

**Studiegids
Culturele en Maatschappelijke Vorming
2011-2012**

Deel 3 van het Opleidingsstatuut ISS

Inhoudsopgave

Inleiding	5
1. Zo kijken wij naar onderwijs	6
2. Daarom horen deze opleidingen bij elkaar	7
2.1 Opleidingen.....	7
2.2 Domeincompetenties	8
2.3 Dublindescriptoren: Internationale onderwijsnormen	9
3. Het beroep Cultureel en Maatschappelijk Vormer	10
4. Onderwijsaanbod Culturele en Maatschappelijke Vorming	15
4.1 Drie opleidingsniveaus	15
4.2 Toelichting op de verschillende opleidingsvarianten	15
4.3 Instroom in de opleiding CMV	16
4.4 Overzicht onderwijsaanbod Culturele en Maatschappelijke Vorming	17
4.5 De praktijk als leerbron.....	19
4.6 Toelichting berekening van de studiebelastinguren per onderwijseenheid.....	20
4.7 Onderwijseenheden, voltijd, niveau 1, studiejaar 1	21
4.8 Onderwijseenheden, voltijd, niveau 2, studiejaar 2.....	30
4.9 Onderwijseenheden, voltijd, niveau 3, studiejaar 3.....	42
4.10 Onderwijseenheden, voltijd, niveau 3, studiejaar 4.....	51
4.11 Onderwijseenheden, deeltijd, niveau 2, studiejaar 2.....	54
4.12 Onderwijseenheden, deeltijd, niveau 3, studiejaar 3.....	62
4.13 Onderwijseenheden, duaal, niveau 3, studiejaar 4	70
5. Tentamens en integrale toetsen.....	74
6. Studieloopbaanbegeleiding.....	77
7. Aanwezigheidsregeling	78
8. Minorenaanbod van het Instituut Sociale Studies.....	79
8.1 Onderwijstabellen minoraanbod ISS	80
8.2 Toetstabellen minoraanbod ISS	83
9. Praktische informatie.....	89
Bijlage 1: Body of Knowledge CMV	91
Bijlage 2: Overzicht beoordelingscriteria CMV	92

Inleiding

Deze studiegids is onderdeel van het opleidingsstatuut 2011-2012 Sociaal Agogisch Domein, Instituut Sociale Studies (deel 3). In deze studiegids vind je informatie over de opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming. Je kunt onder andere lezen welke beroepstaken en competenties in de opleiding centraal staan, hoe het onderwijsaanbod eruit ziet en hoe de examinering en tentaminering plaatsvindt.

In de overige delen van het opleidingsstatuut vind je algemene informatie over:

- deel 1: het onderwijs aan de HAN;
- deel 2: de regels voor de uitvoering van het onderwijs en de tentamens en integrale toetsen;
- deel 4: de interne organisatie.

Je kunt het opleidingsstatuut vinden op HAN Insite.

We wensen je veel succes én veel plezier bij je studie.

1. Zo kijken wij naar onderwijs

Beroepsgericht

In de opleiding werk je aan beroepsopdrachten die rechtstreeks aan de praktijk zijn ontleend. Je oefent ook in de praktijk zelf met de beroepstaken van je latere vak.

Theorie en praktijk vormen de basis van je studie bij de HAN. De toepassing van de theorie in de dagelijkse praktijk staat daarbij centraal. Wij richten ons daarom op realistische beroepstaken. Door te werken met beroepstaken die representatief zijn voor je latere beroep, ontwikkel je in de loop van de opleiding CMV de competenties waarmee je na het behalen van je bachelordiploma als beginnend beroepsbeoefenaar op hbo-niveau kunt werken.

Creatief profiel

De opleiding CMV heeft een creatief profiel. In de opleiding – en straks in je beroep – zijn spel, kunstzinnige en/of sportieve middelen en activiteiten belangrijke bij de hulpverlening of ondersteuning aan cliënten. Creatieve vorming is daarom een van de competenties voor je toekomstige beroep. Tijdens je opleiding specialiseer je je in een van de beschikbare creatieve middelen.

Leren als actief proces

Je ontwikkelt je beroepscompetenties het beste als je zelf actief werkt aan het verwerven van kennis, vaardigheden en een juiste beroepshouding. We gaan er van uit dat je het beste uit jezelf probeert te halen. Daarbij verwachten we veel initiatief. Om het vak echt in de vingers te krijgen is de interactie tussen studenten onderling en tussen studenten en docenten van groot belang. Dit doen we door situaties met elkaar te bespreken, ervaringen uit te wisselen, kennis te delen, te discussiëren en elkaar kritisch te bevragen en feedback te geven; het zijn werkvormen die je stimuleren actief te zijn, het beroep te ontdekken en je competenties te ontwikkelen.

Toenemende zelfsturing

De opleiding biedt vrijheid voor het maken van je eigen keuzes. Naarmate je verder komt, nemen je keuzemogelijkheden toe. Aan het einde van je opleiding verwachten we dus meer zelfsturing van je dan aan het begin. Logisch, want het is natuurlijk de bedoeling dat je groeit in je ontwikkeling. Je leert in de opleiding hoe je door een actieve inzet optimaal kunt leren en je leert vaardigheden die je helpen om – ook na je studie – te blijven werken aan je professionele ontwikkeling. Uiteindelijk ben je zelf verantwoordelijk voor je eigen groeiproces, maar waar nodig staat je studieloopbaanbegeleider je met raad en daad terzijde.

Flexibiliteit in major en minor

We houden rekening met de verschillen tussen studenten en geven graag ruimte aan je eigen initiatief. Daarom kun je een deel van je onderwijsprogramma flexibel invullen. De opleiding bestaat globaal uit een majordeel (210 studiepunten) en een minordeel (30 studiepunten). In de major staan de beroepscompetenties van jouw toekomstig beroep als CMV'er centraal. De minor biedt je de mogelijkheid om je opleiding te verbreden of te verdiepen. Ook binnen de major kun je bij het werken aan de beroepstaken en de ontwikkeling van je competenties soms keuzes maken bij de specifieke invulling van je leerroute. Studenten met een bijzondere voorgeschiedenis (bijvoorbeeld veel werkervaring, of een andere vooropleiding) kunnen op basis van een speciaal instroom-assessment een verkorte leerroute of aangepaste leerroute doorlopen.

De minor geeft je de mogelijkheid om je te profileren. Je kunt kiezen voor een verdiepende minor (specialisatie van je beroepscompetenties op een bepaald gebied), of voor een verbredende minor (ontwikkelen van competenties uit een aanverwant beroep). De HAN biedt een scala aan minoren, maar je kunt ook aan een andere hogeschool of universiteit een minor van 30 studiepunten volgen.

2. Daarom horen deze opleidingen bij elkaar

Het Instituut Sociale Studies (ISS) verzorgt zes sociaal agogische opleidingen: Creatieve Therapie, Culturele en Maatschappelijke Vorming, Maatschappelijk Werk en Dienstverlening, Pedagogiek, Sociaal Pedagogische Hulpverlening en Toegepaste Psychologie.

De sociaal agogische beroepen hebben een aantal gemeenschappelijke kenmerken. De gerichtheid op sociale verandering, het oplossen van problemen in menselijke relaties en de *empowerment* en emancipatie van mensen, zijn daarvan de belangrijkste. Mensenrechten en sociale rechtvaardigheid zijn fundamentele waarden voor sociaal agogen. Zij hebben een helder antwoord op de vraag wat het betekent je als persoon te kunnen ontwikkelen en als burger maatschappelijk te participeren.

De sociaal agogische professional intervenueert wanneer mensen ondersteuning nodig hebben bij de interactie met hun omgeving. Hij maakt daarbij gebruik van sociaal wetenschappelijke theorieën over menselijk gedrag en sociale systemen, en in sommige beroepen ook van spel en kunstzinnige of sportieve middelen. Sociaal agogisch handelen is gericht op het bevorderen van het zelfregulerend vermogen en de zelfstandigheid van mensen. Elk beroep vult deze doelstelling op een eigen manier in: van de behandeling van stoornissen, tot het tot zijn recht laten komen van de mens in zijn omgeving, de vergroting van ontwikkelingsmogelijkheden, de bevordering van maatschappelijke participatie en de versterking van de sociale cohesie in de samenleving.

Sociaal agogische professionals werken met verschillende (groepen) mensen in zeer uiteenlopende omstandigheden: (buurt) bewoners, pupillen, kinderen, ouders, werknemers, recreanten, deelnemers, cliënten, klanten, bezoekers enzovoort. We gebruiken hiervoor het begrip cliëntensysteem. De toevoeging 'systeem' geeft aan dat de sociaal agoog gedragsverandering en competentieontwikkeling niet ziet als een tot een individuele cliënt of groep cliënten beperkte uitdaging. Een sociaal agoog heeft altijd oog voor de samenhang met en de consequenties voor de leefomgeving van de cliënt. Regelmatig is sociaal agogisch werk zelfs gericht op structurele veranderingen in de omgeving van de cliënt.

De professionele interventies zijn meestal vrijwillig, maar in toenemende mate vinden interventies plaats op aandringen van bijvoorbeeld ouders, justitie, politie en de geestelijke gezondheidszorg. Het onvrijwillige karakter daarvan kan tot professionele dilemma's leiden. Zeker in deze situatie wordt veel gevraagd van het inlevend vermogen en de communicatieve vaardigheden van de sociaal agoog om een optimale samenwerkingsrelatie met de cliënt tot stand te brengen. Ondanks de dwang die inherent is aan de situatie moet de professional zijn cliënt toch effectief op zijn zelfregulerend vermogen weten aan te spreken.

De sociaal agogische professional is altijd in staat verantwoording over zijn werk af te leggen: over de normen en waarden die aan het werk ten grondslag liggen, over de technische, methodische en procedurele aanpak en financieel. Hij draagt bij aan de kwaliteit en het kwaliteitsbeleid van de organisatie waarin hij werkt en levert zijn bijdrage aan de professionele ontwikkeling van zijn vakgebied.

2.1 Opleidingen

Sociaal agogisch handelen is gericht op het bevorderen van het zelfregulerend vermogen van mensen. Deze doelstelling is door de HAN vertaald in een overkoepelend opleidingscompetentieprofiel voor het sociaal agogisch domein. De verschillende opleidingen hebben daaraan hun eigen kleur gegeven, afhankelijk van het specifieke beroep waarvoor ze de studenten voorbereiden. Een korte type-ring:

- *Creatieve therapie Opleidingen (CTO)* (beeldende, drama-, muziek- en psychomotorische therapie)
De professionals werken therapeutisch met mensen, die klachten hebben met betrekking tot hun psychosociaal functioneren.
- *Culturele en Maatschappelijke Vorming (CMV)*
De professionals ontwerpen en organiseren programma's en projecten die mensen uitdagen en in staat stellen deel te nemen aan het maatschappelijke en culturele leven.

- *Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (MWD)*
De professionals begeleiden mensen bij psychosociale problemen. Zij zijn gericht op het versterken van de eigen kracht van mensen en hun omgeving.
- *Pedagogiek (PED)*
De professionals houden zich bezig met opvoedingsvraagstukken, ondersteunen en begeleiden daarbij zowel jeugdigen als ouders en andere betrokkenen.
- *Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH)*
De professionals zijn sleutelfiguren die mensen met heel uiteenlopende problematiek hulpverlening bieden. Deze hulpverlening is gericht op een zinvol bestaan en maatschappelijke participatie.
- *Toegepaste Psychologie (TP)*
De professionals ondersteunen en begeleiden mensen om het persoonlijk functioneren van deze mensen te optimaliseren. Dit doen ze door systematisch gedrag te beïnvloeden, gedrag te beoordelen en de kwaliteit van hun werk te verbeteren.

2.2 Domeincompetenties

Op basis van de vereisten van de verschillende beroepstaken, heeft de HAN een overkoepelend competentieprofiel voor het sociaal agogisch domein vastgesteld. Voor studenten Sociale Studies zijn tien competenties geformuleerd, onderverdeeld in drie segmenten. Voor CMV en SPH is er een extra competentie. De domeincompetenties zijn vertaald naar competenties op opleidingsniveau (zie [H.3](#)).

SEGMENT 1: DE SOCIAAL-AGOGISCHE DIENSTVERLENING: WERKEN MET, NAMENS EN VOOR MENSEN

Domeincompetentie 1, oriënteren, contacten leggen en analyseren: In contact treden met cliënten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op sociale vragen en problemen, alsook op ontwikkelingsmogelijkheden en competenties, en deze adequaat analyseren.

Domeincompetentie 2, ontwerpen: Op basis van analyse en diagnose en waar van toepassing in dialoog met klanten, agogische doelen formuleren en een plan van aanpak ontwerpen, gericht op het tot zijn recht laten komen van het individu, mogelijkheden geven tot ontwikkeling en participatie en vergroten van sociale cohesie van de samenlevingen.

Domeincompetentie 3, werken met en namens mensen: Op methodische wijze samen met cliënten en waar nodig namens cliënten een agogisch plan van aanpak uitvoeren.

Domeincompetentie 4, signaleren en werken voor mensen: Signaleren van factoren en ontwikkelingen in omgeving en maatschappij die cliënten belemmeren tot hun recht te komen, zich te ontwikkelen en te participeren aan de samenleving en deze zodanig beïnvloeden dat maatschappelijke participatie wordt bevorderd.

SEGMENT 2: WERKEN IN EN VANUIT EEN ORGANISATIE

Domeincompetentie 5, samenwerken: (In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers, functionarissen zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie.

Domeincompetentie 6, werkbegeleiding en leiding geven: leiding en (werk)begeleiding geven aan vrijwilligers, medewerkers en stagiaires.

Domeincompetentie 7, beheren en organiseren: De voor agogische activiteiten noodzakelijke beheersmatige activiteiten verrichten en organisatorische voorwaarden creëren en bewaken.

Domeincompetentie 8, beleidsontwikkeling en kwaliteitszorg: In en vanuit de eigen werkomgeving een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het agogisch beleid en de zorg voor de kwaliteit van de agogische dienstverlening.

SEGMENT 3: WERKEN AAN PROFESSIONALITEIT

Domeincompetentie 9, de eigen professionaliteit: Door reflectie op het eigen beroepsmatige handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen blijvend de eigen professionaliteit ontwikkelen.

Domeincompetentie 10, de ontwikkeling van het beroep: Een bijdrage leveren aan de ontwikkeling en profilering van het agogische beroep en van de agogische beroepsuitoefening met behulp van praktijkgericht onderzoek.

Extra competentie voor major CMV en SPH:

Domeincompetentie 11, hanteren van kunstzinnige en sportieve activiteiten: Adequaaf en doelgericht inzetten van spel, kunstzinnige en/of sportieve activiteiten in de beroepsuitoefening.

2.3 Dublindescriptoren: Internationale onderwijsnormen

Welke opleiding je op de HAN ook volgt, tijdens je studieloopbaan ontwikkel je je beroepscompetenties in ieder geval tot het HBO-niveau zoals dat is vastgelegd in de zogeheten Dublindescriptoren (DD), de internationale normen voor het hoger onderwijs. In je opleiding zijn deze descriptoren verwerkt in de beoordelingscriteria van de verschillende competenties.

3. Het beroep Cultureel en Maatschappelijk Vormer

Als CMV'er help je individuen, groepen, samenlevingsverbanden en organisaties bij de vormgeving van zichzelf en hun maatschappelijk bestaan. Deze dienstverlening kent drie vormen: interveniëren, ondersteunen en faciliteren. CMV is interactief en contextgebonden en je professionele focus is altijd gericht op de ontwikkeling van zelfwerkzaamheid, zelfsturing en zelforganisatie.

Je werk als CMV-professional heeft een publiek karakter. Je werkt in en vanuit de publieke ruimte en ook naar inhoud en vorm zijn je professionele inspanningen gericht op de publieke zaak. Je zet je in voor de leefbaarheid van de samenleving. Dat is de maatschappelijke opdracht die je hebt meegekregen. Een gemeenschap leefbaarder maken, krijg je alleen voor elkaar wanneer alle betrokkenen daar hun bijdrage aan kunnen leveren. Daarom werk jij op de eerste plaats aan de versterking van de competenties die mensen in staat stellen zich staande te houden en hun leven beter vorm te geven. Je doet dit door individuen, groepen, gemeenschappen, organisaties uit te dagen deel te nemen aan culturele en sociale activiteiten en projecten. Door mensen uit te nodigen tot actieve deelname, versterk je de integratie van individuen en groepen in de samenleving en bestrijd je sociale en culturele uitsluiting. In het directe contact met burgers (deelnemers, klanten) vervul je als agogisch dienstverlener een aantal rollen: je informeert, adviseert, stimuleert, brengt structuur aan en maakt leren mogelijk. Daarnaast ben je een netwerker en bemiddel je als dat nodig is tussen verschillende groepen, partijen en organisaties. Je maakt gebruik van de contexten waarin mensen elkaar ontmoeten of je arrangeert die.

Als CMV'er ga je methodisch te werk. Je professionele handelen is doelgericht, planmatig en systematisch en tegelijk ethisch en maatschappelijk verantwoord. Je activeert burgers tot actieve en verantwoordelijke deelname aan en in de maatschappij en zorgt daarbij voor evenwicht tussen individuele, culturele en sociale aspecten. In je vak gaat het om het leggen van verbindingen: onder meer tussen leren, vrije tijd, belangenbehartiging, zelforganisatie en cultuurproductie en –consumptie. Daarbij heb je speciaal aandacht voor de expressieve en communicatieve mogelijkheden van kunst, sport & spel en media.

Waar kun je werken?

De CMV'er werkt hoofdzakelijk in een maatschappelijke sfeer waar mensen zich verenigen en op basis van vrijwilligheid met elkaar samenwerken en hun sociale en culturele leven vormgeven. Zijn werk bestrijkt een breed maatschappelijk terrein: CMV'ers tref je aan in de educatieve, de recreatieve, de culturele en de welzijnssector maar ook in de media, de sport, de ontwikkelingsamenwerking, de zorg en de wereld van de arbeid.

Een kleine greep uit de vele functies die een CMV'er kan vervullen:

- Sociaal-cultureel werker
- Jongerenwerker
- Educatief medewerker
- (Muziek)programmeur
- Sportbuurtwerker
- Evenementenorganisator

Beroepstaken en competenties CMV

Om de studie CMV succesvol af te ronden, bekwaam je je in de beroepstaken en leer je de competenties die nodig zijn voor de uitvoering daarvan.

De formuleringen van de beroepstaken en de competenties CMV zijn onlangs herzien. De nieuwe formulering sluit aan bij het nieuwe opleidingsprofiel van CMV (*Alert en Ondernemend 2.0*, 2009) en geldt in 2011-2012 voor studenten in de propedeuse en in het eerste studiejaar van de hoofdfase van de voltijdopleiding én voor studenten in de propedeuse en het eerste en tweede studiejaar van de hoofdfase van de deeltijdopleiding.

Eerst zullen de oude formuleringen worden toegelicht en vervolgens de nieuwe formuleringen.

Beroepstaken en competenties CMV (oude formulering)

De beroepstaken van de CMV'er zijn in de oude formulering, gebaseerd op "Alert en Ondernemend" uit 1999, van toepassing op studenten in het tweede en het derde studiejaar van de hoofdfase van de voltijdopleiding én voor studenten in het derde studiejaar van de hoofdfase van de deeltijdopleiding:

- Ontwerpen, organiseren en begeleiden van activiteitenprogramma's: Bij het ontwerpen, organiseren en begeleiden van activiteitenprogramma's gaat het om activiteiten die voor en met een groep worden geprogrammeerd en waarbij de CMV'er veelal zelf als begeleider fungeert. Vaak zal het gaan om recreatieve, culturele, sportieve en/of educatieve activiteiten.
- Ontwerpen, organiseren en uitvoeren van grootschalige activiteiten: Activiteiten ontwerpen, organiseren en uitvoeren voor een grote groep mensen, vaak eenmalig, waarbij er bij de uitvoering veel minder sprake is van directe begeleiding door de CMV'er (wel vaak van begeleiding van vrijwilligers). Het gaat o.a. om culturele (in de brede zin van dat woord) of sportieve evenementen en om campagnes.
- Ondersteunen van groepen en organisaties: Bij ondersteunen gaat het om het ondersteunen van groepen (belangengroepen, belangenorganisaties) in activiteiten die de groep zelf onderneemt. De ondersteuning zal vaak ook stimuleren en activeren inhouden. Hier gaat het met name om samenlevingsopbouwactiviteiten.
- Bemiddelen tussen individuen of groepen en organisaties: Bij bemiddelen gaat het om het bruggen bouwen tussen, als intermediair fungeren tussen individuen of groepen en organisaties. Bij die organisaties kan het dan gaan om opleidingsinstituten, sportorganisaties, culturele instellingen, organisaties waar vrijwilligerswerk gedaan wordt, organisaties die vrijetijdsactiviteiten organiseren e.d. activiteiten in het kader van CKV, sportstimulering maar ook toeleiding, sociale activering en trajectbegeleiding worden hieronder begrepen.
- Leiding en begeleiding geven aan medewerkers en stagiaires: collega's, vakgroepen, teams, stagiaires, vrijwilligers: Leiding geven bij (kleinere) projecten, netwerken, etc. Werkplanningen en roosters maken, aanspreken van medewerkers op functioneren, besprekingen leiden, etc. Tevens geven van (werk)begeleiding aan collega's, vrijwilligers en stagiaires.
- Kwaliteitsverbetering en beleidsontwikkeling: Werken binnen een kwaliteitszorgplan en -systeem van een organisatie; daaraan kunnen bijdragen; onderzoeken van de kwaliteit van de dienstverlening; verbeteracties bedenken en realiseren. Intervisie, consultatie enzovoort. Werken vanuit beleid van de organisatie, dit concretiseren naar eigen afdeling of unit en daarvoor eigen beleid maken; bijdragen vanuit eigen werkplek aan beleid van de organisatie. Analyseren van maatschappelijke achtergronden van (overheids)beleid en de consequenties daarvan meenemen in (bijdrage aan) het beleid en in het werk.
- Onderzoek en Innovatie: Op basis van onderzoek: voorstellen doen voor productontwikkeling of -vernieuwing, methodiekontwikkeling of -vernieuwing, beleidsontwikkeling of -vernieuwing.

In de opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming leer je de volgende competenties beheersen en vervolmaken (in de oude formulering). Deze zijn van toepassing op studenten in het tweede en het derde studiejaar van de hoofdfase van de voltijdopleiding én voor studenten in het derde studiejaar van de hoofdfase van de deeltijdopleiding:

1. Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren.
2. Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie.
3. Methodisch het plan van aanpak uitvoeren: activiteiten en projecten arrangeren en organiseren, klanten begeleiden en voortdurend evalueren.
4. Factoren en ontwikkelingen in omgeving en maatschappij signaleren, die van invloed zijn op de participatie van mensen, en deze beïnvloeden o.a. door het ontwikkelen van netwerken, samenwerkingsverbanden en projecten en daarbij optreden als intermediair.
5. (In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie.

6. Leiding en (werk)begeleiding geven aan vrijwilligers, medewerkers en stagiaires.
7. Voor culturele en maatschappelijke vorming noodzakelijke beheersmatige activiteiten verrichten en organisatorische voorwaarden creëren en bewaken.
8. In en vanuit de eigen arbeidsomgeving een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het beleid en de zorg voor kwaliteit van de dienstverlening in het kader van culturele en maatschappelijke vorming.
9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.
10. Een bijdrage leveren aan ontwikkeling en profilering van beroep en beroepsuitoefening van culturele en maatschappelijke vorming m.b.v. praktijkgericht onderzoek.
11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten binnen culturele en maatschappelijke vormingsactiviteiten en met klanten en het werken met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.

Relatie tussen beroepstaken en competenties (van toepassing op studenten in het tweede en het derde studiejaar van de hoofdfase van de voltijdopleiding én voor studenten in het derde studiejaar van de hoofdfase van de deeltijdopleiding)

BEROEPSTAKEN / COMPETENTIES	Ontwerpen, organiseren en begeleiden van activiteiten-programma's	Ontwerpen, organiseren en uitvoeren van grootschalige activiteiten	Ondersteunen van groepen en organisaties	Bemiddelen tussen individuen of groepen en organisaties	Kwaliteitsverbetering en beleidsontwikkeling	Leiding en (werk)begeleiding geven	Onderzoek en innovatie
Contact leggen, oriënteren, analyseren	X			X	X		
Ontwerpen	X	X					
Uitvoeren, begeleiden, evalueren	X	X		X			
Signaleren		X	X				
Samenwerken	X		X		X		
Leiding en begeleiding geven					X	X	
Organisatorische voorwaarden creëren en bewaken	X	X			X	X	
Kwaliteitsverbetering en beleidsontwikkeling					X	X	
Professionaliseren	X	X	X	X	X	X	X
ontwikkeling en profilering van beroep							X
Inzet KSA	X	X	X	X	X	X	X

B. Beroepstaken en competenties (nieuwe formulering)

De beroepstaken van de CMV'er zijn in de nieuwe formulering van toepassing op studenten in de propedeuse en in het eerste studiejaar van de hoofdfase van de voltijdopleiding én voor studenten in de propedeuse en het eerste en tweede studiejaar van de hoofdfase van de deeltijdopleiding.

- Ontwerpen, organiseren en uitvoeren van activiteiten: Zowel het ontwerpen, organiseren en begeleiden van activiteitenprogramma's met een groep als het ontwerpen, organiseren en uitvoeren van activiteiten voor een groot aantal mensen, vaak eenmalig.
- Ondersteunen en verbinden van individuen, groepen en organisaties: Het ondersteunen van individuen en groepen (belangengroepen, belangenorganisaties) in eigen initiatieven en het als intermediair fungeren tussen individuen, groepen of organisaties.
- Kwaliteitsverbetering en beleidsontwikkeling: Werken binnen een kwaliteitszorgplan en -systeem van een organisatie; daaraan kunnen bijdragen; onderzoeken van de kwaliteit van de dienstverlening; verbeteracties bedenken en realiseren. Intervisie, consultatie, etc. Werken vanuit beleid van de organisatie, dit concretiseren naar eigen afdeling of unit en daarvoor eigen beleid maken; bijdragen vanuit eigen werkplek aan beleid van de organisatie. Analyseren van maatschappelijke achtergronden van (overheids)beleid en de consequenties daarvan meenemen in (bijdrage aan) het beleid en in het werk.
- Leiding en begeleiding geven: Leiding geven aan collega's, vakgroepen, teams, stagiaires, vrijwilligers. Leiding geven bij (kleinere) projecten, netwerken, etc. Werkplanningen en roosters maken, aanspreken van medewerkers op functioneren, besprekingen leiden, etc. Tevens geven van (werk)begeleiding aan collega's, vrijwilligers en stagiaires.
- Onderzoek en Innovatie: Op basis van onderzoek voorstellen doen voor productontwikkeling of -vernieuwing, methodiekontwikkeling of -vernieuwing, beleidsontwikkeling of -vernieuwing.

In de opleiding CMV leer je de volgende competenties beheersen en vervolmaken (in de nieuwe formulering) Deze zijn van toepassing op studenten in de propedeuse en in het eerste studiejaar van de hoofdfase van de voltijdopleiding én voor studenten in de propedeuse en het eerste en tweede studiejaar van de hoofdfase van de deeltijdopleiding.

SEGMENT 1: WERKEN MET EN NAMENS MENSEN

1. Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren.
2. Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie.
3. Het - veelal in samenspraak met deelnemers - organiseren van programma's en activiteiten. Het op elkaar afstemmen van tijd en ruimte, doelen en middelen en het scheppen van adequate voorwaarden.
4. Het uitvoeren van activiteiten en projecten, en daarbij groepen, individuen, organisaties en samenlevingsverbanden begeleiden.

SEGMENT 2: WERKEN IN EN VANUIT DE ORGANISATIE

5. (In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie.
6. Coördineren, coachen en instrueren.
7. Beleidsmatig en strategisch handelen.

SEGMENT 3: WERKEN AAN DE (EIGEN) BEROEPSONTWIKKELING

8. Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke profilering en legitimering van CMV en daarbij positie bepalen in het maatschappelijk debat over de reikwijdte, plaats en functie van CMV.
9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.
10. Een bijdrage leveren aan ontwikkeling van beroep en beroepsuitoefening van culturele en maatschappelijke vorming m.b.v. praktijkgericht onderzoek.

SEGMENT 1, 2 EN 3

11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.

Relatie tussen beroepstaken en competenties (van toepassing op studenten in de propedeuse en in het eerste studiejaar van de hoofdfase van de voltijdopleiding én voor studenten in de propedeuse en het eerste en tweede studiejaar van de hoofdfase van de deeltijdopleiding.)

BEROEPSTAKEN \ COMPETENTIES	Ontwerpen, organiseren en uitvoeren van activiteiten	Ondersteunen en verbinden van individuen, groepen en organisaties	Kwaliteitsverbetering en beleidsontwikkeling	Leiding en (werk) begeleiding geven	Onderzoek en innovatie
1. Contact leggen, oriënteren, analyseren	X	X	X		
2. Ontwerpen	X				
3. Organiseren	X				
4. Uitvoeren en begeleiden	X	X			
5. Samenwerken	X	X	X		
6. Coördineren, coachen, instrueren			X	X	
7. Beleidsmatig en strategisch handelen			X	X	
8. Profileren en legitimeren	X	X			X
9. Professionaliseren	X	X	X	X	X
10. Beroepsontwikkeling				X	X
11. Inzet KSA	X	X	X	X	X
Professionele Ontwikkeling					

Professionele Ontwikkeling is een leerlijn die alle beroepstaken overstijgt. Meer informatie over deze leerlijn is te vinden in hoofdstuk 4 en hoofdstuk 6 van dit deel van de studiegids.

Kennis

Om bovenstaande competenties te kunnen verwerven, heb je ook kennis nodig. In Alert en Ondernemend 2.0 uit 2009 is een Body of Knowledge opgenomen waarin duidelijk wordt aan welke verschillende (sociaal-) wetenschappelijke disciplines CMV'ers hun inzichten ontleenen om vakbekwame professionals te worden. Om deze kennis in het onderwijs aan studenten aan te kunnen bieden, worden binnen de opleidingen de verschillende kennisgebieden 'vertaald' naar concrete literatuur. De Body of Knowledge is opgenomen in [bijlage 1](#) van deze studiegids. De literatuur staat beschreven in de OWE-beschrijving in [hoofdstuk 4](#) en in de bij de OWE behorende studiehandleidingen.

4. Onderwijsaanbod Culturele en Maatschappelijke Vorming

De studie Culturele en Maatschappelijke Vorming duurt vier studiejaar en elk jaar is verdeeld in vier periodes. Het eerste jaar, de propedeuse, wordt gevolgd door drie jaar die samen de hoofdfase vormen.

Voor de propedeuse en de hoofdfase zijn onderwijseenheden ontwikkeld. Je volgt ze om je een bepaalde beroepstaak eigen te maken. De competenties die je daarvoor nodig hebt, komen in deze onderwijseenheden aan bod.

Voor elke onderwijseenheid (OWE) kun je studiepunten (stp) halen. Het aantal studiepunten kan per onderwijseenheid verschillen. Dit is afhankelijk van het aantal uren dat je gemiddeld genomen aan de onderwijseenheid moet besteden: het aantal studiebelastinguren (sbu). 1 studiepunt staat voor 28 studiebelastinguren. De studiepunten die in deze studiegids worden genoemd zijn niet van toepassing op studenten die in februari 2011 in niveau 1 of in niveau 2 zijn ingestroomd. Voor die studenten geldt de studiepuntenverdeling zoals die van toepassing was in studiejaar 2010-2011. Deze is staat vermeld in het Opleidingsstatuut 2010-2011.

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van de onderwijseenheden van de studie CMV.

4.1 Drie opleidingsniveaus

De onderwijseenheden zijn voorzien van een niveauaanduiding. Daarmee kun je inschatten of de onderwijseenheid aansluit bij de competenties die je al hebt ontwikkeld. We onderscheiden drie niveaus: hoofdfasebekwaam, afstudeerbekwaam en startbekwaam. Er is een tussenstap op niveau 3. De niveaus worden als volgt beschreven:

Niveau 1, hoofdfasebekwaam: Je kunt in opdracht een relatief eenvoudig beroepsproduct opleveren. Dit betekent dat je op dit niveau nog een behoorlijke mate van externe sturing kunt krijgen. De beroepsproducten die je in deze fase van je studie oplevert kunnen nog onder het niveau liggen dat van een afgestudeerde Hbo'er mag worden verwacht.

Niveau 2, afstudeerbekwaam A: Je kunt in belangrijke mate zelfstandig een redelijk complex beroepsproduct opleveren. Je wordt op dit niveau geacht methodisch een probleem te kunnen oplossen en dat te laten zien in een beroepsproduct. In de onderwijseenheden op niveau 2 neemt de complexiteit van de opdrachten toe en de externe sturing af. De beroepsproducten die je aflevert hoeven nog niet helemaal op Hbo-niveau te zijn uitgewerkt, maar moeten wel aan hogere eisen voldoen dan die op niveau 1.

Niveau 3, afstudeerbekwaam B: Je hebt al een stap verder gezet dan het niveau 'afstudeerbekwaam A' en je bent op weg naar het niveau 'startbekwaam'. Je zit er tussenin. Je hebt 10 maanden stage gelopen waarbij je 32 uur per week aan 4 beroepstaken hebt gewerkt. De opdrachten waar je aan werkt zijn complexer en je krijgt minder sturing dan op niveau 2.

Niveau 3, startbekwaam: Je kunt zelfstandig een complex beroepsproduct opleveren. Als student krijg je op dit niveau nauwelijks nog sturing. Je bent zelf verantwoordelijk voor de vormgeving van het proces en de beroepsproducten waaraan je werkt. Alleen wanneer er nieuwe zaken worden aangesneden, kun je in het begin nog enige externe sturing verwachten. De beroepsproducten waaraan je werkt zijn complex en je wordt geacht problemen helder te identificeren en (strategisch) op te lossen.

4.2 Toelichting op de verschillende opleidingsvarianten

De opleiding CMV kent op dit moment nog 4 varianten: voltijd, duaal, deeltijd, Teilzeit (Duitstalige deeltijd).

Voltijd

De voornaamste bezigheid voor voltijdstudenten is het volgen van onderwijs. Binnen de voltijd opleiding wordt aandacht besteed aan de praktijk door middel van stages. De volledig voltijd opleiding bestaat uit 240 studiepunten. Elk studiepunt staat voor 28 studiebelastinguren. Dat betekent dat je per week gemiddeld 40 uur besteed aan je opleiding.

Duaal en Deeltijd

Binnen de duale en deeltijd variant combineren studenten het onderwijs met opleidings specifiek werk. *Concurrency onderwijs* is de vorm die voor de duale en deeltijdroute CMV is gekozen en staat voor een wisselwerking tussen leren op de opleiding en leren tijdens het werk gedurende de hele opleiding. Deelname aan het onderwijs vereist dat de student minimaal 20 uur per week werkzaam is in de beroepspraktijk en daarin de beroepstaken kan uitvoeren die bij het stadium van de opleiding horen, op het daarin gevraagde niveau van zelfstandigheid en complexiteit. De student komt een dag per week naar de opleiding voor lessen en andere gezamenlijke leeractiviteiten. Tijdens deze lessen en leeractiviteiten brengen de studenten hun werkervaringen met betrekking tot de beroepstaken die aan de orde zijn in, verbinden deze aan de leerstof en wisselen erover uit met medestudenten. Per week ben je dus gemiddeld 8 uur bezig met lesactiviteiten op de opleiding. Daarnaast besteed je 12 uur per week aan voorbereiding en uitwerking van de onderwijsactiviteiten. De totale studiebelasting is 1680u per studiejaar: 840 uur voor het opleidingsdeel en 840 uur voor het werkdeel. De toetsing van de studenten vindt plaats op de opleiding. Dit betekent dat alles wat de student leert, op de opleiding en in de praktijk, door docenten getoetst wordt aan de door de opleiding vastgestelde criteria. Uiteraard kan de student eventuele beoordelingen die hij in de praktijk krijgt opnemen als bewijsmateriaal in zijn toetsing op de opleiding.

Bovenstaande verdeling van studiebelastinguren tussen onderwijs en praktijk, verklaart ook de verschillen die er bestaan tussen de studiepuntenverdeling bij de voltijdvariant en de studiepuntenverdeling bij de duale en deeltijdvarianten.

De voortdurende wisselwerking tussen opleiding en werk biedt gelegenheid voor expliciete aandacht voor en begeleiding bij transfer van kennis en vaardigheden naar de werkcontext. De opleiding vervult de rol van 'laboratorium' om met kennis en vaardigheden te oefenen. Het werk is de plek waar de kennis en vaardigheden in de complexiteit van de praktijk toegepast kunnen worden: inclusief tijdsdruk, beperkende (financiële) kaders, en weerbarstige personen of omstandigheden. De opleiding is vervolgens weer de plek om de praktijk kritisch te onderzoeken en nieuwe mogelijkheden te ontdekken.

Op dit moment is de duale opleiding in afbouw en heeft de opleiding in principe alleen nog vierdejaars duale studenten 'in huis'. Deze duale opleiding wordt vervangen door de deeltijdopleiding, wat betekent dat de deeltijdvariant dus in opbouw is. In dit studiejaar kent de opleiding tweede en derdejaars studenten deeltijd. Dit verklaart waarom in [paragraaf 4.4](#) ook alleen voor deze studiejaar een overzicht van de leerlijnen is opgenomen. De opleiding biedt geen propedeusejaar in de deeltijdopleiding aan, omdat studenten met de juiste vooropleiding en / of vrijstellingen in kunnen stromen in het tweede jaar of de propedeuse van de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening volgen voordat ze in het tweede jaar instromen. Zie [paragraaf 4.3](#) voor deze regelingen.

Teilzeit

De Teilzeitvariant, de Duitstalige deeltijdvariant, gebruikt ook het concurrency onderwijs zoals dat hierboven beschreven is. Studenten worden in deze variant opgeleid voor het Duitse werkveld. Studenten hebben dan ook passend werk in Duitsland en het onderwijs wordt in het Duits gegeven.

4.3 Instroom in de opleiding CMV

CMV kent een aantal regelingen die het mogelijk maken om de studie sneller af te ronden.

Regeling voor kandidaat-studenten, die in het bezit zijn van het MBO getuigschrift Sociaal Cultureel Werk (SCW), niveau 4.

De zogeheten 'doorstroomregeling'. Deze regeling houdt in het kort in, dat studenten op basis van het MBO getuigschrift SCW, niveau 4, vrijstelling krijgen voor de programmaonderdelen van de propedeuse CMV. Op grond van deze vrijstelling zijn zij direct toelaatbaar tot de hoofdfase van de opleiding.

Regeling voor kandidaat-studenten die in het bezit zijn van een propedeusegetuigschrift van een van de opleidingen van het instituut Sociale Studies

Studenten die een propedeusegetuigschrift hebben behaald van een van de opleidingen van het instituut Sociale Studies en van studierichting willen veranderen, kunnen instromen in het tweede jaar. In een instroomtentamen wordt bekeken welke onderwijseenheden uit het eerste jaar nog moeten worden gevolgd.

Regeling voor kandidaat-studenten, die deelnemen aan de “doorlopende leerlijn agogische beroepen” (DOLAG).

Voor studenten in verwante opleidingen van ROC Nijmegen en ROC Rijn IJssel geldt dat zij deel kunnen nemen aan een zogenaamd doorstroomassessment in het 4^e jaar van hun Mbo-opleiding. Dit doorstroomassessment is gericht op doorstromen naar de opleiding CMV. Op basis van de resultaten van dit doorstroomassessment wordt het niveau van beheersing van de competenties en beroepstaken vastgesteld en vervolgens een daarop aansluitende leerroute. Indien op de Mbo-opleiding geen doorstroomassessment is afgenomen dan kunnen studenten gebruikmaken van het instroomtentamen van de Hbo-opleiding.

Regeling voor kandidaat-studenten, die minimaal het propedeutisch getuigschrift van dezelfde opleiding elders hebben behaald.

Voor deze studenten is de zogeheten ‘programmavergelijking’ van toepassing. Deze regeling houdt in, dat het onderwijsprogramma van beide opleidingen wordt vergeleken en vervolgens, op basis van deze vergelijking, een verkorte leerroute wordt vastgesteld.

4.4 Overzicht onderwijsaanbod Culturele en Maatschappelijke Vorming

In dit hoofdstuk vind je overzichten van het onderwijsaanbod van de opleiding CMV. Er zijn drie aparte overzichten: voor voltijd, voor deeltijd en voor duaal. Binnen elk overzicht zie je op welk niveau en in welke periode je met welke OWE aan de slag gaat en uit hoeveel studiepunten deze OWE bestaat. Alleen de naam van de OWE staat vermeld. Verderop in het hoofdstuk wordt er meer toelichting op elke OWE gegeven.

**Overzicht leerplan per periode en overzicht OWE's – CMV Voltijd
(wijzigingen voorbehouden)**

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Shift A + B Propedeuse Jaar 1, niveau 1	Kunst en Cultuurparticipatie 12,5 stp	Creative Citizens 12,5 stp	Een Educatief Programma 12,5 stp	Functioneren in een organisatie 15 stp
Shift B + A Propedeuse Jaar 1, niveau 1	Een Educatief Programma 12,5 stp	Functioneren in een organisatie 15 stp	Kunst en Cultuurparticipatie 12,5 stp	Creative Citizens 12,5 stp
Professionele Ontwikkeling 7,5 stp				
Shift C + D Hoofdfase Jaar 2, niveau 2	Cultureel en Maatschappelijk Ondernemerschap Kracht van Diversiteit 12,5 stp		Buurtbewoners aan Zet 7,5 stp Leiding en Begeleiding Geven 5 stp	Individuele Participatie 7,5 stp
	Activiteitenprogrammeur en Evenement 10 + 10 stp			
Shift D + C Hoofdfase Jaar 2, niveau 2	Buurtbewoners aan Zet 7,5 stp	Individuele Participatie 7,5 stp	Cultureel en Maatschappelijk Ondernemerschap Kracht van Diversiteit 12,5 stp	
	Leiding en Begeleiding Geven 5 stp			
	Activiteitenprogrammeur en Evenement 10 + 10 stp			
Professionele Ontwikkeling 7,5 stp				
Hoofdfase Jaar 3, niveau 3	Ontwerpen, uitvoeren en organiseren van activiteiten 22,5 stp			
	Ondersteunen en verbinden van individuen, groepen en organisaties 15 stp			
	Kwaliteitsverbetering en beleidsontwikkeling 15 stp			
	Leiding en Begeleiding Geven 7,5 stp			
Hoofdfase Jaar 4, niveau 3	Minor 30 stp		Onderzoek & Innovatie 30 stp	

Overzicht leerplan per periode en overzicht OWE's – CMV Deeltijd (wijzigingen voorbehouden)

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase Jaar 2, niveau 2	Activiteiten met KSA in de praktijk 1	Activiteiten met KSA in de praktijk 2	De Bal aan de Burgers	Cultureel en Maatschappelijk Ondernemerschap
	12,5 stp	12,5 stp	15 stp	12,5 stp
Professionele Ontwikkeling 7,5 stp				
Hoofdfase Jaar 3, niveau 3	Kracht van Diversiteit		Individuele Participatie	
	12,5 stp		12,5 stp	
	Leiding en begeleiding geven		Event met KSA in de praktijk	
	15 stp		12,5 stp	
Begeleide Reflectie 7,5 stp				

Overzicht leerplan per periode en overzicht OWE's – CMV Duaal (wijzigingen voorbehouden)

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase Jaar 4, niveau 3	Onderzoek & Innovatie		Minor	
	30 stp		30 stp	

4.5 De praktijk als leerbron

In je studie bekwaam je je in de beroepstaken van je vak. Daarbij gebruik je verschillende leerbronnen. De praktijk zelf is daarvan een van de belangrijkste. Alleen daar kun je de beroepstaken in al hun complexiteit uitvoeren en kun je laten zien dat je competent bent. In de praktijk krijg je als student bovendien directe feedback van ervaren collega's op je professionele handelen. Leren in de praktijk is daarom ook een belangrijke werkvorm binnen de verschillende onderwijseenheden. De mate en de vorm waarin de praktijk als leerbron aan bod komt, is onder meer afhankelijk van de plek van de OWE in het onderwijsprogramma en de opleidingsvariant waarvoor je hebt gekozen.

Voltijd: Ben je een voltijdstudent, dan werk je in je stages aan de beroepstaken. In totaal besteed je minimaal 25% van je studietijd aan praktijkleren. In de propedeuse ligt het accent daarbij nog op interne opleidingsactiviteiten, in de hoofdfase komt de nadruk steeds meer op de praktijk zelf te liggen.

Praktijkleerorganisaties moeten aan een aantal criteria voldoen.

- De organisatie is een professionele organisatie en is geschikt om te werken aan de verwerving van professionele competenties.
- De organisatie is gericht op CMV-dienstverlening: ze biedt ondersteuning en begeleiding aan mensen bij de vormgeving van hun culturele en maatschappelijke leven.
- Stagiaires worden begeleid door een praktijkbegeleider uit de organisatie. Als student maak je met hem vaste afspraken over taken, werkafspraken en begeleidingsgesprekken.
- De praktijkbegeleider heeft ervaring met het begeleiden en coachen van mensen en heeft een sociaal-agogische, of vergelijkbare Hbo-opleiding afgerond.
- Je krijgt voldoende mogelijkheden om de betreffende competenties te ontwikkelen. De praktijkleerorganisatie biedt je de tijd, mogelijkheid, middelen en faciliteiten om de praktijkwerkzaamheden uit te voeren en de praktijkdoelen te bereiken. Je wordt in staat gesteld contact te hebben met andere functionarissen en cliënten van de organisatie en je kunt relevante vergaderingen bijwonen.

Deeltijd

In de deeltijdvariant van de opleiding staat het leren op de werkplek en daarmee ook de werkplek als leerplaats centraal. Leren op de werkplek is een actief proces van competentieverwerving en het resultaat van de uitvoering van beroepstaken, het oplossen van problemen die zich binnen de beroepsituatie voordoen én de reflectie daarop. In de opleidingsprogramma's ligt de nadruk sterk op het verantwoorden van je professionele handelen in de beroepspraktijk. De opleiding biedt verder instrumenten om je eigen beroepspraktijk nader te onderzoeken of te evalueren.

De opleiding stelt bij de deeltijdvariant een aantal aanvullende eisen aan de relatie van de studenten met de praktijkleerorganisatie:

- **Betrokkenheid werkgever:** Er moet een overeenkomst zijn tussen opleiding, werkgever en werknemer over de in het praktijkwerk en in het opleidingsprogramma te bereiken opleidingsdoelen. De werkgever stelt begeleiding ter beschikking en levert een bijdrage aan de beoordeling.
- **Aanstelling:** Je hebt een aanstelling van 20 uur per week in een voor de opleiding relevante CMV-functie.
- **Werkomstandigheden:** Je beschikt over een passende werkruimte met de benodigde voorzieningen. Je hebt een plaats in een professioneel team. Je krijgt voldoende tijd en ruimte om aan de opleidingsopdrachten te werken.
- **Werkinhouden:** Je taken zijn relevant voor het beroep van CMV'er. De aard van de functie en de opgedragen taken dienen aan te sluiten bij het opleidingsprofiel van CMV. Er is sprake van variatie in taken en professionele uitdagingen en een groeiende verantwoordelijkheid. Je wordt in de gelegenheid gesteld initiatief te tonen en zelfstandig te werken. In je werkzaamheden dienen zowel agogische dienstverlening, bedrijfsvoering als innovatie te zijn opgenomen. Ten slotte biedt de organisatie in het kader van de OWE Onderzoek & Innovatie, die in het laatste studiejaar plaatsvindt, ruimte voor een innovatief onderzoeksproject.
- **Begeleiding:** Je wordt begeleid door iemand met een relevante opleiding en relevante ervaring. Binnen de begeleiding is ruimte voor het geven en krijgen van feedback en de begeleiding bevordert hiermee de reflectie op je eigen professionele handelen.
- **Overleg:** Tijdens de opleiding vinden er verschillende overleggen plaats; tussen jou en de begeleider op de werkplek, tussen jou en je begeleider van de opleiding en tussen de begeleider van de opleiding en de begeleider op de werkplek.

4.6 Toelichting berekening van de studiebelastinguren per onderwijseenheid

Contacttijd

De contacttijd omvat:

- De geplande lesuren van de OWE (c.q. de leerlijn PO);
- De geplande (groeps)opdrachten (op school) van de OWE;
- Eventuele excursies e.d. van de OWE;
- Afnametijd van de (deel)tentamens van de OWE (c.q. de integrale toets van de leerlijn PO);
- Overige incidentele contacten/mail e.d.

Praktijkopdrachten

- De geplande uren stage (VT) of werk (VT/duaal) die bij een OWE horen
- Voor de verdeling van de studielast over onderwijsonderdelen en praktijk voor de duale variant: zie OER.
- In [paragraaf 4.2](#) staat ook een toelichting op de verdeling onderwijs en werk voor de deeltijd- en de duale variant.

Zelfstudie

Zelfstudie omvat:

- De geplande uren voor het maken van (individuele) huiswerkopdrachten tijdens de OWE, inclusief het lezen van de door de opleiding vastgestelde literatuur;

- De geplande uren voorbereiding op (deel)tentamens van de OWE (c.q. voor de leerlijn PO: de geplande uren voorbereiding op de integrale toets.). Uren voor literatuurstudie worden hierbij inbegrepen.

4.7 Onderwijseenheden, voltijd, niveau 1, studiejaar 1¹

In deze paragraaf zullen de verschillende onderwijseenheden die plaatsvinden op niveau 1, voltijd worden toegelicht.

Wijzigingen voorbehouden

Titel OWE	V1.1 Een Educatief Programma
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 1 - voltijd
Beroepstaak/taken	Ontwerpen, organiseren en uitvoeren van activiteiten
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een ontwerp voor een educatief activiteitenprogramma.
Studiepunten, studielast	12,5 STP / 350 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	In deze OWE ga je aan de slag met een fictieve situatie. In de OWE Functioneren in een organisatie, die volgt op deze OWE, ga je de praktijk in en kan je kennismaken en oefenen met deze beroepstaak in de praktijk. Vervolgens zal deze beroepstaak op niveau 2 en 3 terugkomen en zal de praktijk daarin een steeds grotere rol gaan spelen.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	Niet van toepassing
Algemene omschrijving	<p>CMV'ers krijgen in het werk vaak opdrachten om educatieve activiteiten zoals cursussen en lespakketten te ontwerpen, te begeleiden en te evalueren. In centra voor volwasseneneducatie, in Regionale Opleiding Centra, in wijkcentra en buurthuizen zijn veel CMV'ers aan het werk om de inburgering en integratie van allochtonen te verbeteren, om vooroordelen bij verschillende bevolkingsgroepen bespreekbaar te maken en om discriminatie tegen te gaan.</p> <p>Je gaat in deze onderwijseenheid werken aan het ontwerpen, organiseren en begeleiden van interculturele educatieve activiteitenprogramma's. Je kunt kiezen uit vier casussen, die alle vier het doel hebben de sociale cohesie (ofwel binding) tussen verschillende bevolkingsgroepen te laten toenemen. Het speelt zich af in de (fictieve) plaats Terburen, waarin verschillende bevolkingsgroepen nauwelijks echt met elkaar samenleven. Welzijnsorganisatie 'De Albatros' gaat (na overleg met de wethouder) op korte termijn educatieve activiteiten opzetten. Jij gaat, samen met je groepsleden, één van de casussen uitwerken. Samen maken jullie een ontwerp voor een educatief activiteitenprogramma en voeren jullie aan het eind van deze OWE een deel van dit ontwerp uit in een presentatie.</p>
Competenties	<p>2. Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie.</p> <p>3. Het - veelal in samenspraak met deelnemers - organiseren van programma's en activiteiten. Het afstemmen van tijd en ruimte, doelen en middelen op elkaar en het scheppen van adequate voorwaarden.</p> <p>4. Het uitvoeren van activiteiten en projecten, en daarbij groepen, individuen, organisaties en samenlevingsverbanden begeleiden</p> <p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>
Beoordelingscriteria	<p>Competentie 2: 1 – 3 – 4</p> <p>Competentie 3: 1 – 4 – 7</p> <p>Competentie 4: 1 – 2 – 3 – 4 – 5</p>

¹ Deze paragraaf is een verdere uitwerking van art. 4.1 van de Onderwijs- en examenregeling.

Indicatoren / eisen aan de OWE	Competentie 9: 7 Competentie 11: 1 – 3 – 5 Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie-mogelijkheden	Frequentie	STP
	Educatief Ontwerp	2	N.v.t.	2	12,5
	Organiseren Uitvoeren en Begeleiden	1	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	<ul style="list-style-type: none"> – Azghari, Y. (2005). <i>Cultuurbepaalde communicatie. Waarden en belangen van passieve en actieve culturen</i>. Soest: Nelissen. – Brinkman, J. (2009). <i>Voor de verandering. Praktische handleiding in de agogische theorie</i>. (4^e druk). Groningen: Noordhoff. (Alleen hoofdstuk 1 en pagina 152 – 155) – Delcour, H. (2004). <i>Spel en groepsprocessen. Een agogische benadering</i>. (2^e druk). Baarn: Nelissen. – Grit, R., Guit, R. & Sijde, N. van der (2007). <i>Competentiemanagement. Persoonlijk ontwikkelplan</i>. (2^e druk). Groningen: Wolters-Noordhoff. (Alleen paragraaf 2.8 en 2.9) – MacCloud, S. (2009). <i>De Onzichtbare Kunst. Understanding Comics</i>. Turnhout: Strip Turnhout. – Remmerswaal, J. (2008). <i>Handboek groepsdynamica. Een nieuwe inleiding op theorie en praktijk</i>. (9^e druk). Soest: Nelissen. – Rosmalen, J. van (1999). <i>Het woord aan de verbeelding. Spel en kunstzinnige middelen in het sociaal agogisch werk</i>. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum. (Alleen hoofdstuk 3 en 4) – Vlerk, D. van der (2005). <i>Inspireren tot leren. Het ontwerpen van een uitdagende leeromgeving</i>. Bussum: Coutinho. 				
Aanbevolen literatuur	-				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	Materialen voor KSA-training Audiovisuele Vorming: DVD(+) en een USBstick (minimaal 8 GB) of een CD om foto's op te branden.				
Activiteiten	In de integrale opdracht bijeenkomsten worden de opdrachten aangestuurd. Daarnaast komen in de bijeenkomsten theorieën aan de orde over leren, maatschappelijke ontwikkelingen, interculturele communicatie en inzet van spel en creativiteit. Je volgt begeleide trainingen en werkplaatsen in Audiovisuele Vorming en Spel en Sport. Verder krijg je de training Communicatie in Procesgerichte groepen en de training Schriftelijke Communicatie.				
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, trainingen en werkplaatsen				
Les- / Contacturen	20 lessen per week				
Onderwijsperiode	1 of 3				
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.				

Titel OWE	V1.2 Creative Citizens
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 1 - voltijd
Beroepstaak/taken	Ondersteunen en verbinden van individuen, groepen en organisaties
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een ontwerp voor een community event
Studiepunten, studielast	12,5 STP / 350 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	In deze OWE ga je aan de slag met een situatie uit de praktijk. Vervolgens zal deze beroepstaak op niveau 2 en 3 terugkomen waarin de rol van de praktijk steeds groter zal worden en de externe sturing steeds verder zal afnemen.

Ingangseisen m.b.t. tentamens	Niet van toepassing.
Algemene omschrijving	<p>Voor een CMV'er die mensen ondersteunt bij het samenleven zijn ontmoeting en sociale contacten belangrijke voorwaarden. Soms gaat dat niet vanzelf en moet een CMV'er creatief zijn in het verleiden van mensen om met elkaar in contact te komen. Het is dan zaak om nieuwe manieren van samen denken en communiceren te ontwikkelen. Kunstzinnige en sportieve activiteiten kunnen daarbij een grote rol spelen.</p> <p>Voor een CMV'er is het noodzakelijk zich te verdiepen in de achtergronden en kenmerken van de mensen waarmee wordt gewerkt. Verschillende groepen mensen hebben verschillende ideeën over wat er speelt in hun leefomgeving. Om te kunnen komen tot een constructief overleg is het voor een CMV'er de kunst om eigen vooronderstellingen los te laten en samen met de mensen de dialoog aan te gaan en op zoek te gaan naar de overeenkomsten in de standpunten en een overstijgend belang. Daarbij kan het gaan om sociale en fysieke kwesties op het terrein van leefbaarheid op te pakken, maar het kan ook gaan om samenwerking gericht op het ontwikkelen van creatieve projecten op het gebied van cultuur of natuurbeleving, recreatie en het verkleinen van de afstand tussen mens en natuur. Dan gaat het om het op een passende wijze realiseren van evenementen en voorzieningen en het creëren van draagvlak bij betrokkenen om tot een zo aantrekkelijke mogelijk recreatief aanbod te komen. Bovenstaande initiatieven zijn in toenemende mate haalbaar met ondersteuning van politiek verantwoordelijken. Voor het aanklaarten van wijkinitiatieven bij de gemeentelijke politiek ligt een taak voor sociaal werkers op wijkniveau.</p> <p>Per onderwijsgroep krijg je een werkgebied (bijv. een wijk) toegewezen en doe je een kleinschalig praktijkgericht onderzoek en volg je de methode van projectmatig werken en de stappen van het agogische proces.</p> <p>De onderwijsgroep wordt opgedeeld in projectteams, bestaande uit maximaal vier studenten, dat een stukje van het werkgebied of een specifieke doelgroep gaat analyseren. Dat doe je door deskresearch en veldwerk.</p> <p>Aan de hand van eigen bevindingen (observaties) en gesprekken met bewoners en professionals maak je een genuanceerde analyse. In de gesprekken staan de verhalen van de mensen centraal. Op basis van je bevindingen in de "verhalenanalyse" maak je een ontwerp voor een "community event" een bijbehorend plan van aanpak voor de uitvoering. Daarnaast ontwerp je een creatieve performance, die je op locatie daadwerkelijk uitvoert. Dit zijn prikacties die er op gericht zijn een bijdrage te leveren aan een positieve binding tussen betrokkenen onderling en hun omgeving. Met het ontwerp en de organisatie van het event creëer je een sfeer van ontspanning, ontmoeting en vermaak waardoor bovenstaande cultureel maatschappelijke doelen kunnen worden nagestreefd.</p> <p>De resultaten van de analyse en de manier van contactleggen leg je vast in een rapport. Je ideeën voor het event werk je met je projectteam uit tot een PowerPoint presentatie, die je op overtuigende wijze presenteert aan de opdrachtgever(s). Hierin staan de uitwerking van het idee en verantwoording vanuit de analyse, de theorie en eigen ervaring centraal staan. In de gemeenteraadzaal leer je over de gemeente politiek en je gaat debatteren over voor sociaal werkers relevante onderwerpen onder leiding van gemeenteraadleden.</p> <p>Al deze hiervoor genoemde opdrachten leiden gezamenlijk tot twee tentamens: Community Event en Theatrale Performance.</p>
Competenties	<p>1 Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren.</p> <p>2 Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie.</p> <p>3 Het - veelal in samenspraak met deelnemers - organiseren van programma's en activiteiten. Het afstemmen van tijd en ruimte, doelen en middelen op elkaar en het scheppen van adequate voorwaarden.</p> <p>8 Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke profilering en legitimering van CMV en daarbij positie bepalen in het maatschappelijk debat over de reikwijdte, plaats en functie van CMV.</p> <p>11 Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>

Beoordelingscriteria Indicatoren / eisen aan de OWE	Competentie 1: 1 – 4 – 6 – 8 Competentie 2: 2 – 3 Competentie 3: 1 – 3 – 5 – 9 Competentie 8: 1 – 2 Competentie 11: 1 – 4 – 7 – 8 – 9 Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Community Event	3	N.v.t.	2	12,5
	Theatrale Performance	2	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Aanbevolen literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>Iedere week is er een Integrale Opdrachtbijeenkomst (IO) van 1,5 uur en Projectbegeleiding (1,5 begeleid en 1,5 uur onbegeleid) in de hele onderwijsgroep. Tijdens de IO zitten de projectgroepen bij elkaar in één lokaal en de begeleider begeleidt deze afwisselend en geeft soms klassikaal toelichting. Binnen deze bijeenkomsten is ook ruimte voor feedback op de opdrachten (van de begeleider en tussen studenten onderling). In de Projectbegeleiding ga je met je projectgroep een dagdeel gericht werken aan opdrachten van je IO-docent. De bijeenkomst opgebouwd uit drie werkvormen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - begeleide instructie (45 min) - onbegeleid werken in projectteams aan de opdracht (2x45min.) - begeleide presentatie en feedback (45 min). <p>Concepten/theorieën: Iedere week staan er werkcolleges in de onderwijsgroep gepland van 1,5 uur en in vier weken verdeeld over het blok, krijg je een hoorcollege over concepten (4x1,5 uur). Aan de orde komen o.a. het agogisch proces, agogisch methodisch werken, animatie, creativiteit, diversiteit, ontwikkelingen in het sociaal werk in Nederland en contactleggen.</p> <p>Vaardigheden: iedere week krijg je een training (les) van 1,5 uur in Dans en Beweging. Daarnaast is er 7 x 3 uur werkplaats (waarvan 7 x 45 minuten begeleid). Vaardigheden: iedere week 1,5 uur vaardigheidstraining en daarnaast 7x3 uur werkplaats (waarvan 45 minuten begeleid) waarin de rol van drama bij de competentie oriënteren en contactleggen de methode van het community art centraal staan. Verder is er ook iedere week 1,5 uur een training 'communicatie voor individuen' waarin je sociale vaardigheden krijgt aangeleerd. Ter voorbereiding op het ontwerpen van het event en de performances op locatie vinden er excursies plaats naar het onderzoeksgebied. De omgeving van de doelgroep wordt verkend, gesprekken gevoerd met bewoners en professionals en er vindt eventueel een generale plaats van de performances op locatie.</p>				
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, trainingen en werkplaatsen				
Les- / Contacturen	15 lessen per week				
Onderwijsperiode	2 en 4				
<i>Maximum aantal deelnemers</i>	N.v.t.				

<i>Titel OWE</i>	<i>V1.3 Functioneren in een organisatie</i>
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 1 - voltijd
Beroepstaak/taken	Kwaliteitsverbetering en beleidsontwikkeling
Centrale beroepstaak	-

(Beroeps)Producten	Een kwaliteitsverslag Een stageverslag
Studiepunten, studielast	15 STP / 420 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	In deze OWE loop je stage bij een organisatie uit het CMV werkveld. Je oriënteert je op de verschillende beroepstaken in de praktijk en doet ervaring op met het functioneren in een organisatie. Op niveau 2 en 3 ga je steeds meer zelfstandig in de praktijk aan de slag.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	Niet van toepassing
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid oriënteer je je op wat "Werken in en vanuit een organisatie" inhoudt. Je loopt 140 uur stage bij een beroepsrelevante organisatie. Gezien de omvang van de onderwijseenheid gaat het vooral om een eerste verkenning van de beroepspraktijk.</p> <p>Je krijgt de mogelijkheid om ervaring op te doen met samenwerken, het dragen van verantwoordelijkheid en het observeren, analyseren en eventueel mee uitvoeren van activiteiten. Op deze manier, krijg je een duidelijk(er) beeld van datgene wat er van een CMV-professional wordt verwacht.</p> <p>Als agogisch werker, wordt er ook van je verwacht dat je meedenkt over de kwaliteit van dienstverlening en een bijdrage levert aan het ontwikkelen van beleid. In deze OWE leer je een analyse te maken van een organisatie en doe je suggesties over hoe de hulp/dienstverlening mogelijk verbeterd kan worden.</p> <p>Het is belangrijk om deze verkenning in de propedeuse te doen. Als je verder wilt studeren op Hbo-niveau, is het goed om je te realiseren dat dit een belangrijk deel van je taken als Hbo-afgestudeerde zullen worden.</p> <p>Deze onderwijseenheid bestaat uit een binnenschools deel en een stagedeel.</p> <p>Werkwijze binnenschools deel In deze onderwijseenheid werk je aan een kwaliteitsverslag. Hierin analyseer je wat goed gaat in je stageorganisatie en welke onderdelen verbeterd kunnen worden. Je bekijkt de organisatie op verschillende niveaus en formuleert op basis van je analyse reële verbeter suggesties. Je werkt individueel aan deze opdracht. Omdat er in veel organisaties in teams wordt gewerkt, neemt samenwerken ook een belangrijke plaats in deze OWE. Aan de hand van een vergadertraining en een training teambuilding, leer je op een productieve wijze te communiceren en samen te werken en laat je zien dat je daarin ook als teamleider kunt functioneren.</p> <p>Werkwijze buitenschools deel (stage) De stage is een leersituatie waarin je de mogelijkheid krijgt je op propedeusniveau te oriënteren op de praktijk, op de diverse beroepstaken en competenties die aan de orde zijn. Afhankelijk van de aard van de organisatie, doe je ook in de uitvoering van een aantal beroepstaken ervaring op. Om de werkwijze van jouw organisatie te kunnen vergelijken met die van andere organisaties, ga je bij een (aantal) medestudent(en) op stagebezoek.</p> <p>De stageplaats dient aan een aantal voorwaarden te voldoen. Zo dient het een CMV organisatie te zijn - of dienen er CMV activiteiten uitgevoerd te (kunnen) worden – en dien je begeleid te worden door een professionele beroepskracht. Daarnaast is het van belang dat je je op alle beroepstaken kunt oriënteren en dat je een aantal beroepstaken mee kunt uitvoeren. Wanneer dit niet mogelijk is binnen je eigen stage, kun je je oriëntatie aanvullen door gerichte bezoeken af te leggen bij de stageorganisaties van medestudenten.</p>
Competenties	<ol style="list-style-type: none"> 1. Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren. 5. In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie. 7. Beleidsmatig en strategisch handelen. 9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.

	11. Adequat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.				
Beoordelingscriteria Indicatoren / eisen aan de OWE	Competentie 1: 1 – 2 – 6 – 8 Competentie 5: 2 – 4 – 6 – 9 – 10 Competentie 7: 2 – 3 – 6 Competentie 9: 1 – 2 – 5 – 9 Competentie 11: 1 – 2 – 3 – 4 Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Stageverslag	3	N.v.t.	2	15
	Kwaliteitsverslag	2	N.v.t.	2	
	Leiden van een teambijeenkomst	1	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Verhagen, P. (2010). <i>Kwaliteit met beleid, basisboek voor sociale studies</i> . Bussum: Coutinho.				
Aanbevolen literatuur	-				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>Als voorbereiding op je stage wordt er een introductiecollege georganiseerd, waarin iemand van het praktijkbureau de procedure en mogelijkheden m.b.t. het vinden van een stageplaats verder toelicht. In een werkcollege zal een docent jullie ondersteunen in de voorbereiding op de kennismaking met een organisatie. De docent zal je begeleiden bij het maken van je vooronderzoeksopdracht, en het SMART formuleren van je leerdoelen gericht op de te verwerven competenties.</p> <p>Tijdens de stage zullen er 3 werkcolleges zijn met een docent en medestudenten, waarin de stage- ervaringen besproken worden. De vorderingen m.b.t. het werken aan de competenties en beroepstaken staat hierin centraal. Ook worden afspraken gemaakt om andere studenten op hun stageplaats te bezoeken om daar de oriëntatie op gewenste beroepstaken te kunnen verdiepen. Na de stage zal het stageverslag met een docent en 2 medestudenten worden besproken. De student ontvangt dan van zijn medestudenten en docent feedback op het eindproduct in de vorm van een stageverslag.</p> <p>Voor het werken aan de integrale opdracht neem je deel aan wekelijkse groepsbijeenkomsten onder begeleiding van een docent, waarin je samen de beroepstaak verkent, deelopdrachten bespreekt en afspraken maakt. Ook is dit de plek waar je de resultaten van je kwaliteitsanalyse aan elkaar en aan de docent presenteert en waar je feedback krijgt.</p> <p>Daarnaast krijg je lessen over organisatiekundige begrippen, theorieën en instrumenten. Je volgt een vaardigheidstraining, gericht op communicatie in taakgerichte groepen (vergadertraining) en een vaardigheidstraining, gericht op het werken met spel en sportieve activiteiten (training teambuilding).</p>				
Werkvormen	Werkcolleges en trainingen				
Les- / Contacturen	8 lessen per week				
Onderwijsperiode	2 en 4				
<i>Maximum aantal deelnemers</i>	N.v.t.				

Titel OWE	V1.4 Kunst en Cultuurparticipatie
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 1 - voltijd
Beroepstaak/taken	Ondersteunen en verbinden van individuen, groepen en organisaties
Centrale beroepstaak	Een culturele kaart Een projectplan kunstbemiddeling
(Beroeps)Producten	De (beroeps)producten zijn in de deeltentamens opgenomen

Studiepunten, studielast	12,5 STP / 350 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	<p>In deze OWE krijg je het programma "Kunst- en Cultuurparticipatie". Volgend studiejaar komt dan Maatschappelijke (economische en sociale) participatie aan de orde in het programma "Individuele participatie".</p> <p>In deze OWE oriënteer je je op de beroepstaak 'ondersteunen en verbinden'. Je werkt vanuit een casus aan beroepsopdrachten waardoor je een beeld krijgt van een deel van het werkveld (namelijk kunst en cultuur) en wat de beroepskracht CMV voor werkzaamheden verricht. In de andere OWE's van het eerste jaar krijg je te maken met andere delen van het werkveld.</p> <p>Op niveau 2 wordt de praktijk belangrijker en ga je dieper in op "ondersteunen en/of verbinden" en leer je hiervoor methoden en technieken die je als aankomend beroepskracht ook echt in de praktijk gaat doen.</p> <p>We richten ons met de beroepstaak op groepen en organisaties. Volgend jaar op individuen.</p>
Ingangseisen m.b.t. tentamens	Niet van toepassing
Algemene omschrijving	<p>De titel van de OWE is: kunst- en cultuurparticipatie. Voor CMV is participatie in de maatschappij belangrijk. Ook wordt wel gesproken van deelname. Deelname aan de samenleving omvat verschillende gebieden: politiek, economisch, sociaal en cultureel. De overheid voert een beleid dat de deelname aan de samenleving wil bevorderen. Burgers kunnen, mogen, moeten meer participeren. In dit programma gaat het om de deelname aan kunst en cultuur.</p> <p>Veel CMV' ers krijgen te maken met mooie maatschappelijke doelen. Bijv. het bevorderen van cultuurparticipatie. Ze volgen de ontwikkelingen in de maatschappij. Ze werken met mensen aan een betere samenleving. Ze zijn uit op ondersteuning en verbinding van mensen, groepen en organisaties. Veel gebeurt in de vrijetijdsbesteding van mensen, vaak op het gebied van kunst en cultuur. Beroepskrachten CMV werken aan activering van doelgroepen. Jong en oud wordt bijvoorbeeld gestimuleerd aan kunst en cultuur mee te doen.</p> <p>Het museum, theater, poppodium of filmhuis heeft een product of dienst. Soms komt er publiek op af. Soms ook helemaal niet. Hoe bemiddel je dan aanbod naar verschillende doelgroepen? Hoe kunnen organisaties met hun aanbod beter inspelen op de vraag, op verschillende wensen? En hoe kunnen organisaties meer samenwerken in het bevorderen van de cultuurparticipatie?</p> <p>In deze onderwijseenheid krijg je een casus over een provinciale steunfunctie-instelling Kunst en School die organisaties en beroepskrachten ondersteunt en verbindt. Je gaat bijvoorbeeld een culturele markt organiseren.</p> <p>Jij gaat je in het onderwerp verdiepen en de ontwikkelingen volgen. Je gaat de markt van vraag en aanbod op het gebied van kunst en cultuur verkennen. Daarvoor bezoek je culturele instellingen (theaters, concertzalen, musea, filmhuizen) en beschrijf en analyseer je hun aanbod. Je onderzoekt de wensen van een leeftijdsgroep. Je zult ook een voorstel doen ter verbetering van de kunstbemiddeling naar een leeftijdsgroep (kinderen, jongeren, volwassenen, ouderen). Daarover schrijf je een projectplan met ideeën voor het bevorderen van de cultuurparticipatie.</p> <p>Je maakt ook kennis met de manier van leren op onze opleiding. Hoe je met de studiehandleiding kunt werken. Hoe je literatuur bestudeert en rapporteert. Hoe je APA normen gebruikt bij literatuurverwijzingen. Hoe je op internet op zoek gaat naar informatie en daarover rapporteert in de bijeenkomsten. Hoe je in je projectgroep samenwerkt.</p>
Competenties	<ol style="list-style-type: none"> 1. Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren 3. Het - veelal in samenspraak met deelnemers - organiseren van programma's en activiteiten. Het afstemmen van tijd en ruimte, doelen en middelen op elkaar en het scheppen van adequate voorwaarden 5. (In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie.

	<p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling</p>				
Beoordelingscriteria	<p>Competentie 1: 2 – 5 – 6 – 8</p> <p>Competentie 3: 1 – 2 – 4 – 5</p> <p>Competentie 5: 6 – 10</p> <p>Competentie 9: 1 – 7</p> <p>Competentie 11: 1 – 2 – 3 – 4</p> <p>Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Projectplan Kunstabemiddeling en rollenspel	3	N.v.t.	2	12,5
	Culturele Markt	2	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	<ul style="list-style-type: none"> - Alert en Ondernemend 2.0: opleidingsprofiel Culturele en Maatschappelijke Vorming (2009). Amsterdam: SWP - Behrend, D. (2008). <i>Muzisch-agogische methodiek. Een handleiding.</i> (5^e druk). Bussum: Coutinho, Hoofdstuk 1 en 2 - Boer, N. (2009). <i>CMV in veelvoud.</i> Amsterdam: SWP. - Brinkman, J. (2009). <i>Voor de verandering. Praktische handleiding in de agogische theorie.</i> (4^e druk). Groningen: Noordhoff. Hoofdstuk 8 en 9. - MacCloud, S. (2009). <i>De Onzichtbare Kunst. Understanding Comics.</i> Turnhout: Strip Turnhout. Hoofdstuk 2, 5, 7 en 8 - Reader muziek, bevo, ksa - Reader i.o. en concepten 				
Aanbevolen literatuur	<ul style="list-style-type: none"> - Aerts, E. (2007), <i>CultuurInZicht.</i> Utrecht: Thieme Meulenhoff. - Cultuurnetwerk Nederland (2010). <i>Dossier ICC.</i> - Spierts, M. (1998). <i>Beroep in ontwikkeling. Een oriëntatie op culturele en maatschappelijke vorming.</i> Maarssen: Elsevier / De Tijdstroom. Hoofdstuk 7 en 9 t/m 13 - Ranshuysen, L. (1999). <i>Handleiding publieksonderzoek voor podia en musea.</i> Amsterdam: Boekmanstudies. - Rosmalen, J. van (1999). <i>Het woord aan de verbeelding. Spel en kunstzinnige middelen in het sociaal agogisch werk.</i> Houten: Bohn Stafleu Van Loghum. Hoofdstuk 1 en 4 t/m 6 - Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP), diverse publicaties in de serie 'cultureel draagvlak' vanaf 2003 tot nu. - Waal, V. de (2008). <i>Uitdagend leren. Culturele en Maatschappelijke activiteiten als leeromgeving.</i> Bussum: Coutinho. Hoofdstuk 7 - Vaktijdschriften: - Bulletin Cultuur en School - Boekmancahier, Boekmanstichting - Museumvisie 				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>Iedere week zijn er twee begeleidde bijeenkomsten van 1,5 uur (werkcolleges i.o. en concepten). In de eerste werkcolleges worden instructies voor de beroepsopdracht(en) gegeven. Vervolgens zal het accent van de werkcolleges liggen op coaching. Aan het eind (en ook tussentijds) wordt er feedback gegeven op de resultaten.</p> <p>Daarnaast volg je twee KSA-trainingen, muziek en beeldend vormen. Elke week krijg je 1,5 uur les waarin aandacht wordt besteed aan de beginselen en toepassing ervan in het werkveld, waarbij de inhoud is gekoppeld aan de onderwijs-eenheid. Daarnaast heb je elke week 3 uur werkplaats (waarvan 45 minuten begeleid), waarin je zelfstandig in groepjes werkt aan opdrachten op het gebied van muzikale en beeldende vaardigheden.</p> <p>Tenslotte volg je een vaardigheidstraining Rapporteren: 7 bijeenkomsten van 1,5 uur.</p>				

	Er zijn 3 hoorcolleges van een uur. 1 Kick off bij de start. 1 hoorcollege met een gastdocent uit het werkveld. 1 Responsiecollege. Elke week spreek je zelf af met je werkgroep voor een bijeenkomst. Daarnaast moet je tijd inplannen voor huiswerk en zelfstudie.
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, trainingen en werkplaatsen
Les- / Contacturen	13 lesuren per week
Onderwijsperiode	1 en 3
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

Titel OWE	Professionele Ontwikkeling en Studieloopbaanbegeleiding
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 1 - voltijd
Beroepstaak/taken	N.v.t.
Centrale beroepstaak	N.v.t.
(Beroeps)Producten	Een POP Een schriftelijk verslag over het beroep CMV
Studiepunten, studielast	7,5 STP / 210 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Op niveau 1 start je met deze leerlijn Professionele Ontwikkeling. Op niveau 2 en 3 zal deze leerlijn verder worden voortgezet wat leidt tot meer verdieping.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	Niet van toepassing
Algemene omschrijving	In dit programma ga je, zoals de naam het al zegt, aan de slag met Professionele Ontwikkeling. Centraal staan de oriëntatie op het beroep en visieontwikkeling, de oriëntatie op beroepswaarden, je Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) en beroepstaakoverstijgende theorieën. Gedurende het jaar werk je aan je Persoonlijk Ontwikkelings Plan (POP). Je maakt daarin een zelfanalyse waarbij een verbinding met het beroep wordt gelegd. Ook reflecteer je op je eigen competentieontwikkeling. Je trekt conclusies in de vorm van leerdoelen. Tenslotte verantwoord je de keuze voor het KSA vak, onder andere vanuit de gewenste beroepsprofilering. Je werkt ook aan een schriftelijk onderdeel waarin je uitlegt wat het beroep inhoudt en waarom het beroep in deze tijd noodzakelijk is, wat de belangrijkste waarden, normen en uitgangspunten van het beroep zijn, welke indeling er gegeven kan worden van de verschillende domeinen en werksoorten in het beroep, welke ontwikkelingen het beroep heeft doorgemaakt. Tenslotte vindt er een performance en een gesprek plaats, waarbij het ingebrachte materiaal dient als ingang voor het gesprek. In een performance maak je de waarde van KSA duidelijk. Ten tijde van het schrijven van deze tekst is de leerlijn Professionele Ontwikkeling nog volop in ontwikkeling.
Competenties	8. Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke profilering en legitimering van CMV en daarbij positie bepalen in het maatschappelijk debat over de reikwijdte, plaats en functie van CMV. 9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen. 11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.
Beoordelingscriteria	Competentie 8: 1 Competentie 9: 1 – 2 – 4 – 5 Competenties 11: 3
Indicatoren / eisen aan de OWE	Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.

Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Integrale toets	1	N.v.t.	2	7,5
Verplichte literatuur	<ul style="list-style-type: none"> Grit, R. (2007). <i>Competentiemanagement</i>. Groningen: Wolters-Noordhoff Brabander, R. de (2008) <i>Van gedachten wisselen. Filosofie en ethiek voor sociale beroepen</i>. Bussum: Coutinho. Hoofdstuk 1: De zelfoefening van het denken, filosofie en sociaal werk. Hoofdstuk 2: Gelukkig: in vóór- én tegenspoed? Filosofie als levenskunst. CMV in veelvoud: opleidingsprofiel CMV, trendstudies bij Alert & Ondernemend 2.0 Van Rosmalen, J. (1999) <i>Het woord aan de verbeelding</i>. Houten, Diegem: Creativiteit en sociaal agogisch werk (Hoofdstuk 1); Behrend, D. (2008) <i>Muzisch-Agogische Methodiek</i>. Bussum: Uitgangspunten en begrippen (Hoofdstuk 1 en 2) 				
Aanbevolen literatuur					
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	Je krijgt hoorcolleges en werkcolleges ter ondersteuning van en ter voorbereiding op de integrale toets. Onderwerpen zijn onder andere oriëntatie op het beroep, normativiteit, sociaal agogische dienstverlening, reflectie, transfer en KSA.				
Werkvormen	Hoorcolleges en werkcolleges.				
Les- / Contacturen	2 tot 3 lessuren per week in 4 periodes				
Onderwijsperiode	1 tot en met 4				
<i>Maximum aantal deelnemers</i>	N.v.t.				

4.8 Onderwijseenheden, voltijd, niveau 2, studiejaar 2²

In deze paragraaf zullen de verschillende onderwijseenheden die plaatsvinden op niveau 2, voltijd worden toegelicht.

Wijzigingen voorbehouden

Titel OWE	V2.1 Activiteiten met KSA in de praktijk
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 2 - voltijd
Beroepstaak/taken	Ontwerpen, organiseren en uitvoeren van activiteiten
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een doelgroepanalyse Een activiteitenplan
Studiepunten, studielast	10 STP / 280 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Op niveau 1 ben je al met deze beroepstaak bezig geweest. Je hebt met name gewerkt aan een fictieve situatie en je hebt je tijdens de stage georiënteerd op deze beroepstaak. Op niveau 2 ga je in de praktijk, tijdens een stage, daadwerkelijk aan de slag met deze beroepstaak. Op niveau 3 zal dan de stap worden gemaakt naar een meer complexe situatie en een zelfstandige uitvoering van de beroepstaak.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	- Tentamens van deze beroepstaak op niveau 1 zijn behaald - Integrale Toets op niveau 1 is behaald.
Algemene omschrijving	Aan de hand van een stage in de CMV-beroepspraktijk ontwerp je met een vaste groep een methode voor interactieve doelgroepanalyse en stel je een programma

² Deze paragraaf is een verdere uitwerking van art. 6.1 van de Onderwijs- en examenregeling.

	<p>van eisen op voor het ontwerp van een activiteitenprogramma. Ook leer je een plan te maken voor een kort activiteitenprogramma voor een specifieke doelgroep en dit programma ook daadwerkelijk in de praktijk uit te voeren.</p> <p>Opdrachtgevers komen uit het CMV-werkveld. Je loopt samen met een medestudent binnen deze organisatie stage. Je werkt hierbij vanuit je KSA-vak.</p>				
Competenties	<p>1 Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren.</p> <p>2 Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie.</p> <p>3 Het - veelal in samenspraak met deelnemers - organiseren van programma's en activiteiten. Het op elkaar afstemmen van tijd en ruimte, doelen en middelen en het scheppen van adequate voorwaarden.</p> <p>4 Het uitvoeren van activiteiten en projecten, en daarbij groepen, individuen, organisaties en samenlevingsverbanden begeleiden.</p> <p>11 Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>				
Beoordelingscriteria Indicatoren / eisen aan de OWE	<p>Competentie 1: 3 – 4 – 7 – 8 Competentie 2: 1 – 2 – 4 – 7 Competentie 3: 1 – 3 – 7 Competentie 4: 1 – 2 – 3 – 4 Competentie 11: 2 – 3 – 5 – 8</p> <p>Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Doelgroepenanalyse en Activiteitenplan	3	N.v.t.	2	10
	Toepassing KSA in de praktijk 1	2	N.v.t.	2	
	Instrumentele vaardigheden 1	1	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Aanbevolen literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>In het integrale onderdeel zijn er wekelijks bijeenkomst gepland. De tweetallen die in de praktijk samen stage lopen zitten in werkgroepen in één lokaal bij elkaar en de begeleider begeleidt deze afwisselend en geeft soms klassikaal toelichting. Binnen deze bijeenkomsten is ook ruimte voor presentaties en feedback (van de begeleider en tussen studenten onderling). In deze bijeenkomsten wordt inhoudelijk ingegaan op (de concepten van) het ontwerp en het programma van eisen.</p> <p>In de vorm van hoorcolleges krijg je concepten en theorieën over contactleggen, interactieve doelgroepenanalyse, vraagsturing en sociaal leren binnen het CMV-werkveld aan de orde. Ook krijg je theorie over het spelend verwerven van sociale competenties en over spel en leren. Daarnaast speelt theorie over verandering en belangrijke rol.</p> <p>Verder krijg je binnen je KSA-vak vaardigheidstrainingen, werkplaatsen stagebegeleiding, waarin de voortgang van de stage kan worden besproken. Met je KSA vak ben je bezig om je erin te trainen om situaties te creëren die een beleving betekenisvol kunnen maken, om een ontmoeting een daadwerkelijke ontmoeting te laten zijn en om drempels te slechten om te komen tot participatie. Je traint je in mogelijkheden die je vak bieden om weerstanden om deel te nemen te verkleinen en om mensen in een verrassende en andere dan de alledaagse situatie te plaatsen.</p>				
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, trainingen en werkplaatsen				

Les- / Contacturen	
Onderwijsperiode	1, 2, 3 en 4
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

Titel OWE	V2.2 Event met KSA in de praktijk				
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming				
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 2 – voltijd				
Beroepstaak/taken	Ontwerpen, organiseren en uitvoeren van activiteiten				
Centrale beroepstaak	-				
(Beroeps)Producten	Een eventplan				
Studiepunten, studielast	10 STP / 280 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.				
Samenhang	Op niveau 1 ben je al met deze beroepstaak bezig geweest. Je hebt met name gewerkt aan een fictieve situatie en je hebt je tijdens de stage georiënteerd op deze beroepstaak. Op niveau 2 ga je in de praktijk, tijdens een stage, daadwerkelijk aan de slag met deze beroepstaak. Op niveau 3 zal dan de stap worden gemaakt naar een meer complexe situatie en een zelfstandige uitvoering van de beroepstaak.				
Ingangseisen m.b.t. tentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Tentamens van deze beroepstaak op niveau 1 zijn behaald - Integrale Toets op niveau 1 is behaald. 				
Algemene omschrijving	<p>In een stage in de CMV-beroepspraktijk leer je een plan te maken voor een groot-schalige activiteit, een evenement, een klein festival, een feest of een activiteiten-kamp en deze activiteit ook daadwerkelijk in de praktijk uit te voeren.</p> <p>Opdrachtgevers komen uit het CMV-werkveld. Je loopt samen met een medestudent binnen deze organisatie stage. Je werkt hierbij vanuit je KSA-vak.</p>				
Competenties	<p>2 Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie.</p> <p>3 Het - veelal in samenspraak met deelnemers - organiseren van programma's en activiteiten. Het op elkaar afstemmen van tijd en ruimte, doelen en middelen en het scheppen van adequate voorwaarden.</p> <p>4 Het uitvoeren van activiteiten en projecten, en daarbij groepen, individuen, organisaties en samenlevingsverbanden begeleiden.</p> <p>5 (In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie.</p> <p>11 Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>				
Beoordelingscriteria Indicatoren / eisen aan de OWE	<p>Competentie 2: 2 – 6 – 8 Competentie 3: 1 – 3 – 7 – 8 Competentie 4: 1 – 3 – 5 – 7 Competentie 5: 1 – 4 – 6 – 9 Competentie 11: 1 – 4 – 7 – 9</p> <p>Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Eventplan	3	N.v.t.	2	10
	Toepassing KSA in de praktijk 2	2	N.v.t.	2	
	Instrumentele vaardigheden 2	1	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Aanbevolen literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				

Software	N.v.t.
Overig materiaal	N.v.t.
Activiteiten	<p>In het integrale onderdeel zijn er wekelijks bijeenkomsten gepland. De tweetallen die in de praktijk samen stage lopen zitten in werkgroepen in één lokaal bij elkaar en de begeleider begeleidt deze afwisselend en geeft soms klassikaal toelichting. Binnen deze bijeenkomsten is ook ruimte voor presentaties en feedback (van de begeleider en tussen studenten onderling). In deze bijeenkomsten wordt inhoudelijk ingegaan op (de concepten van) het ontwerp en het programma van eisen.</p> <p>In de vorm van hoorcolleges krijg je concepten en theorieën over contactleggen, interactieve doelgroepenanalyse, vraagsturing en sociaal leren binnen het CMV-werkveld aan de orde. Ook krijg je theorie over het spelend verwerven van sociale competenties en over spel en leren. Daarnaast speelt theorie over verandering en belangrijke rol. Tenslotte wordt er aandacht besteed aan projectmatig werken, imagineering en beheersmatige activiteiten (o.a. fondsenwerving en het maken van financiële overzichten)</p> <p>Verder krijg je binnen je KSA-vak vaardigheidstrainingen, werkplaatsen stagebegeleiding, waarin de voortgang van de stage kan worden besproken. Met je KSA vak ben je bezig om je erin te trainen om situaties te creëren die een beleving betekenisvol kunnen maken, om een ontmoeting een daadwerkelijke ontmoeting te laten zijn en om drempels te slechten om te komen tot participatie. Je traint je in mogelijkheden die je vak bieden om weerstanden om deel te nemen te verkleinen en om mensen in een verrassende en andere dan de alledaagse situatie te plaatsen.</p>
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, trainingen en werkplaatsen
Les- / Contacturen	
Onderwijsperiode	1, 2, 3 en 4
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

Titel OWE	V2.3 Buurtbewoners Aan Zet
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 2 - voltijd
Beroepstaak/taken	Ondersteunen en verbinden van individuen, groepen en organisaties
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een ondersteuningsplan Een theorieboek
Studiepunten, studielast	7,5 STP / 210 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	
Ingangseisen m.b.t. tentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Tentamens van deze beroepstaak op niveau 1 zijn behaald - Integrale Toets op niveau 1 is behaald.
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid leer je op niveau 2 een zelforganisatie ter bevordering van het lichamelijk en geestelijk welzijn van bewoners op te zetten.</p> <p>De CMV'er ondersteunt groepen mensen bij verbetering van hun leef- en woonsituatie. Daarmee zal hij vooral werken met en voor sociaal-economisch zwakkere groeperingen die om verbetering of belangenbehartiging vragen. Daarnaast zal hij groepen die op eigen initiatief naar verandering streven stimuleren en ondersteunen. Hij zal hierbij de aanwezige capaciteiten in de lokale gemeenschap opsporen en benutten om het mogelijk te maken het heft in eigen handen te nemen.</p> <p>De vermaatschappelijking van zorg en welzijn stelt mensen in buurten, wijken en dorpen voor nieuwe opgaven. De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) bedoelt een omgeving te scheppen en voorzieningen aan te reiken die ervoor zorgen dat alle burgers en in het bijzonder kwetsbare mensen zoveel mogelijk zichzelf kunnen redden en aan de samenleving kunnen deelnemen. De aanwezig-</p>

	<p>heid van meer kwetsbare groepen in de buurt vraagt om een subtiel proces van communicatie, interactie, beeldvorming en uitzoeken wat de verschillende bewoners elkaar te bieden hebben. Er lijkt desondanks gekozen te worden steeds minder gemeenschapsgeld beschikbaar te stellen om welzijn en zorg voor steeds grotere groepen te regelen, maar de maatschappelijke eis is dat deze mensen blijven participeren. Alle burgers, alle verschillende bewoners in een buurt zullen meer verantwoordelijkheid moeten nemen voor eigen en elkaars welzijn en moeten het belang leren zien van het opzetten van een eigen netwerk, ondersteund door vrijwilligers die weer ondersteund wordt door professionals. Het gaat hier om inzet van agogische competenties, de kern van het welzijnswerk.</p> <p>Voor de CMV'er ligt hier dus een belangrijke taak. Vaak zal hij dit samen doen met de verschillende doelgroepen en maatschappelijke, welzijns- en vrijwilligersorganisaties. Het plan van aanpak wordt gemaakt in samenspraak met betrokkenen. De opzet van sociale netwerken zal een grote plaats hierin innemen. Hier zullen informatie, diensten, betrokkenheid, verantwoordelijkheid en sociale controle belangrijke thema's zijn.</p> <p>In een werkgroep bestaande uit 4 tot 5 medestudenten signaleer je in een zelfgekozen buurt leefbaarheidswensen en -behoeften en stimuleer en ondersteun je verbeteringsinitiatieven. Deze presenteer je in de vorm van een ondersteuningsplan aan betrokkenen buurtbewoners.</p>				
Competenties	<p>1 Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren.</p> <p>2 Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie.</p> <p>5 (In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie.</p> <p>8 Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke profilering en legitimering van CMV en daarbij positie bepalen in het maatschappelijk debat over de reikwijdte, plaats en functie van CMV.</p> <p>11 Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>				
Beoordelingscriteria Indicatoren / eisen aan de OWE	<p>Competentie 1: 5 – 6 – 7 – 8 Competentie 2: 3 – 4 – 6 – 7 Competentie 5: 1 – 5 – 6 – 9 Competentie 8: 1 – 2 – 3 – 4 – 5 Competentie 11: 1 – 3 – 8 – 9</p> <p>Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Ondersteuningsplan	2	N.v.t.	2	7,5
	Theorieboek	2	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Aanbevolen literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>In het integrale onderdeel werk je aan de deelproducten. Iedere lesweek is er een bijeenkomst van anderhalf uur waarin begeleiding gegeven wordt aan de werkgroepen om aan hun ondersteuningsplan te kunnen werken.</p> <p>Voor de integrale opdracht heb je allerlei vaardigheden, kennis en inzichten nodig. Dit kun je ontwikkelen via het ondersteunend onderwijs. Hierin wordt aandacht besteed aan concepten en theorieën van buurtgerichte sociale activering, sociaal leren als methodiek, doelgroepen en doelgroeprofielen, netwerken, achtergronden en gevolgen van vermaatschappelijking van welzijn en zorg (WMO) voor nieuwe kwetsbare doelgroepen en burgerschap en sociaal kapitaal. Daarnaast volg je vaardigheidstrainingen. Bij de KSA vaardigheden leer je in zeven bijeenkomsten van training en werkplaats KSA middelen te gebruiken om op effectieve, motiverende en stimulerende wijze Public Relations op te zetten en te onderhou-</p>				

	den. Bij de activerende werkvormen word je in zeven bijeenkomsten van anderhalf uur getraind om activerende werkvormen en middelen in te zetten om mensen te stimuleren bij situaties van overleg, samenwerken, besluitvorming en tot (in-ter)actieve deelname.
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, trainingen en werkplaatsen
Les- / Contacturen	8 lessen per week
Onderwijsperiode	1 en 3
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

Titel OWE	V2.4 Individuele Participatie
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 2 - voltijd
Beroepstaak/taken	Ondersteunen en verbinden van individuen, groepen en organisaties
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een bemiddelingsplan
Studiepunten, studielast	7,5 STP / 210 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Aan deze beroepstaak heb je ook al op niveau 1 gewerkt. Op niveau 2 is de situatie complexer en zal de externe sturing minder zijn. Je werkt zowel in deze OWE als in de OWE Buurtbewoners Aan Zet aan deze beroepstaak. Op niveau 3 ga je deze beroepstaak zelfstandig in de praktijk inzetten.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Tentamens van deze beroepstaak op niveau 1 zijn behaald - Integrale Toets op niveau 1 is behaald.
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid leer je de beroepstaak op niveau 2. Je gaat een bemiddelingsplan voor een individu schrijven. Hiervoor zoek je zelf een klant en voer je gesprekken volgens de methode van trajectbegeleiding. Je schrijft een reflectieverslag waar je mede op grond van de feedback van medestudenten reflecteert op jouw professionele gespreksvoering.</p> <p>Onze complexe samenleving kent veel maatschappelijke problemen en risicofactoren voor de burger. Eenzaamheid, armoede, baanloosheid, arbeidsongeschiktheid, dakloosheid zijn het gevolg. Participeren aan de complexe samenleving is niet zo gemakkelijk en vraagt van burgers competenties. Sommige burgers kunnen hier hulp bij gebruiken in de vorm van bemiddeling naar maatschappelijke participatie en sociale activering. Je bemiddelt de klant naar deelname aan de samenleving. Meestal is dat een bemiddeling naar een zinvolle vrijetijdsbesteding van de klant. Doelstelling is het bevorderen van maatschappelijke participatie van individuen.</p> <p>Wat zijn tegenwoordig risico's om het contact met de samenleving te verliezen? Wat blijkt uit onderzoek naar overlevingsstrategieën van risicogroepen? Wat doen belangenorganisaties om mensen in te sluiten? Je oriënteert je op maatschappelijke achtergronden en op aanbod vanuit (belangen)organisaties voor maatschappelijke participatie.</p> <p>Je legt contact met een klant op je stageplaats of uit het eigen netwerk. Daarnaast voer je een intake-, tussen- of adviesgesprek met een individuele klant volgens de methode van trajectbegeleiding en probeer je de problematiek te achterhalen. Op grond daarvan maak je een bemiddelingsplan voor een klant. Je geeft hierin ook een beschrijving van de aandachtspunten voor de begeleiding in de individuele (sociale) activering naar maatschappelijke participatie.</p>
Competenties	<ol style="list-style-type: none"> 1. Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren. 2. Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele maatschappelijke participatie. 4. Het uitvoeren van activiteiten en projecten, en daarbij groepen, individuen, or-

	<p>ganisaties en samenlevingsverbanden begeleiden.</p> <p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>				
Beoordelingscriteria Indicatoren / eisen aan de OWE	<p>Competentie 1: 1 – 5 – 6 – 7 Competentie 2: 1 – 3 – 7 – 8 Competentie 4: 1 – 2 – 3 – 8 Competentie 9: 1 – 3 – 5 – 6 Competentie 11: 1 – 2 – 3</p> <p>Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Het gesprek	1	N.v.t.	2	7,5
	Het bemiddelingsplan en reflectieverslag	2	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	<ul style="list-style-type: none"> - Spies, H. (2005). <i>Maatschappelijke participatie. Handboek voor trajectbegeleiding</i>. Utrecht: STAB. - Wiertzema, K. & Jansen, P. (2011). <i>Basisprincipes van communicatie</i>. Amsterdam; Pearson Prentice Hall. 				
Aanbevolen literatuur	<ul style="list-style-type: none"> - Brinkman, J. (2009). <i>Voor de verandering. Een praktische inleiding in de agogische theorie</i>. Groningen: Noordhoff Uitgevers. - Machielse, A. (2003). <i>Niets doen, niemand kennen. De leefwereld van sociaalgeïsoleerde mensen</i>. 's-Gravenhage: Elsevier Overheid. - Penninx, C.C.M. & Scholten, C.A.M. (2005). <i>Werken aan maatschappelijke ondersteuning</i>. Utrecht: Lemma. - Regenmortel, T. van (2010). <i>Empowerment en participatie van kwetsbare burgers: ervaringskennis als kracht</i>. Amsterdam: SWP - Scheffers, M. (2010). <i>Sterk met een vitaal netwerk. Empowerment en de sociaal netwerk methodiek</i>. Bussum: Coutinho. - Tielemans, E. (2007). <i>Energize III: 100 energizers en leerspelen voor workshops, lessen en training van sociale competenties</i>. Amstelveen: Stichting Lions Quest Nederland. 				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>In het integrale onderdeel werk je aan de vijf deelopdrachten. Iedere lesweek is er een begeleide bijeenkomst.</p> <p>Voor de integrale opdracht heb je allerlei vaardigheden, kennis en inzichten nodig. Dit kun je ontwikkelen via het ondersteunend onderwijs. Hierin wordt aandacht besteed aan concepten/theorieën over maatschappelijke achtergronden en ontwikkelingen van sociaal isolement. Vervolgens wordt aandacht besteed aan individuele activering tot maatschappelijke en sociale participatie. Tot slot wordt stilgestaan bij de beroepstaak bemiddelen en de taakafbakening met andere (verwante) beroepsgroepen in de bemiddeling en werkzaam aan de rand (sociaal isolement) met kansarme doelgroepen. Eventueel komen ook theorieën over gesprekstechnieken in dit onderdeel aan de orde.</p> <p>Binnen de vaardigheidstraining word je onder andere getraind in observatieoefeningen om competenties van de klant in beeld te kunnen krijgen. Je gaat oefenen met methoden en gesprekstechnieken voor de verschillende fasen van de trajectbegeleiding. Deze vaardigheidstraining wordt uitgevoerd in combinatie met de OWE Leiding en Begeleiding Geven. Daarnaast krijg je een training in het teken van empowerment.</p>				
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, trainingen en werkplaatsen				
Les- / Contacturen	6 lessen per week				
Onderwijsperiode	2 of 4				
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.				

Titel OWE	V2.5a Cultureel en Maatschappelijk Ondernemerschap V2.5b Kracht van Diversiteit
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 2 - voltijd
Beroepstaak/taken	Kwaliteitsverbetering en Beleidsontwikkeling
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een ondernemingsplan Een multimediapresentatie Een beleidsadvies
Studiepunten, studielast	12,5 STP / 350 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Op niveau 1 ben je gestart met het werken aan deze beroepstaak. Op niveau 2 zal er in een complexere situatie en met minder externe sturing aan deze beroepstaak gewerkt worden. In deze OWE staat nieuw beleid voor een nieuwe organisatie dan wel voor een nieuw te ontwikkelen dienstverlening centraal. Daarnaast ligt er ook een accent op bestaand beleid van een bestaande organisatie/dienstverlening.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	- Tentamens van deze beroepstaak op niveau 1 zijn behaald - Integrale Toets op niveau 1 is behaald.
Algemene omschrijving	<p>Als agogisch professional wordt van je verwacht dat je ook een bijdrage levert aan het reilen en zeilen van de organisatie. Dat houdt in dat je meewerkt aan het ontwikkelen van het beleid van de organisatie waarin je werkt en aan de kwaliteitsverbetering van de geboden dienstverlening. Dat kan op verschillende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je levert een bijdrage aan de kwaliteit en beleid van een nieuw op te starten organisatie/dienstverlening. (Cultureel en Maatschappelijk Ondernemerschap) • Je levert een bijdrage aan de kwaliteit en het beleid van een bestaande organisatie/dienstverlening. (Kracht van Diversiteit) <p><u>Cultureel en Maatschappelijk Ondernemerschap</u> In deze onderwijseenheid leer je op niveau 2 als cultureel en maatschappelijk ondernemer te werken, door een plan van aanpak te schrijven voor het op de markt zetten van een agogisch product.</p> <p>Het CMV-werk kenmerkt zich door cultureel en maatschappelijk ondernemerschap. Cultureel maatschappelijk ondernemers streven ernaar zoveel mogelijk kunstzinnig, cultureel, zakelijk en maatschappelijk rendement te halen uit culturele en maatschappelijke voorzieningen. In de culturele wereld zijn ondernemen, experimenteren, iets nieuws opzetten, het starten van een eigen bedrijf(je), een atelier of een eigen band dan wel toneelgezelschap, aan de orde van de dag. De overheid spreekt in dit kader wel van 'creatieve industrie'. Maar ook in de wereld van welzijn, educatie, recreatie en sport, wordt 'ondernemerschap' steeds belangrijker.</p> <p>Het 'maatschappelijk' ondernemen heeft zowel betrekking op het soort product dan wel de dienst die geleverd wordt, als op doel en werkwijze. Maatschappelijk ondernemen houdt niet op bij het leveren van diensten en producten: de meetlat ligt bij de maatschappelijke effecten die er het gevolg van zijn en de werkwijze is sociaal (people), ecologisch (planet) en economisch (profit) te verantwoorden.</p> <p>Ondernemerschap appelleert aan creativiteit, inventiviteit, durf en risico. Ondernemerschap uit zich vooral door openheid, op de buitenwereld gerichte nieuwsgierigheid en creativiteit. Ondernemers zijn in staat te improviseren en voelen zich thuis in onzekere situaties waarin verschillende opvattingen en nieuwe ideeën elkaar beconcurreren. Het toenemende belang van kennis en creativiteit in de nieuwe economie biedt cultureel maatschappelijke ondernemers nieuwe kansen.</p> <p>Op niveau 1 heb je je kunnen oriënteren op het werken in en vanuit een arbeidsorganisatie. Deze onderwijseenheid bouwt hierop voort. Je gaat je meer verdiepen in het functioneren van een arbeidsorganisatie. In deze onderwijseenheid is een nieuw op te starten organisatie het uitgangspunt. Dat betekent dat je zelf, vanuit je eigen visie en missie, doelen gaat bepalen en</p>

	<p>een strategie gaat uitzetten. Je moet nadenken over de vraag: welke koers moet mijn organisatie varen om de gewenste resultaten te behalen? Je laat je daarbij vooral leiden door de uitkomsten van een SWOT-analyse van je gekozen agogisch product en de onderneming. Die resultaten geven je een goede kijk op mogelijke uitdagingen en knelpunten. Daarmee kun je beleid gaan uitzetten. Het houdt in dat je beslissingen neemt over bijvoorbeeld welke middelen (geld, kennis/technologie, materiaal/diensten) moeten worden ingezet om je doelen te bereiken. Maar ook moet je beslissingen nemen over welke medewerkers je nodig hebt; je strategie moet worden vertaald in personeelsbeleid.</p> <p>Als we het hebben over cultureel en maatschappelijk ondernemerschap, draait het in principe om 'verantwoord ondernemen'. Daarbij gaat het niet alleen om de kwaliteit van het product of de dienst. Kwaliteitszorg richt zich vooral ook tot de kwaliteit van de organisatie en de manier waarop het producten of de dienst tot stand is gekomen. Een cultureel en maatschappelijk ondernemer kan slechts de kwaliteit van de output garanderen door de kwaliteit van alle ondergeschikte processen te beheersen.</p> <p>Ook bekijkt de CMV'er dat zijn idee niet enkel een nieuwe impuls is, maar dat deze voor een blijvende vernieuwing en maatschappelijke inbedding kan zorgen. Daarbij spelen naast economische doelen, dus zeer zeker ook sociaal - agogische doelen een belangrijke rol.</p> <p>Bij het werken aan de opdracht van deze beroepstaak is een aantal zaken geprogrammeerd en je hebt een aantal keuzemogelijkheden. Je kiest geschikte medestudenten en samen kiezen jullie een geschikt agogisch product. Op basis daarvan maak je je keuze voor welke ondernemingsvorm en met welk stappenplan je je ondernemingsplan gaat schrijven.</p> <p><u>Kracht van Diversiteit</u> De organisatie waarvoor je het beleidsadvies gaat schrijven, wil, gezien de pluriformiteit in de samenleving, de diversiteit in de organisatie vergroten en optimaal benutten. De vraag, hoe iedere werknemer en iedere klant zich thuis voelt in de organisatie, staat dan centraal. Het gaat uiteindelijk om het primaire proces: de activiteiten van de beroepskrachten, het contact met de klant! In overleg met het management van de organisatie en je collega's heb je deze opdracht aangenomen als deskundige vanuit de beroepskrachten. Jij wilt met het beleidsadvies het diversiteitbeleid in de organisatie dus op een hoger plan tillen. Hoe ga je dat doen? Het management heb je in ieder geval mee.</p> <p>Op niveau 1 heb je je kunnen oriënteren op het werken in en vanuit een arbeidsorganisatie. Deze onderwijseenheid bouwt hierop voort. Je gaat je meer verdiepen in het functioneren van een arbeidsorganisatie. Met een groep van 3 -6 studenten (afhankelijk van de grootte van de onderwijsgroep) schrijf je beleidsaanbevelingen met implementatievoorstellen op basis van een organisatieanalyse. Ook ga je op een systematische wijze gegevens over de organisatie verzamelen met behulp van methoden van praktijkgericht onderzoek.</p> <p>Na analyse beschrijf je, onderbouwd met literatuur, op welke wijze je wat gaat veranderen in het primaire proces van de organisatie en wat er volgens jou nodig is op de andere organisatieniveaus om die veranderingen te kunnen bewerkstelligen.</p> <p>Bij het werken aan de opdracht van deze beroepstaak is een aantal zaken geprogrammeerd en je hebt een aantal keuzemogelijkheden. Je kiest met welke medestudenten je aan deze opdracht gaat werken en samen kiezen jullie voor welke (beroepsrelevante) organisatie jullie het beleidsadvies gaan schrijven. Wij werken deze onderwijseenheid uit aan de hand van 'diversiteitbeleid'. Het staat jullie echter vrij om een ander beleidsthema uit te werken, als dat voor de organisatie van jullie keuze meer relevantie heeft.</p>
Competenties	<p>5. (In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen, zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie.</p> <p>7. Beleidsmatig en strategisch handelen.</p> <p>8. Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke profilering en legitimering van CMV en daarbij positie bepalen in het maatschappelijk debat over de reikwijdte, plaats en functie van CMV.</p> <p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p>

	10. Een bijdrage leveren aan ontwikkeling van beroep en beroepsuitoefening van culturele en maatschappelijke vorming m.b.v. praktijkgericht onderzoek.				
Beoordelingscriteria	Competentie 5: 3 – 4 – 6 – 7 Competentie 7: 3 – 6 – 5 – 9 – 10 Competentie 8: 5 Competentie 9: 7 Competentie 10: 2				
Indicatoren / eisen aan de OWE	Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Ondernemingsplan	2	N.v.t.	2	12,5
	Presentatie	1	N.v.t.	2	
	Kennistoets	1	N.v.t.	2	
	Beleidsadvies met onderzoeksverslag	2	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Verhagen, P. (2010). <i>Kwaliteit met beleid, basisboek voor sociale studies</i> . Bussum: Coutinho.				
Aanbevolen literatuur	-				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>Integrale opdracht</p> <p>Voor het werken aan de integrale opdracht ben je in wekelijkse bijeenkomsten bezig met het werken aan je ondernemingsplan of met het schrijven van je beleidsadvies met implementatievoorstellen. Inhoud en opzet daarvan bepaal je samen met je projectgroepleden. Je krijgt feedback van je medestudenten en docent.</p> <p>Ondersteunend onderwijs, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> lessen over de theorieën die je nodig hebt om de beroepstaak te kunnen uitvoeren, erop te reflecteren en je werkwijze en resultaten te verantwoorden. Het gaat dan vooral om 'concepten' die je nodig hebt voor het schrijven en verantwoorden van je ondernemingsplan en voor het schrijven en verantwoorden van je beleidsadvies met implementatievoorstellen. Denk daarbij aan concepten als persoonlijk ondernemerschap, strategisch management, marketing en maatschappelijk (verantwoord) ondernemen. vaardigheden: in dit onderdeel worden je in wekelijkse trainingsbijeenkomsten een aantal vaardigheidstrainingen aangeboden: een training 'financieel management' en een training 'productpromotie in de vorm van een multimedia-presentatie'. In de eerste leer je een financieel plan op te stellen met onder meer aandacht voor het opzetten van een exploitatiebegroting en het werken met aanbestedingen. De training 'productpromotie in de vorm van een multimedia-presentatie' leert je hoe je financiers, andere belanghebbenden en belangstellenden enthousiast kunt maken voor je onderneming en je product. Verder worden je in wekelijkse bijeenkomsten een aantal vaardigheidstrainingen aangeboden. Het gaat dan om het schrijven van beleidsteksten en onderzoeksvaardigheden. 				
Werkvormen	Werkcolleges en trainingen				
Les- / Contacturen	8 lessen per week				
Onderwijsperiode	1 en 2 of 3 en 4				
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.				

Titel OWE	V2.6 Leiding en Begeleiding Geven
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 2 - voltijd
Beroepstaak/taken	Leiding en begeleiding geven
Centrale beroepstaak	-

(Beroeps)Producten	Een intervisieverslag Een mentorlogboek				
Studiepunten, studielast	5 STP / 140 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.				
Samenhang	Aan deze beroepstaak heb je eerder nog niet gewerkt. Je gaat hier nu een start mee maken en op niveau 3 ga je in de praktijk verder in deze beroepstaak ontwikkelen.				
Ingangseisen m.b.t. tentamens	- Integrale Toets op niveau 1 is behaald				
Algemene omschrijving	<p>Bij CMV komt deze beroepstaak voor in situaties waarin één of enkele beroepskrachten werken met vrijwilligers en stagiaires of in grotere organisaties als begeleider van lager opgeleide medewerkers. De CMV-er heeft in zo'n geval vaak een coördinerende of leidinggevende rol.</p> <p>In deze onderwijseenheid op niveau 2 ligt de nadruk op het begeleiden: het geven van individuele ondersteuning. Het gaat daarbij om coaching en werkbegeleiding. Coaching en werkbegeleiding zijn gericht op het helpen van een individu om zijn eigen weg te zoeken en zijn potentiële kwaliteiten te ontwikkelen.</p> <p>Door leiding- of begeleiding te geven draag je tevens bij aan het realiseren van de condities binnen de organisatie om een verantwoorde dienstverlening mogelijk te maken. Je draagt bij aan de kwaliteit van de medewerkers in de organisatie. Daarvoor is het wel nodig dat er in de organisatie voorwaarden (bijvoorbeeld tijd en deskundigheid) zijn om de begeleiding uit te kunnen voeren.</p>				
Competenties	<p>6. Coördineren, coachen en instrueren.</p> <p>7. Beleidsmatig en strategisch handelen.</p> <p>8. Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke profilering en legitimering van CMV en daarbij positie bepalen in het maatschappelijk debat over de reikwijdte, plaats en functie van CMV.</p> <p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>				
Beoordelingscriteria	Zie de beoordelingsformulieren voor de betreffende tentamens in de studiehandleiding van deze OWE voor de beoordelingscriteria die binnen deze OWE gebruikt worden.				
Indicatoren / eisen aan de OWE					
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Verslag intervisie mentoring	1	N.v.t.	2	5
	Verslag mentortraject	1	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Aanbevolen literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>Voor het werken aan de integrale opdracht neem je deel aan wekelijkse groepsbijeenkomsten onder begeleiding van een docent, waarin je samen de beroepstaak verkent, werkplannen en afspraken maakt. Ook is dit de plek waar je de resultaten aan elkaar en aan de docent presenteert en feedback krijgt.</p> <p>Verder volg je onderwijs over de sociaal-wetenschappelijke theorieën die je nodig hebt om de beroepstaak te kunnen uitvoeren, erop te reflecteren en je werkwijze en resultaten te verantwoorden. Daarnaast volg je een vaardigheidstraining, gericht op communiceren: luisteren, waarnemen en interpreteren, enzovoort. Hierin wordt ook aandacht besteed aan het geven van begeleiding door middel van het inzetten van creatieve media en werkvormen. Deze vaardigheidstraining wordt</p>				

	overigens in combinatie met de OWE Individuele Participatie ingezet.
Werkvormen	Werkcolleges en trainingen
Les- / Contacturen	4 lessen per week
Onderwijsperiode	1 en 2 of 3 en 4
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

Titel OWE	Professionele Ontwikkeling en Studieloopbaanbegeleiding				
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming				
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 2 - voltijd				
Beroepstaak/taken	N.v.t.				
Centrale beroepstaak	N.v.t.				
(Beroeps)Producten	Een POP Een visieverslag				
Studiepunten, studielast	7,5 STP / 210 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.				
Samenhang	Op niveau 1 start je met deze leerlijn Professionele Ontwikkeling. Op niveau 2 zal deze leerlijn verder voortgezet worden.				
Ingangseisen m.b.t. tentamens	- Integrale Toets op niveau 1 is behaald				
Algemene omschrijving	<p>Binnen dit programma ga je, zoals de naam het al zegt, aan de slag met Professionele Ontwikkeling. Centraal staan de oriëntatie op het beroep en visieontwikkeling, de oriëntatie op beroepswaarden, je Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) en beroepstaak overstijgende theorieën.</p> <p>Gedurende het jaar werk je aan je POP. Je laat daarin zien hoe je gewerkt hebt aan de competenties op niveau 2 en met welk resultaat. Je maakt een verbinding met je praktijkervaring, theorie en toekomstig professioneel handelen. Je zet diverse reflectiemodellen in en je trekt hieruit conclusies voor je professionele ontwikkeling. Je werkt ook aan een schriftelijk onderdeel waarin je jouw visie op het vakgebied en de bijdrage van het vakgebied aan maatschappelijke vraagstukken beschrijft.</p> <p>Tenslotte vindt er een performance en een gesprek plaats, waarbij het ingebrachte materiaal dient als ingang voor het gesprek en een gesimuleerd sollicitatiegesprek plaatsvindt</p>				
Competenties	<p>8. Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke profilering en legitimering van CMV en daarbij positie bepalen in het maatschappelijk debat over de reikwijdte, plaats en functie van CMV.</p> <p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>				
Beoordelingscriteria	Competentie 8: 4 Competentie 9: 5 – 6 – 7 – 8 Competentie 11: 9				
Indicatoren / eisen aan de OWE	Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Integrale toets	1	N.v.t.	2	7,5
Verplichte literatuur	<ul style="list-style-type: none"> Groen, M. (2011) <i>Reflecteren de basis</i>. Groningen / Houten: Noordhoff Uitgevers bv Landelijk Opleidingsoverleg CMV. (2009). <i>Alert en ondernemend 2.0. Opleidingsprofiel Culturele en Maatschappelijke Vorming</i>. Amsterdam: SWP. Brabander, R. de (2008) <i>Van gedachten wisselen. Filosofie en ethiek voor sociale beroepen</i>. Bussum: Coutinho 				

	<ul style="list-style-type: none"> Boer, N. d. (2009). <i>CMV in veelvoud. Trendstudies bij Alert en Ondernemend 2.0</i>. Amsterdam: SWP.
Aanbevolen literatuur	-
Software	N.v.t.
Overig materiaal	N.v.t.
Activiteiten	Je krijgt hoorcolleges en werkcolleges ter ondersteuning van en ter voorbereiding op de integrale toets. Onderwerpen zijn onder andere ontwikkelingen in het beroep en binnen KSA, dilemma's binnen het beroep en je visie op het beroep.
Werkvormen	Hoorcollege en werkcolleges
Les- / Contacturen	2 tot 3 lesuren per week.
Onderwijsperiode	1 tot en met 4
<i>Maximum aantal deelnemers</i>	N.v.t.

4.9 Onderwijseenheden, voltijd, niveau 3, studiejaar 3³

In deze paragraaf zullen de verschillende onderwijseenheden die plaatsvinden op niveau 3, derde studiejaar, voltijd worden toegelicht. Op niveau 3 vindt er een stage plaats waarin je in de praktijk gaat werken aan 4 beroepstaken. Voor deze 4 beroepstaken samen worden 60 studiepunten gerekend. De stage bestrijkt in totaal 10 maanden waarbij je 32 uur per week in de praktijk stage loopt en waarbij je 8 uur per week besteedt aan studieactiviteiten. In deze paragraaf zullen de verschillende beroepstaken verder toegelicht worden.

Wijzigingen voorbehouden

Titel OWE	V3.1 Ontwerpen Organiseren en Uitvoeren van Activiteitenprogramma's
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 3 - voltijd
Beroepstaak/taken	Ontwerpen, organiseren en uitvoeren van activiteitenprogramma's
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	De (beroeps)producten worden in overleg met de praktijkbegeleider en praktijkdocent bepaald.
Studiepunten, studielast	22,5 STP / 630 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Op niveau 1 en 2 heb je al aan deze beroepstaak gewerkt. Op niveau 3 ga je hier in de praktijk, in een meer complexe situatie en meer zelfstandig mee aan de slag.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Tentamens van deze beroepstaak op niveau 2 zijn behaald - Integrale Toets op niveau 2 is behaald - Je hebt 45 studiepunten op niveau 2 behaald (inclusief 7,5 studiepunten van de Integrale Toets)
Algemene omschrijving	Tijdens de hoofdstage werk je aan het verwerven van de CMV competenties, 1, 2, 3, 5, 7, 9, en 11 op niveau 3 door beroepstaken uit te voeren. In deze stage werk je onder andere aan deze beroepstaak. In samenspraak met je praktijkbegeleider bepaal je je taken en daarin draag je er zorg voor dat je voldoende bewijsmateriaal verzamelt om voor deze beroepstaak een beoordeling te kunnen ontvangen.
Competenties	<ol style="list-style-type: none"> 1. Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren. 2. Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie. 3. Methodisch het plan van aanpak uitvoeren: activiteiten en projecten arrangeren en organiseren, klanten begeleiden en voortdurend evalueren. 5. In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie.

³ Deze paragraaf is een verdere uitwerking van art. 6.1 van de Onderwijs- en examenregeling.

	<p>7. Voor culturele en maatschappelijke vorming noodzakelijke beheersmatige activiteiten verrichten en organisatorische voorwaarden creëren en bewaken.</p> <p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten binnen culturele en maatschappelijke vormingsactiviteiten en met klanten en het werken met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>
<p>Beoordelingscriteria</p> <p>Indicatoren / eisen aan de OWE</p>	<p>Om te slagen, moet je voldoen aan de volgende criteria:</p> <p><u>Handelen</u></p> <p>Je legt doelgericht contacten met een doelgroep en met actoren in de sociale omgeving van de doelgroep, oriënteert je op hun sociale omgeving en situatie en creëert voorwaarden voor een professionele agogische relatie.</p> <p>Je betreft de organisatie en de doelgroep bij het opstellen en verantwoorden van het activiteitenontwerp.</p> <p>Je voert het plan van aanpak voor een activiteiten- of projectplan, doelgericht, systematisch en volgens plan uit voor een opdrachtgever in een CMV praktijksituatie.</p> <p>Je improviseert effectief en intervineert bewust in onvoorziene situaties.</p> <p>Je bejegt de groep en individuen met begrip en respect.</p> <p>Je zet effectief communicatiemiddelen in om vragen, problemen en ontwikkelingsmogelijkheden van de klant(en) in beeld te brengen.</p> <p>Je gaat doelgericht met conflicten om, bemiddelt en onderhandelt doelgericht en verantwoordt je handelen op basis van theorieën over conflicthantering en onderhandelen.</p> <p>Je zet op stimulerende wijze kunstzinnige en/of sportieve methoden in bij het aangaan en het onderhouden van contacten en bij het oriënteren op de leefwereld van klanten.</p> <p>Je maakt aantoonbaar dat je een eigen repertoire vaardigheden op het terrein van kunstzinnige en/of sportieve activiteiten doelmatig in kunt zetten.</p> <p>Je laat zien in een (project)team te kunnen samenwerken. Je verantwoordt in de teamsamenwerking het eigen handelen naar anderen. Je komt afspraken na en je levert een inhoudelijke bijdrage aan de plannen en in het uitvoeren daarvan.</p> <p>Je bewaakt organisatorische voorwaarden en verricht noodzakelijke beheersmatige activiteiten.</p> <p>Je toont aan dat je effectief en efficiënt kunt functioneren in de organisatie.</p> <p>Je evalueert regelmatig met de opdrachtgever en de klant of de aanpak nog aansluit bij het gewenste proces en resultaat en stelt in overleg het plan van aanpak bij.</p> <p>Je trekt conclusies over de mate van succes in termen van uitvoering en resultaten en eventuele verbetervoorstellen voor andere projecten.</p> <p><u>Beroepsproduct</u></p> <p>Zelfstandig, maar altijd met verantwoording naar de opdrachtgever, ontwerp je op methodische wijze nieuwe activiteiten- of projectplannen vanuit de professionele benadering van het CMV-beroep</p> <p>Je doet zorgvuldig onderzoek en trekt realistische conclusies als basis voor je ontwerp.</p> <p>Je formuleert op basis van analyse de te bereiken resultaten.</p> <p>Je maakt een concreet activiteiten- en/of projectplan dat overdraagbaar is.</p> <p>In het ontwerp is op herkenbaar wijze sportieve en/of kunstzinnige methodieken en werkvormen gearrangeerd om op effectieve wijze tot een resultaatgerichte uitvoering te komen</p> <p>Je vertaalt activiteiten- en/of projectplannen in doelgerichte plannen van aanpak en beschrijft daarin de inzet medewerkers, de noodzakelijke voorwaarden, de financiële onderbouwing en de PR.</p> <p>Je maakt een evaluatierapport op basis van reflectie op de uitvoering,</p> <p>Je plannen en rapportages zijn overzichtelijk, bevatten de noodzakelijke informatie en zijn opgesteld volgens de gebruikelijke formats en protocollen. en verwijst op correcte wijze naar literatuur en actuele bronnen.</p> <p><u>Metahandelen</u></p> <p>Je reflecteert op alle dimensies van het eigen handelen vanuit de rol(len) die je in deze beroepstaak vervult. Je bent in staat de eigen stijl van werken te verbeteren en te actualiseren. Je laat zien een eigen visie te hebben op de beroepstaak, in het bijzonder m.b.t. de normativiteit van het beroep, op basis van kennis en inzicht</p>

	<p>van het CMV vakgebied. Je verantwoordt je beroepsmatig handelen op basis van theorieën en laat daarbij zien kennis te hebben van actuele ontwikkelingen.</p> <p>Je benoemt wat jouw ontwikkelingsniveau is en waar je staat in je leerproces. Je stelt je handelen ter discussie en je verantwoordt op beargumenteerde wijze hoe je aangedragen ideeën en suggesties meewegen voor je aanpak. Je benoemt wat je ervaren hebt door dit te formuleren in concrete en begrijpelijke termen en als een eigen en individuele ervaring. Je analyseert je praktijkervaringen vanuit de beroepscompetenties die aan de orde zijn. Je betreft daarbij de invloed van je eigen socialisatie en de invloed van je kwaliteiten en valkuilen op je beroepsmatig functioneren en beroepshouding. Je gaat na of gedragingen vaker voorkomen of veranderingen wenselijk zijn en zo ja, welke gedragsalternatieven mogelijk zijn in toekomstige of vergelijkbare beroepssituaties. Je benoemt overeenkomsten en verschillen met andere casuïstiek en je verwoordt hoe je opgedane inzichten en ervaringen daar in toepast.</p> <p>Je laat zien actief te oefen in nieuw gewenst gedrag. Je formuleert een hanteerbaar aantal resultaatgerichte en evalueerbare leerdoelen voor competent handelen in toekomstige en/of vergelijkbare beroepssituaties. Je realiseert, bewaakt en evalueert leerdoelen conform de eigen planning.</p> <p>Je vraagt geregeld feedback aan docent, medestudenten en professionals in het werkveld met het oog op adequaat handelen in de betreffende beroepssituatie. Je geeft op constructieve wijze feedback aan collega's en aan medestudenten met het oog op adequaat handelen in gegeven en afwijkende beroepssituaties.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Het plan	2	N.v.t.	2	22,5
	Uitvoering in de Praktijk	2	N.v.t.	2	
	Begeleide Reflectie	2	N.v.t.	2	
	Integrale Toetsing	3	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Op niveau 1 en 2 gebruikte literatuur				
Aanbevolen literatuur	Op niveau 1 en 2 gebruikte literatuur				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	Het onderwijsprogramma bestaat uit terugkomdagen die 4x per jaar plaatsvinden. Hierin staan de beroepstaken en relevante thema's centraal. Ook staat Studieloopbaanbegeleiding dan op het programma. Daarnaast vinden er tijdens de gehele stage 14 bijeenkomst begeleide reflectie plaats.				
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges en trainingen.				
Les- / Contacturen	In totaal ongeveer 50 lessen in het gehele stage jaar (inclusief de overige 3 beroepstaken).				
Onderwijsperiode	1, 2, 3 en 4				
<i>Maximum aantal deelnemers</i>	N.v.t.				

Titel OWE	V3.2 Ondersteunen van en bemiddelen tussen individuen en organisaties
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 3 - voltijd
Beroepstaak/taken	Ondersteunen van en bemiddelen tussen individuen en organisaties
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	De (beroeps)producten zijn in de deeltentamens opgenomen
Studiepunten, studielast	15 STP / 420 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Op niveau 1 en 2 heb je al aan deze beroepstaak gewerkt. Op niveau 3 ga je hier in de praktijk, in een meer complexe situatie en meer zelfstandig mee aan de slag.

Ingangseisen m.b.t. tentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Tentamens van deze beroepstaak op niveau 2 zijn behaald - Integrale Toets op niveau 2 is behaald - Je hebt 45 studiepunten op niveau 2 behaald (inclusief 7,5 studiepunten van de Integrale Toets)
Algemene omschrijving	Tijdens de hoofdstage werk je aan het verwerven van de CMV competenties op niveau 3 door beroepstaken uit te voeren. In deze stage werk je onder andere aan deze beroepstaak. In samenspraak met je praktijkbegeleider bepaal je je taken en daarin draag je er zorg voor dat je voldoende bewijsmateriaal verzamelt om voor deze beroepstaak een beoordeling te kunnen ontvangen.
Competenties	<ol style="list-style-type: none"> 1. Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren. 2. Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie. 3. Methodisch het plan van aanpak uitvoeren: activiteiten en projecten arrangeren en organiseren, klanten begeleiden en voortdurend evalueren. 4. Factoren en ontwikkelingen in omgeving en maatschappij signaleren, die van invloed zijn op de participatie van mensen, en deze beïnvloeden o.a. door het ontwikkelen van netwerken, samenwerkingsverbanden en projecten en daarbij optreden als intermediair. 5. (In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie. 7. Voor culturele en maatschappelijke vorming noodzakelijke beheersmatige activiteiten verrichten en organisatorische voorwaarden creëren en bewaken. 9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen. 11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten binnen culturele en maatschappelijke vormingsactiviteiten en met klanten en het werken met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.
<p>Beoordelingscriteria</p> <p>Indicatoren / eisen aan de OWE</p>	<p>Om te slagen, moet je voldoen aan de volgende criteria:</p> <p><u>Handelen</u> Je legt contact met klanten en organisaties en creëert voorwaarden voor een professionele agogische relatie. Je oriënteert je op de maatschappelijke situatie om vragen, problemen en mogelijkheden te verhelderen en te analyseren. Je signaleert factoren die invloed hebben op het welzijn en de participatie van klanten en weet collega's te overtuigen wanneer signalen opgepakt moeten worden. In je argumenten gebruik je criteria als relevantie, ernst en frequentie en/of specificiteit. Je neemt initiatief tot samenwerking, en maakt daarbij actief gebruik van andere (netwerken van) professionals. In de communicatie ben je transparant. Je verkent de opvattingen, argumenten en belangen van verschillende partijen en je onderzoekt deze op bruikbaarheid. Je draagt op heldere en motiverende wijze informatie, ideeën en oplossingen over aan betrokkenen. Je zet effectief communicatiemiddelen en activerende werkvormen in en maakt gebruik van de appèlwaarden van spel, kunstzinnige en/of sportieve methoden in de verschillende fasen van ondersteuning of bemiddeling. Je verantwoordt het eigen handelen normatief, methodisch en theoretisch en combineert inzichten uit verschillende disciplines om te komen tot keuzes in het eigen handelen. Je voert activiteiten doelgericht, systematisch en volgens plan uit. Je laat zien in een (project)team te kunnen samenwerken. Je verantwoordt in de teamsamenwerking het eigen handelen naar anderen. Je komt afspraken na en je levert een inhoudelijke bijdrage aan de plannen en in het uitvoeren daarvan. Je toont aan dat je gedurende langere tijd effectief en efficiënt kunt functioneren in de organisatie. Je evalueert regelmatig met de betrokken partijen of de aanpak nog aansluit bij het gewenste proces en resultaat en stelt in overleg het plan van aanpak bij. Je trekt conclusies over de mate van succes in termen van uitvoering en resultaten en eventuele verbetervoorstellen voor andere projecten.</p> <p><u>Beroepsproducten</u> Zelfstandig, maar steeds met verantwoording naar de opdrachtgever, maak je een ondersteunings- en/of bemiddelingsplan vanuit een professionele benadering van het CMV beroep. Een plan bevat een multicausale analyse van signalen en de daaruit voortvloeiende aangrijpingspunten voor ondersteuning en/of bemiddeling.</p>

	<p>Je schenkt evenwichtig aandacht aan objectieve, subjectieve en normatieve aspecten en maakt gebruik van kennis en inzichten uit praktijkonderzoek en sociale wetenschappen. Je geeft bij het oppakken van signalen prioriteit aan groepen die door hun marginale positie slecht in staat zijn zelf voor hun belangen op te komen en je verantwoordt keuzes op basis van theorieën over sociaal isolement, activering, burgerschap en participatie. Je beargumenteert de keuze om een signaal op te pakken aan de hand van de criteria relevantie én ernst van het signaal en specificiteit voor de doelgroep. Je formuleert de probleem-, taak- of doelstelling(en) op basis van de analyse en verwoordt op welke wijze de doelstellingen een bijdrage leveren aan oplossingen. Je beschrijft hoe klanten en/of organisaties begeleid of geadviseerd kunnen worden, zodat zelfwerkzaamheid wordt vergroot.</p> <p>Je verantwoordt het moment en het niveau van interventie (micro, meso, macro), het type maatregel (bijvoorbeeld, voorlichting, training, publicatie, opzet netwerk) en je benoemt, waar nodig, hoe samenwerkingsverbanden gebruikt en versterkt kunnen worden. Waar nodig breng je het netwerk van betrokken organisaties in kaart. Op basis van theorieën over en kunstzinnige en/of sportieve methoden verwoord je welke methoden en werkvormen ingezet worden om doelstellingen te realiseren en verantwoordt waarom ze ondersteunend werken. Je beschrijft concrete en realiseerbare handelingen die nodig zijn voor het uitvoeren van het plan van aanpak. Je verantwoordt de wijze waarop uitvoering en de effecten van het plan geëvalueerd kunnen worden. Je plannen en rapportages zijn overzichtelijk, bevatten de noodzakelijke informatie en zijn opgesteld volgens de gebruikelijke formats en protocollen. en verwijst op correcte wijze naar literatuur en actuele bronnen.</p> <p><u>Metahandelen</u></p> <p>Je reflecteert op alle dimensies van het eigen handelen vanuit de rol(len) die je in deze beroepstaak gedurende een langere tijd vervult. Je bent in staat de eigen stijl van werken te verbeteren en te actualiseren. Je laat zien een eigen visie te hebben op de beroepstaak, in het bijzonder m.b.t. de normativiteit van het beroep, op basis van kennis en inzicht van het CMV vakgebied. Je verantwoordt je beroepsmatig handelen op basis van theorieën en laat daarbij zien kennis te hebben van actuele ontwikkelingen.</p> <p>Je benoemt wat jouw ontwikkelingsniveau is en waar je staat in je leerproces. Je stelt je handelen ter discussie en je verantwoordt op beargumenteerde wijze hoe je aangedragen ideeën en suggesties meewegen voor je aanpak. Je benoemt wat je ervaren hebt door dit te formuleren in concrete en begrijpelijke termen en als een eigen en individuele ervaring. Je analyseert je praktijkervaringen vanuit de beroepscompetenties die aan de orde zijn. Je betreft daarbij de invloed van je eigen socialisatie en de invloed van je kwaliteiten en valkuilen op je beroepsmatig functioneren en beroepshouding. Je gaat na of gedragingen vaker voorkomen of veranderingen wenselijk zijn en zo ja, welke gedragalternatieven mogelijk zijn in toekomstige of vergelijkbare beroepssituaties. Je benoemt overeenkomsten en verschillen met andere casuïstiek en je verwoordt hoe je opgedane inzichten en ervaringen daar in toepast.</p> <p>Je laat zien actief te oefen in nieuw gewenst gedrag. Je formuleert een hanteerbaar aantal resultaatgerichte en evalueerbare leerdoelen voor competent handelen in toekomstige en/of vergelijkbare beroepssituaties. Je realiseert, bewaakt en evalueert leerdoelen conform de eigen planning. Je vraagt geregeld feedback aan docent, medestudenten en professionals in het werkveld met het oog op adequaat handelen in de betreffende beroepssituatie. Je geeft op constructieve wijze feedback aan collega's en aan medestudenten met het oog op adequaat handelen in gegeven en afwijkende beroepssituaties.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Het plan	2	N.v.t.	2	15
	Uitvoering in de Praktijk	2	N.v.t.	2	
	Begeleide Reflectie	2	N.v.t.	2	
	Integrale Toetsing	3	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Op niveau 1 en 2 gebruikte literatuur				
Aanbevolen literatuur	Op niveau 1 en 2 gebruikte literatuur				

Software	N.v.t.
Overig materiaal	N.v.t.
Activiteiten	Het onderwijsprogramma bestaat uit terugkomdagen die 4x per jaar plaatsvinden. Hierin staan de beroepstaken en relevante thema's centraal. Ook staat Studieloopbaanbegeleiding dan op het programma. Daarnaast vinden er tijdens de gehele stage 14 bijeenkomsten begeleidde reflectie plaats.
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges en trainingen.
Les- / Contacturen	In totaal ongeveer 50 lesuren in het gehele stage jaar (inclusief de overige 3 beroepstaken).
Onderwijsperiode	1, 2, 3 en 4
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

Titel OWE	V3.3 Kwaliteitsverbetering en Beleidsontwikkeling
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 3 - voltijd
Beroepstaak/taken	Kwaliteitsverbetering en Beleidsontwikkeling
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	De (beroeps)producten zijn in de deeltentamens opgenomen
Studiepunten, studielast	15 STP / 420 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Op niveau 1 en 2 heb je al aan deze beroepstaak gewerkt. Op niveau 3 ga je hier in de praktijk, in een meer complexe situatie en meer zelfstandig mee aan de slag.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Tentamens van deze beroepstaak op niveau 2 zijn behaald - Integrale Toets op niveau 2 is behaald - Je hebt 45 studiepunten op niveau 2 behaald (inclusief 7,5 studiepunten van de Integrale Toets)
Algemene omschrijving	Tijdens de hoofdstage werk je aan het verwerven van de CMV competenties op niveau 3 door beroepstaken uit te voeren. In deze stage werk je onder andere aan deze beroepstaak. In samenspraak met je praktijkbegeleider bepaal je je taken en daarin draag je er zorg voor dat je voldoende bewijsmateriaal verzamelt om voor deze beroepstaak een beoordeling te kunnen ontvangen.
Competenties	<ol style="list-style-type: none"> 1. Contact leggen met klanten en hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren 5. (In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen, zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie. 7. Voor culturele en maatschappelijke vorming noodzakelijke beheersmatige activiteiten verrichten en organisatorische voorwaarden creëren en bewaken. 8. In en vanuit de eigen arbeidsomgeving een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het beleid en de zorg voor kwaliteit van de dienstverlening in het kader van culturele en maatschappelijke vorming. 9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsma handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.
Beoordelingscriteria	Om te slagen, moet je voldoen aan de volgende criteria: <u>Handelen</u>
Indicatoren / eisen aan de OWE	Je maakt zelfstandig op zorgvuldige wijze knelpunten in de kwaliteit van de uitvoering van het beleid bespreekbaar bij collega's en andere belanghebbenden. Daarbij gebruik je vakkundig de bestaande communicatiekanalen en/of via zelf georganiseerde communicatiekanalen. Vakkundig houdt in dat je gebruik maakt van bij het beroep passende communicatietheorieën. Je creëert daar waar mogelijk draagvlak voor je beleidsaanbevelingen en implementatievoorstellen. Je gaat methodisch en technisch vaardig te werk en past dataverzamelingstechnieken zo toe dat je relevante en betrouwbare informatie krijgt. In het contact met collega's ben je integer en verantwoordelijk. Je handelt in overeenstemming met de beginselen van eerlijkheid, gelijkwaardige behandeling en geeft openheid over de rollen van betrokkenen. Je blijft binnen de grenzen van de aan de jou als professional toegekende verantwoordelijkheid.

	<p>Beroepsproduct <i>Een product (bv relevante onderdelen van een beleidsplan of kwaliteitszorgplan) waarin beleidsvoorstellen worden geformuleerd en een concreet plan van aanpak om deze te implementeren in een beroepsrelevante praktijkorganisatie.</i> De beleidsvoorstellen hebben betrekking op een voor het beroep en voor de organisatie relevant organisatie- of beleidsthema. Daarbij gaat het vooral om zaken die te maken hebben met de inrichting van de organisatie (tactisch niveau) en met de relatie tussen de organisatie en de omgeving (eenvoudig strategisch niveau).</p> <p>Bij de totstandkoming van je product ben je zorgvuldig te werk gegaan. Het product is valide en betrouwbaar. Dat wil zeggen dat je afhankelijk van je vraagstelling voldoende en passende dataverzamelingstechnieken hebt gebruikt. Uit je methode blijkt dat je precies, en consistent te werk bent gegaan bij het verzamelen, verwerken en analyseren van de gegevens.</p> <p>Je product is onderbouwd met relevante theorieën en standpunten over beleid, kwaliteitsverbetering, organisatieverandering en onderzoek. Het product komt voort uit een goed uitgevoerde organisatie- en omgevingsanalyse op basis van een theoretisch organisatieanalysemodel. Je verantwoordt de wijze waarop je de relevante gegevens hebt verzameld, geanalyseerd en verwerkt. Aan het product liggen aantoonbare, gerenommeerde bronnen of navolgbare redeneringen ten grondslag.</p> <p>Je product is transparant. De essentie van het product is helder weergegeven in taal, vorm en structuur, waarbij duidelijkheid wordt verschaft over de doelen en wijze van totstandkoming van het resultaat of de ideeën.</p> <p>Het product is afgestemd op de organisatie. De inhoud en vormgeving van het product sluiten aan bij niveau en de taal van de opdrachtgevers. Bij het implementatieplan is expliciet rekening is gehouden met randvoorwaarden die nodig zijn voor het doorvoeren van de aanbevelingen.</p> <p>Metahandelen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evalueren: Je beoordeelt of jouw (relevante onderdelen van een) product een adequate invulling is van de praktijkvraag. - Verantwoorden: Je onderbouwt je handelen en product vanuit bronnen over: kwaliteitsverbetering en beleids- en organisatieontwikkeling. Ook verwerk je daarin verwijzingen naar de relevante beleidsstukken van overheid of de eigen organisatie. - Reflectie: Je beschrijft de ontwikkeling van je handelen m.b.t. de beroepstaak, de beroepsopdrachten en de competenties. Je formuleert op basis hiervan inspirerende en uitdagende leerdoelen voor het leerproces van je beroepscompetenties en je theoretische ontwikkeling. Je stelt vast hoe je daaraan gaat werken en met welke (leer)activiteiten en met welke concrete en resultaatgerichte leerdoelen. - Transfer: Gegeven de kenmerken van een nieuwe praktijkcasus wijzig je op adequate wijze jouw (relevante onderdelen van een) product - In een begeleide reflectie heb je aangetoond dat je in voldoende mate je leer- en werkproces kan sturen. Je reflecteert op de wisselwerking tussen je persoonlijk en professioneel functioneren en de wijze waarop je kwaliteiten en valkuilen je beroepsmatig functioneren beïnvloeden. Je gaat professioneel om met de door jouw gemaakte keuzes en gevolgde werkwijze en eventueel daarmee samenhangende dilemma's. Gedurende het supervisietraject heb je voldoende mondelinge- en schriftelijke inbreng getoond. Je maakt adequaat de transfer van het geleerde in het supervisietraject naar (nieuw) handelen in praktijksituaties. 				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Het plan	2	N.v.t.	2	15
	Uitvoering in de Praktijk	2	N.v.t.	2	
	Begeleide Reflectie	2	N.v.t.	2	
	Integrale Toetsing	3	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Op niveau 1 en 2 gebruikte literatuur				
Aanbevolen literatuur	Op niveau 1 en 2 gebruikte literatuur				

Software	N.v.t.
Overig materiaal	N.v.t.
Activiteiten	Het onderwijsprogramma bestaat uit terugkomdagen die 4x per jaar plaatsvinden. Hierin staan de beroepstaken en relevante thema's centraal. Ook staat Studieloopbaanbegeleiding dan op het programma. Daarnaast vinden er tijdens de gehele stage 14 bijeenkomst begeleidde reflectie plaats.
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges en trainingen.
Les- / Contacturen	In totaal ongeveer 50 lesuren in het gehele stage jaar (inclusief de overige 3 beroepstaken).
Onderwijsperiode	1, 2, 3 en 4
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

Titel OWE	V3.4 Leiding en (werk)Begeleiding Geven
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 3 - voltijd
Beroepstaak/taken	Leiding en (werk)Begeleiding Geven
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	De (beroeps)producten zijn in de deeltentamens opgenomen
Studiepunten, studielast	7,5 STP / 210 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Op niveau 1 en 2 heb je al aan deze beroepstaak gewerkt. Op niveau 3 ga je hier in de praktijk, in een meer complexe situatie en meer zelfstandig mee aan de slag.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Tentamens van deze beroepstaak op niveau 2 zijn behaald - Integrale Toets op niveau 2 is behaald - Je hebt 45 studiepunten op niveau 2 behaald (inclusief 7,5 studiepunten van de Integrale Toets)
Algemene omschrijving	Tijdens de hoofdstage werk je aan het verwerven van de CMV competenties op niveau 3 door beroepstaken uit te voeren. In deze stage werk je onder andere aan deze beroepstaak. In samenspraak met je praktijkbegeleider bepaal je je taken en daarin draag je er zorg voor dat je voldoende bewijsmateriaal verzamelt om voor deze beroepstaak een beoordeling te kunnen ontvangen.
Competenties	<p>6. Leiding en (werk)begeleiding geven aan vrijwilligers, medewerkers en stagiaires.</p> <p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten binnen culturele en maatschappelijke vormingsactiviteiten en met klanten en het werken met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>
Beoordelingscriteria	Om te slagen, moet je voldoen aan de volgende criteria:
Indicatoren / eisen aan de OWE	<p><u>Beroepsproducten</u> Je maakt een methodisch, didactisch en vanuit theorieën over 'praktijkleren' verantwoord plan van aanpak voor een begeleidings- of coachingstraject ten behoeve van de ontwikkeling van een zelfstandige taakuitvoering van beginnende professionals of professionals in opleiding. Je verantwoord je hierbij op basis van theorieën en ontwikkelingen die in het werkveld aan de orde zijn.</p> <p>Je maakt op basis van een adequate analyse van de leerbehoeften een passend aanbod voor een instructieprogramma voor aankomende professionals passend bij de leer- en begeleidingsvoorwaarden van de organisatie.</p> <p>In zowel het begeleidingstraject als in het instructieaanbod wordt herkenbaar en passend gebruik gemaakt van kunstzinnige en/of sportieve activiteiten. Je keuzes over welke activiteiten je hebt ingezet om de doelstellingen van het traject en het aanbod te realiseren worden aannemelijk gemaakt op basis van theorieën over de werking van creatieve/kunstzinnige en/of sportieve methoden. Je maakt aannemelijk op welke wijze de instructie past binnen de taakstelling van de organisatie en bij de taakuitoefening van betrokken medewerkers.</p> <p><u>Handelen</u> Je laat zien op een methodische wijze op competentieontwikkeling gerichte indivi-</p>

	<p>duale coachingsgesprekken te kunnen uitvoeren. Dit betekent o.a. dat je laat zien een dergelijk gesprek te kunnen structureren, aan te sluiten bij de ervaringen van degene die je begeleidt en ondersteunt bij het formuleren van coachingsvragen en actiepunten.</p> <p>Je stuurt, aansluitend bij verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden, gericht aan op vergroting van verantwoordelijkheid, zelfsturing en zelfstandigheid van medewerkers, vrijwilligers en stagiaires. Deze aanpak wordt theoretisch verantwoord.</p> <p>Je laat zien dat je in je stijl van begeleiden kunt variëren, passend bij het ontwikkelingsniveau van de medewerker en de situatie op dat moment. Je geeft aan welke stijl van begeleiden of leidinggeven jij ontvangt en waarom die wordt toegepast.</p> <p>Je laat een balans zien in het hanteren van werkdruk en deskundigheidsbevordering. Je legt verantwoording af voor gemaakte keuzes bij dit dilemma.</p> <p>Je laat zien op methodische wijze een op de ontwikkeling van specifieke kennis- en/of vaardigheden gericht instructieprogramma te kunnen uitvoeren. Dit betekent o.a. dat je laat zien dat je (een groep of team van) medewerkers op een dergelijk aanbod kunt sturen en motiveren en dat je didactisch aan kunt sluiten bij de situatie van de deelnemers.</p> <p>Bij een groeps- of teamgerichte instructie wordt dit verantwoord vanuit theorieën over groepsdynamica en stijlen van leidinggeven.</p> <p>Zowel de behaalde resultaten als je handelen verantwoord je ook, refererend aan literatuur m.b.t. didactiek, leertheorieën en theorieën op het terrein van de creatieve/kunstzinnige en/of sportieve media en plaatst deze verantwoording binnen het kader van de organisatie.</p> <p><u>Metahandelen</u></p> <p>Je reflecteert op alle dimensies van het eigen handelen vanuit de rol(len) die je in deze beroepstaak gedurende een langere tijd vervult. Je bent in staat de eigen stijl van leren en werken te verbeteren en te actualiseren.</p> <p>Je laat zien een eigen visie te hebben op de beroepstaak, in het bijzonder m.b.t. de normativiteit van het beroep, op basis van kennis en inzicht van resp. in het CMV vakgebied. Je verantwoordt je beroepsmatig handelen op basis van theorieën en laat daarbij zien kennis te hebben van actuele ontwikkelingen. Je bent zo in staat een realistisch beeld te geven van je mogelijkheden en beperkingen tot verdere ontwikkeling van het beroepsmatig handelen.</p> <p>Je benoemt wat jouw ontwikkelingsniveau is en waar je staat in je leerproces. Je stelt je handelen ter discussie en je verantwoordt op beargumenteerde wijze hoe je aangedragen ideeën en suggesties meewegen voor je aanpak. Je benoemt wat je ervaren hebt door dit te formuleren in concrete en begrijpelijke termen en als een eigen en individuele ervaring. Je analyseert je praktijkervaringen vanuit de beroepscompetenties en de beroepscode die aan de orde zijn. Je betreft daarbij de invloed van je eigen socialisatie en de invloed van je kwaliteiten en valkuilen op je beroepsmatig functioneren en beroepshouding. Je gaat na of gedragingen vaker voorkomen of veranderingen wenselijk zijn en zo ja, welke gedragalternatieven mogelijk zijn in toekomstige of vergelijkbare beroepssituaties. Je benoemt overeenkomsten en verschillen met andere casuïstiek en je verwoordt hoe je opgedane inzichten en ervaringen daar in toepast. Je laat zien actief te oefenen in nieuw gewenst gedrag. Je ontwikkelt leervragen en formuleert een hanteerbaar aantal resultaatgerichte en evalueerbare voor competent handelen in toekomstige en/of vergelijkbare beroepssituaties. Je realiseert, bewaakt en evalueert leerdoelen conform de eigen planning. Je vraagt geregeld feedback aan docent, medestudenten en professionals in het werkveld met het oog op adequaat handelen in de betreffende beroepssituatie. Je geeft op constructieve wijze feedback aan collega's en aan medestudenten met het oog op adequaat handelen in gegeven en afwijkende beroepssituaties.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Het plan	2	N.v.t.	2	7,5
	Uitvoering in de Praktijk	2	N.v.t.	2	
	Begeleide Reflectie	2	N.v.t.	2	
	Integrale Toetsing	3	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Op niveau 1 en 2 gebruikte literatuur				

Aanbevolen literatuur	Op niveau 1 en 2 gebruikte literatuur
Software	N.v.t.
Overig materiaal	N.v.t.
Activiteiten	Het onderwijsprogramma bestaat uit terugkomdagen die 4x per jaar plaatsvinden. Hierin staan de beroepstaken en relevante thema's centraal. Ook staat Studieloopbaanbegeleiding dan op het programma. Daarnaast vinden er tijdens de gehele stage 14 bijeenkomst begeleide reflectie plaats.
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges en trainingen.
Les- / Contacturen	In totaal ongeveer 50 lessen in het gehele stage jaar (inclusief de overige 3 beroepstaken).
Onderwijsperiode	1, 2, 3 en 4
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

4.10 Onderwijseenheden, voltijd, niveau 3, studiejaar 4⁴

In deze paragraaf zal de onderwijseenheid die, naast de minor, plaatsvindt op niveau 3, vierde studiejaar, voltijd worden toegelicht.

Titel OWE	V4 Onderzoek en Innovatie
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 3 - voltijd
Beroepstaak/taken	Onderzoek en Innovatie
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	De (beroeps)producten worden in overleg met de opdrachtgever en projectbegeleider bepaald.
Studiepunten, studielast	30 STP / 840 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	De beroepstaak Onderzoek en Innovatie wordt alleen op niveau 3 als eigenstandige onderwijseenheid aangeboden. Dat wil zeggen dat het uitvoeren van een praktijkgericht onderzoek en de ontwikkeling van een innovatief product als geïntegreerd geheel wordt geleerd. Op niveaus 1 en 2 van andere beroepstaken heb je echter al wel (deel)vaardigheden verworven met betrekking tot vaardigheden op het gebied van gegevensverzameling en gegevensanalyse. Daarnaast heb je verschillende aspecten van de analysevaardigheid en de kritische houding die je nodig hebt om praktijkgericht onderzoek te kunnen doen al geoefend in je werken aan de andere beroepstaken. Nieuw is dat je deze competenties nu gaat gebruiken met als doel een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de (eigen) praktijk en van het beroep.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	Je dient minimaal 45 studiepunten op niveau 3 te hebben behaald.
Algemene omschrijving	Als (ped)agogisch professional wordt van je verwacht dat je een bijdrage levert aan je eigen professionalisering en aan de professionalisering in het beroep. In dat kader ben je in staat naar aanleiding van een vraag van een organisatie uit het beroepenveld een praktijkgericht onderzoek uit te voeren en op basis daarvan een innovatief product te ontwikkelen voor verbetering of vernieuwing van product/aanbod, methodiek/methode of beleid. In het werken aan deze beroepstaak doe je voor een opdrachtgever een praktijkonderzoek in de vorm van een opdracht die je samen met andere studenten in projectvorm uitvoert waarbij de mogelijkheid bestaat met studenten van andere majors samen te werken (multiprofessioneel project). Je betreft bij je project nadrukkelijk kennis en inzichten van de historische achtergronden van het beroep, de huidige maatschappelijke context daarvan en geanticipeerde toekomstige ontwikkelingen in het beroep. Op grond van het onderzoek lever je innovatief ontwerp met een implementatieplan aan de opdrachtgever. Dit geheel presenteert je aan

⁴ Deze paragraaf is een verdere uitwerking van art. 6.1 van de Onderwijs- en examenregeling.

	een opdrachtgever en zo mogelijk andere (beginnend) beroepsbeoefenaren.
Competenties	<p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>10. Een bijdrage leveren aan ontwikkeling en profilering van beroep en beroepsuitoefening van culturele en maatschappelijke vorming m.b.v. praktijkgericht onderzoek.</p> <p>11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten binnen culturele en maatschappelijke vormingsactiviteiten en met klanten en het werken met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>
Beoordelingscriteria	Om te slagen, moet je voldoen aan de volgende criteria:
Indicatoren / eisen aan de OWE	<p><u>Handelen</u> Je houdt vernieuwingen op het eigen vakgebied bij en je plaatst je onderzoeksopdracht binnen ontwikkelingen en trends op je eigen vakgebied. Je vertaalt deze naar de situatie van de betrokken organisatie(s) en de overeengekomen projectopdracht en je ontwerpt zelfstandig op basis daarvan een product/dienst ter uitbreiding en innovatie van het beleid en/of (be)handelingsmethodes (methodieken) en/of het aanbod van activiteiten van de organisatie.</p> <p>Je presenteert schriftelijk en/of mondeling, op heldere en motiverende wijze, de onderzoeksresultaten en het innovatieve ontwerp ten overstaan van de betrokkenen. Je presenteert dit dusdanig dat het voor de organisatie een eerste aanzet geeft tot de implementatie ervan.</p> <p>Je maakt je keuzes aannemelijk en je geeft blijk van een eigen visie op het geheel die je onderbouwt met (wetenschappelijke) inzichten en theorieën. Je weet kritische vragen overtuigend te beantwoorden. In je communicatie ben je transparant. Je verkent de opvattingen, argumenten en belangen van verschillende partijen en je onderzoekt deze op bruikbaarheid.</p> <p>Je evalueert regelmatig met betrokken partijen of het product/dienst nog aansluit bij het gewenste proces en resultaat en zo nodig breng je verbeteringen aan.</p> <p>Je toont aan dat je op een professionele manier kunt samenwerken met de organisatie en andere instanties. Indien je in een (project)team functioneert, toon je tevens aan dat je aan het team effectief en efficiënt leiding kunt geven en verantwoord je in de teamsamenwerking het eigen handelen naar anderen. Je komt afspraken na en je levert een inhoudelijke bijdrage aan het onderzoek, ontwerp en de eerste aanzet tot de implementatie daarvan.</p> <p>Voor CMV geldt tevens dat je kunstzinnige en/of sportieve communicatiemiddelen en activerende werkvormen effectief inzet. Je maakt zichtbaar gebruik van de appelwaarden van deze kunstzinnige en/of sportieve middelen tijdens het hele proces van onderzoek doen, bij het ontwerp van product/dienst en de implementatie daarvan.</p> <p><u>Beroepsproducten</u> Een ontwerp van een nieuw dan wel vernieuwend product of een nieuwe of vernieuwende dienst ter uitbreiding en vernieuwing van het beleid en/of (be)handelingsmethodes (methodieken) en/of het aanbod van activiteiten van de organisatie. Dit ontwerp komt voort uit een onderzoek naar ontwikkelingen en trends in relatie tot de overeengekomen projectopdracht. Het ontwerp gaat vergezeld van een plan voor implementatie.</p> <p>Het onderzoek bestaat uit twee onderdelen: een zelf uitgevoerd praktijkonderzoek en een bronnenonderzoek. Daarbij is aantoonbaar gebruik gemaakt van diverse informatiebronnen zoals vakliteratuur, onderzoeksrapporten, beleidsnota's, deskundigen en/of audiovisueel materiaal. Relevante onderzoeksmethodische inzichten zijn aantoonbaar toegepast. De methoden van praktijk- en bronnenonderzoek, de verantwoording ervan en de onderzoeksresultaten zijn schriftelijk verantwoord. De resultaten en de conclusie(s) van het onderzoek zijn aantoonbaar ingezet in het ontwerp van het nieuw dan wel vernieuwend product/dienst.</p> <p>In het implementatieplan, dat in dialoog met de opdrachtgever is ontwikkeld, staat beschreven welke noodzakelijke organisatorische randvoorwaarden binnen de organisatie moeten worden uitgevoerd om het project succesvol te implementeren.</p>

	<p>Bij de implementatie hoort ook een gepaste wijze waarop het product aan de beroepspraktijk wordt overgedragen. In het implementatieplan is de wijze waarop uitvoering en effecten van het plan geëvalueerd kunnen worden verantwoord.</p> <p>Het onderzoek, ontwerp en implementatieplan zijn aantoonbaar verantwoord vanuit relevante (wetenschappelijke) inzichten en theorieën.</p> <p>In het onderzoek, ontwerp en implementatieplan is aantoonbaar gebruik gemaakt van kennis en inzichten in het beroep, de geschiedenis van het beroep en de huidige maatschappelijke context daarvan. Daarbij is tevens geanticipeerd op toekomstige ontwikkelingen in het beroep.</p> <p>Het ontwerp en implementatieplan voldoen aan van te voren gestelde kwaliteitscriteria die in samenspraak met de opdrachtgever zijn geformuleerd.</p> <p>Het onderzoek, ontwerp en implementatieplan zijn overzichtelijk beschreven, bevatten de noodzakelijke informatie en zijn opgesteld volgens de gebruikelijke formats en protocollen. Daarbij wordt op correcte wijze naar literatuur en andere bronnen verwezen. Uit de plannen en rapportages spreekt een kritische en objectieve houding ten aanzien van het hele proces.</p> <p>Het beroepsproduct heeft (potentiële) betekenis voor de ontwikkeling en profilering van het beroep.</p> <p>Voor CMV geldt tevens dat op basis van theorieën over kunstzinnige en/of sportieve middelen is beschreven en verantwoord welke methoden en werkvormen zijn ingezet om doelstellingen te realiseren.</p> <p><u>Metahandelen</u> In het onderzoek en in het ontwerpen van het beroepsproduct reflecteer je voortdurend op handelen van de beroepsbeoefenaar, waarmee je een bijdrage levert aan de ontwikkeling en profilering van het agogische beroep en van de agogische beroepsuitoefening.</p> <p>Je laat een reflectie zien op deze beroepstaak, de beroepsopdrachten en de door de opleiding vereiste competenties.</p> <p>Je evalueert opgedane ervaringen met betrekking tot het proces van onderzoeken en innoveren in concrete, begrijpelijk en persoonlijke bewoordingen. Je legt hierbij duidelijk een verband met de eisen uit de betreffende beroepscompetenties.</p> <p>Je verantwoordt deze ervaringen vanuit de betreffende beroepscompetenties en je verwijst terug naar gebruikte kennis/ vaardigheden en attitude. Je benoemt eigen sterke- en leerpunten.</p> <p>Je hebt aantoonbaar verantwoordelijkheid genomen voor je eigen leerproces.</p> <p>Om je metahandelen aan te tonen maak je gebruik van feedback van medestudenten, docenten en het werkveld. Je laat zien dat je voor jezelf uitdagende leerdoelen op een SMART-wijze hebt opgesteld en uitgevoerd op het gebied van theoretische kennis, houding en vaardigheden.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Eindrapport / Eindgesprek	1	N.v.t.	2	30
	Presentatie	1	N.v.t.	2	
	Metahandelen	1	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	<ul style="list-style-type: none"> – Klip, H. (2001). <i>Van idee tot uitwerking</i>. Bussum: Uitgeverij Coutinho. – Verhaar, J. (2004). <i>Projectmanagement 1. Een professionele aanpak van evenementen</i>. Amsterdam: Uitgeverij Boom. – Wulfen, G. van (2009). <i>Nieuwe producten bedenken</i>. (2^e editie). Amsterdam: Pearson Education. <p>Voor studenten die deelnemen aan deze OWE in semester 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Heerink, M., Pinkster, S. & Bratti-Van der Werf, M. (2009). <i>Onderzoek in zorg</i> 				

	<i>en welzijn; een praktische inleiding.</i> Amsterdam: Pearson Education. Voor studenten die deelnemen aan deze OWE in semester 2: Donk, C. van der & Lanen, B. van (2011). <i>Praktijkonderzoek in zorg en welzijn.</i> Bussum: Coutinho.
Aanbevolen literatuur	-
Software	N.v.t.
Overig materiaal	N.v.t.
Activiteiten	Wekelijks worden er hoor- en werkcolleges gegeven in het kader van het ondersteunend onderwijs. Daarin gaat het om: Onderzoek, Innovatie, Beroepsprofilering, de inzet van KSA en rapportage. Verder vindt er eenmaal een klankbordgroepbijeenkomst plaats en heb je ongeveer één keer per 3 of 4 weken een overleg met je projectbegeleider.
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, trainingen en werkplaatsen.
Les- / Contacturen	In de eerste helft van de OWE heb je ongeveer 10 tot 14 lessen in de week. In de tweede helft is dit minder: 4 tot 8 lessen per week.
Onderwijsperiode	1 en 2 of 3 en 4
<i>Maximum aantal deelnemers</i>	N.v.t.

4.11 Onderwijseenheden, deeltijd, niveau 2, studiejaar 2⁵

In deze paragraaf zullen de verschillende onderwijseenheden die plaatsvinden op niveau 2, deeltijd worden toegelicht.

Wijzigingen voorbehouden

Titel OWE	U2.1 Activiteiten met KSA in de praktijk1
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 2 - deeltijd
Beroepstaak/taken	Ontwerpen, organiseren en uitvoeren van activiteiten
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een doelgroepanalyse
Studiepunten, studielast	12,5 STP / 350 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Op niveau 2 ga je in de praktijk aan de slag met deze beroepstaak. Je richt je dan vooral op activiteitenprogramma's. Op niveau 3 zal dan de stap worden gemaakt naar een meer complexe situatie en een zelfstandige uitvoering van de beroepstaak. Daarbij zal je je ook meer gaan richten op een grootschalige activiteit. Deze OWE is sterk verbonden met de OWE Activiteiten met KSA in de praktijk 2
Ingangseisen m.b.t. tentamens	Je dient te beschikken over een Propedeuse Diploma van de opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (of een vrijstelling hiervoor)
Algemene omschrijving	Deze onderwijseenheid is opgedeeld worden in twee delen. Het tweede deel is de OWE Activiteiten met KSA in de praktijk 2. Het eerste deel zal hier worden toegelicht. Aan de hand van jouw eigen praktijkplek ontwerp je met een vaste groep een methode voor interactieve doelgroepanalyse en stel je een programma van eisen op voor het ontwerp van een activiteitenprogramma. De eerste weken bestaan uit deskresearch, het bestuderen van theorie, oefenen en gesprekken met je opdrachtgever en praktijkbegeleider. Na deze oriëntatie op de organisatie, de doelgroep en theorie over interactieve doelgroepanalyse kies je in overleg met je praktijkbegeleider een vaste groep uit waar je twaalf weken mee gaat werken en maak je een plan voor de wijze waarop je je beeld van de groep wilt aanscherpen. Vervolgens ga je drie weken aan de

⁵ Deze paragraaf is een verdere uitwerking van art. 6.1 van de Onderwijs- en examenregeling.

	<p>slag om samen met de gekozen groep een methode voor interactieve doelgroep-analyse te ontwerpen. Door met de groep Kunstzinnige of Sportieve activiteiten te doen, te observeren en ervaringen te interpreteren krijg je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een beter inzicht in de talenten, de mogelijkheden van de groep • een beeld van de mate waarin de groep bepaalde sociale competenties al dan niet beheerst • een beeld van je eigen handelen als begeleider van de activiteit. • inzicht in de rol van Kunstzinnige en Sportieve activiteiten bij het analyseren van de groep. <p>De resultaten van de doelgroepanalyse leg je vast in een programma van eisen, op basis waarvan in het tweede deel van de onderwijseenheid een activiteitenprogramma kan worden ontworpen waarbij bewust of onbewust sociale competenties worden aangeleerd.</p>				
Competenties	<p>1. Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren.</p> <p>2. Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie.</p> <p>3. Het - veelal in samenspraak met deelnemers - organiseren van programma's en activiteiten. Het op elkaar afstemmen van tijd en ruimte, doelen en middelen en het scheppen van adequate voorwaarden.</p> <p>4. Het uitvoeren van activiteiten en projecten, en daarbij groepen, individuen, organisaties en samenlevingsverbanden begeleiden.</p> <p>11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>				
Beoordelingscriteria Indicatoren / eisen aan de OWE	<p>Competentie 1: 3 – 4 – 7 – 8 Competentie 2: 1 – 2 – 4 – 7 Competentie 3: 1 – 3 – 7 – 8 Competentie 4: 1 – 2 – 3 – 4 Competentie 11: 2 – 3 – 5 – 8</p> <p>Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Doelgroepanalyse	1	N.v.t.	2	12,5
	Praktijkbeoordeling	1	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Aanbevolen literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>In de werkcolleges staat de instructie van en begeleiding op de opdrachten centraal. Binnen deze bijeenkomsten is ook ruimte voor presentaties en feedback. In deze bijeenkomsten wordt inhoudelijk ingegaan op (de concepten van) het ontwerp en het programma van eisen. Er komen theorieën, methodieken en modellen van contactleggen, interactieve doelgroepanalyse, vraagsturing en sociaal leren binnen het CMV-werkveld aan de orde. Er is speciale aandacht voor de rol van de CMV'er in het proces van vraagsturing en sociaal leren. Je krijgt theorie over spel en leren: hoe leren mensen door spel en spelen, en waarom zijn spel en spelen belangrijk in dit soort leerprocessen. Daarnaast speelt theorie over verandering en belangrijke rol: wat motiveert mensen tot gedragsverandering, en wat weerhoudt hen daarvan. De integratie van deze twee theorieën (verandering en spelend leren) is de kern waar het allemaal om draait. In de tweede helft van de onderwijseenheid komt de theorie rondom reflecteren aan bod.</p>				
Werkvormen	Werkcolleges en trainingen				
Les- / Contacturen	7 lessen per week				
Onderwijsperiode	1 en 2				
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.				

Titel OWE	U2.2 De bal aan de burgers
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 2 - deeltijd
Beroepstaak/taken	Ondersteunen en verbinden van individuen, groepen en organisaties
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een ondersteuningsplan
Studiepunten, studielast	15 STP / 420 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Op niveau 2 ga je in de praktijk aan de slag met deze beroepstaak. Op niveau 3 zal dan de stap worden gemaakt naar een meer complexe situatie en een zelfstandige uitvoering van de beroepstaak.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	Je dient te beschikken over een Propedeuse Diploma van de opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (of een vrijstelling hiervoor)
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid leer je op niveau 2 een zelforganisatie ter bevordering van het lichamelijk en geestelijk welzijn van bewoners op te zetten.</p> <p>De CMV'er ondersteunt groepen mensen bij verbetering van hun leef- en woonsituatie. Daarmee zal hij vooral werken met en voor sociaal-economisch zwakkere groeperingen die om verbetering of belangenbehartiging vragen. Daarnaast zal hij groepen die op eigen initiatief naar verandering streven ondersteunen. Hij zal hierbij de aanwezige capaciteiten in de lokale gemeenschap opsporen en benutten om het mogelijk te maken het heft in eigen handen te nemen.</p> <p>De vermaatschappelijking van zorg en welzijn stelt mensen in buurten, wijken en dorpen voor nieuwe opgaven. De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) bedoelt een omgeving te scheppen en voorzieningen aan te reiken die ervoor zorgen dat bijzonder kwetsbare mensen zoveel mogelijk zichzelf kunnen redden en aan de samenleving kunnen deelnemen. De aanwezigheid van meer kwetsbare groepen in de buurt vraagt om een subtiel proces van communicatie, interactie, beeldvorming en uitzoeken wat de verschillende bewoners elkaar te bieden hebben. Er lijkt desondanks gekozen te worden steeds minder gemeenschapsgeld beschikbaar te stellen om deze zorg voor steeds grotere groepen te regelen, maar de maatschappelijke eis is dat deze mensen blijven participeren. Doelgroepen moeten het belang leren zien van het opzetten van een eigen netwerk, ondersteund door vrijwilligers die weer ondersteund worden door professionals. Het gaat hier om inzet van agogische competenties, de kern van het welzijnswerk. Voor de CMV'er ligt hier dus een belangrijke taak. Vaak zal hij dit samen doen met de verschillende doelgroepen en maatschappelijke en welzijnsorganisaties en vrijwilligersorganisaties. Het plan van aanpak wordt gemaakt in samenspraak met betrokkenen. De opzet van sociale netwerken zal een grote plaats hierin innemen. Hier zullen informatie, diensten, betrokkenheid, verantwoordelijkheid en sociale controle belangrijke thema's zijn.</p> <p>Je maakt een verantwoord en uitvoerbaar ondersteuningsplan voor een bijzonder initiatief en een specifieke doelgroep.</p> <p>Om de precieze ondersteuningsvraag en het gewenste resultaat van de ondersteuning te kunnen vaststellen verdiep je je nader in de mogelijkheden, de kansen en beperkingen die de situatie en doelgroep biedt. Op basis daarvan ontwerp je een passend ondersteuningsplan (deelproduct 1: het capaciteitenonderzoek). Van belang is dat de doelgroep/organisatie overtuigd wordt van de bruikbaarheid. Feedback vanuit de doelgroep/organisatie maakt onderdeel uit van deelproduct 1. Over je aangeleerde vaardigheden, die je nodig hebt bij het maken van je ondersteuningsplan, schrijf je een individuele verantwoording voor het onderdeel (wijk)theater en het onderdeel communicatie (deelproduct 2).</p>
Competenties	<p>1. Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren.</p> <p>7. Beleidsmatig en strategisch handelen.</p> <p>8. Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke profilering en legitimering van CMV en daarbij positie bepalen in het maatschappelijk debat over de reikwijdte,</p>

	plaats en functie van CMV. 9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen. 11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.				
Beoordelingscriteria Indicatoren / eisen aan de OWE	Competentie 1: 2 – 5 – 8 – 9 Competentie 7; 6 – 7 – 8 Competentie 8: 3 – 5 Competentie 9: 1 – 5 – 8 Competentie 11: 1 – 3 – 9 Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Individuele verantwoording	2	N.v.t.	2	15
	Capaciteitenonderzoek	3	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Aanbevolen literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>In dit integrale onderdeel werk je aan de deelproducten. Iedere lesweek (in totaal zeven keer) is er een bijeenkomst waarin begeleiding gegeven wordt om aan het ondersteuningsplan te kunnen werken.</p> <p>Voor de integrale opdracht heb je allerlei vaardigheden, kennis en inzichten nodig. Dit kun je ontwikkelen via het ondersteunend onderwijs. Hierin wordt aandacht besteed aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concepten/theorieën: in zeven bijeenkomsten wordt gewerkt aan de opbouw van je kennis, inzicht en visie om het ondersteuningsplan methodisch en theoretisch te kunnen verantwoorden. Het gaat dan onder andere om theorie en methoden van buurtgerichte sociale activering, sociaal leren als methodiek, doelgroepen en doelgroeprofielen, netwerken, achtergronden en gevolgen van vermaatschappelijking van welzijn en zorg (WMO) voor nieuwe kwetsbare doelgroepen en burgerschap en sociaal kapitaal. • Vaardigheden: in dit onderdeel wordt gewerkt aan het aanleren van vaardigheden die nodig zijn om een goed ondersteuningsplan te kunnen maken. Daarbij wordt in een training aandacht besteed aan (wijk)theater en binnen een andere training wordt aandacht besteed aan communicatie. 				
Werkvormen	Werkcolleges en trainingen				
Les- / Contacturen	7 lessen per week				
Onderwijsperiode	3				
<i>Maximum aantal deelnemers</i>	N.v.t.				

Titel OWE	U2.3 Cultureel en Maatschappelijk Ondernemerschap
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 2 - deeltijd
Beroepstaak/taken	Kwaliteitsverbetering en Beleidsontwikkeling
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een ondernemingsplan Een multimediapresentatie
Studiepunten, studielast	12,5 STP / 350 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.

Samenhang	Op niveau 2 ga je in de praktijk aan de slag met deze beroepstaak. Op niveau 3 zal dan de stap worden gemaakt naar een meer complexe situatie en een zelfstandige uitvoering van de beroepstaak in de OWE Kracht van Diversiteit.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	Je dient te beschikken over een Propedeuse Diploma van de opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (of een vrijstelling hiervoor)
Algemene omschrijving	<p>Als agogisch professional wordt van je verwacht dat je ook een bijdrage levert aan het reilen en zeilen van de organisatie. Dat houdt in dat je meewerkt aan het ontwikkelen van het beleid van de organisatie waarin je werkt en aan de kwaliteitsverbetering van de geboden dienstverlening. Dat kan op verschillende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je levert een bijdrage aan de kwaliteit en het beleid van een bestaande organisatie. Dat komt aan bod in de OWE De kracht van diversiteit • Je levert een bijdrage aan de kwaliteit en beleid van een nieuw op te starten organisatie. Dit komt in deze OWE Cultureel en maatschappelijk ondernemerschap aan bod. <p>In deze onderwijseenheid leer je op niveau 2 als cultureel en maatschappelijk ondernemer te werken, door een plan van aanpak te schrijven voor het op de markt zetten van een agogisch product.</p> <p>Je gaat je nu verdiepen in het functioneren van een arbeidsorganisatie. In deze onderwijseenheid is een nieuw op te starten organisatie het uitgangspunt. Dat betekent dat je zelf, vanuit je eigen visie en missie, doelen gaat bepalen en een strategie gaat uitzetten. Je moet nadenken over de vraag: welke koers moet mijn organisatie varen om de gewenste resultaten te behalen? Je laat je daarbij vooral leiden door de uitkomsten van een SWOT-analyse van je gekozen agogisch product en de onderneming. Die resultaten geven je een goede kijk op mogelijke uitdagingen en knelpunten. Daarmee kun je beleid gaan uitzetten. Het houdt in dat je beslissingen neemt over bijvoorbeeld welke middelen (geld, kennis/technologie, materiaal/diensten) moeten worden ingezet om je doelen te bereiken. Maar ook moet je beslissingen nemen over welke medewerkers je nodig hebt; je strategie moet worden vertaald in personeelsbeleid.</p> <p>Als we het hebben over cultureel en maatschappelijk ondernemerschap, draait het in principe om 'verantwoord ondernemen'. Daarbij gaat het niet alleen om de kwaliteit van het product of de dienst. Kwaliteitszorg richt zich vooral ook tot de kwaliteit van de organisatie en de manier waarop het producten of de dienst tot stand is gekomen. Een cultureel en maatschappelijk ondernemer kan slechts de kwaliteit van de output garanderen door de kwaliteit van alle ondergeschikte processen te beheersen.</p> <p>Ook bekijkt de CMV'er dat zijn idee niet enkel een nieuwe impuls is, maar dat deze voor een blijvende vernieuwing en maatschappelijke inbedding kan zorgen. Daarbij spelen naast economische doelen, dus zeer zeker ook sociaal - agogische doelen een belangrijke rol.</p> <p>Bij het werken aan de opdracht van deze beroepstaak is een aantal zaken geprogrammeerd en je hebt een aantal keuzemogelijkheden. Je kiest een geschikt agogisch product. Op basis daarvan maak je je keuze voor welke ondernemingsvorm en met welk stappenplan je je ondernemingsplan gaat schrijven.</p>
Competenties	<p>5. (In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen, zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie.</p> <p>7. Beleidsmatig en strategisch handelen.</p> <p>8. Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke profilering en legitimering van CMV en daarbij positie bepalen in het maatschappelijk debat over de reikwijdte, plaats en functie van CMV.</p> <p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>10. Een bijdrage leveren aan ontwikkeling van beroep en beroepsuitoefening van culturele en maatschappelijke vorming m.b.v. praktijkgericht onderzoek.</p>
Beoordelingscriteria	<p>Competentie 5: 3 – 4 – 6</p> <p>Competentie 7: 5 – 9 – 10</p> <p>Competentie 8: 5</p> <p>Competentie 9: 7</p> <p>Competentie 10: 2</p>
Indicatoren / eisen aan de OWE	Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.

Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Presentatie	1	N.v.t.	2	12,5
	Ondernemingsplan	3	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Aanbevolen literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>a. Integrale opdracht Voor het werken aan de integrale opdracht ben je in wekelijkse bijeenkomsten bezig met het werken aan je ondernemingsplan. Je krijgt feedback van je medestudenten en docent.</p> <p>b. Ondersteunend onderwijs, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lessen over de theorieën die je nodig hebt om de beroepstaak te kunnen uitvoeren, erop te reflecteren en je werkwijze en resultaten te verantwoorden. Het gaat dan vooral om 'concepten' die je nodig hebt voor het schrijven en verantwoorden van je ondernemingsplan. Denk daarbij aan concepten als persoonlijk ondernemerschap, strategisch management, marketing en maatschappelijk (verantwoord) ondernemen. • vaardigheden: in dit onderdeel worden je in wekelijkse trainingsbijeenkomsten een aantal vaardigheidstrainingen aangeboden: een training 'financieel management' en een training 'productpromotie in de vorm van een multimedia-presentatie'. In de eerste leer je een financieel plan op te stellen met onder meer aandacht voor het opzetten van een exploitatiebegroting en het werken met aanbestedingen. De training 'productpromotie in de vorm van een multimedia-presentatie' leert je hoe je financiers, andere belanghebbenden en belangstellenden enthousiast kunt maken voor je onderneming en je product. 				
Werkvormen	Werkcolleges en trainingen				
Les- / Contacturen	6 lessen per week				
Onderwijsperiode	4				
<i>Maximum aantal deelnemers</i>	N.v.t.				

<i>Titel OWE</i>	<i>U2.4 Activiteiten met KSA in de praktijk 2</i>
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 2 - deeltijd
Beroepstaak/taken	Ontwerpen, organiseren en uitvoeren van activiteiten
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een activiteitenplan
Studiepunten, studielast	12,5 STP / 350 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Op niveau 2 ga je in de praktijk aan de slag met deze beroepstaak. Je richt je dan vooral op activiteitenprogramma's. Op niveau 3 zal dan de stap worden gemaakt naar een meer complexe situatie en een zelfstandige uitvoering van de beroepstaak. Daarbij zal je ook meer gaan richten op een grootschalige activiteit. Deze OWE is sterk verbonden met de OWE Activiteiten met KSA in de praktijk 1.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	Je dient te beschikken over een Propedeuse Diploma van de opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (of een vrijstelling hiervoor)

Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid is opgedeeld in twee delen. Het eerste deel is de OWE Activiteiten met KSA in de praktijk 1. De toelichting op deel 2 volgt hier.</p> <p>In dit deel leer je een plan te maken voor een kort activiteitenprogramma voor een specifieke doelgroep en dit programma ook daadwerkelijk in de praktijk uit te voeren.</p> <p>Gedurende een langere periode werkt je met een vaste groep. Je doet activiteiten met deze groep. Gedurende het werken met deze groep doe je allerlei informatie op over de problematiek(en) waar deze groep mee geconfronteerd wordt. Je wilt door het aanbieden van een gericht activiteitenprogramma iets doen aan die problematiek.</p> <p>De opdracht nu is om je activiteitenvoorstel in korte tijd uit te werken tot een werkbaar programma, dat je vervolgens uitvoert en evalueert. Dat betekent dat je alle voorwaarden moet organiseren en plannen moet maken voor de begeleiding en evaluatie. Behalve binnen de school werk je ook buiten de school, met name op je praktijkplek, aan deze opdracht.</p>				
Competenties	<p>1 Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren.</p> <p>2 Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie.</p> <p>3 Het - veelal in samenspraak met deelnemers - organiseren van programma's en activiteiten. Het op elkaar afstemmen van tijd en ruimte, doelen en middelen en het scheppen van adequate voorwaarden.</p> <p>4 Het uitvoeren van activiteiten en projecten, en daarbij groepen, individuen, organisaties en samenlevingsverbanden begeleiden.</p> <p>11 Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>				
Beoordelingscriteria Indicatoren / eisen aan de OWE	<p>Competentie 1: 4 – 7 – 8 Competentie 2: 1 – 2 – 4 – 7 Competentie 3: 1 – 3 – 7 – 8 Competentie 4: 1 – 2 – 3 – 4 Competentie 11: 2 – 3 – 5 – 8</p> <p>Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Doelgroepanalyse	1	N.v.t.	2	12,5
	Praktijkbeoordeling	1	N.v.t.	2	
	Activiteitenplan	1	N.v.t.	2	12,5
	Instrumentale vaardigheden	1	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Aanbevolen literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>In de werkcolleges staat de instructie van en begeleiding op de opdrachten centraal. Binnen deze bijeenkomsten is ook ruimte voor presentaties en feedback. In deze bijeenkomsten wordt inhoudelijk ingegaan op (de concepten van) het ontwerp en het programma van eisen. Er komen theorieën, methodieken en modellen van contactleggen, interactieve doelgroepanalyse, vraagsturing en sociaal leren binnen het CMV-werkveld aan de orde. Er is speciale aandacht voor de rol van de CMV'er in het proces van vraagsturing en sociaal leren. Je krijgt theorie over spel en leren: hoe leren mensen door spel en spelen, en waarom zijn spel en spelen belangrijk in dit soort leerprocessen. Daarnaast speelt theorie over verandering en belangrijke rol: wat motiveert mensen tot gedragsverandering, en wat weerhoudt</p>				

	hen daarvan. De integratie van deze twee theorieën (verandering en spelend leren) is de kern waar het allemaal om draait. In de tweede helft van de onderwijs-eenheid komt de theorie rondom reflecteren aan bod.
Werkvormen	Werkcolleges en trainingen
Les- / Contacturen	7 lesuren per week
Onderwijsperiode	1 en 2
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

Titel OWE	Professionele Ontwikkeling en Studieloopbaanbegeleiding				
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming				
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 2 - Deeltijd				
Beroepstaak/taken	N.v.t.				
Centrale beroepstaak	N.v.t.				
(Beroeps)Producten	Een POP Een visieverslag				
Studiepunten, studielast	7,5 STP / 210 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.				
Samenhang	Op niveau 2 start je met deze leerlijn Professionele Ontwikkeling. Op niveau 3 zal deze leerlijn verder voortgezet worden.				
Ingangseisen m.b.t. tentamens	Je dient te beschikken over een Propedeuse Diploma van de opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (of een vrijstelling hiervoor)				
Algemene omschrijving	<p>Binnen dit programma ga je, zoals de naam het al zegt, aan de slag met Professionele Ontwikkeling. Centraal staan de oriëntatie op het beroep en visieontwikkeling, de oriëntatie op beroepswaarden, je Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) en beroepstaak overstijgende theorieën.</p> <p>Gedurende het jaar werk je aan je POP. Je laat daarin zien hoe je gewerkt hebt aan de competenties op niveau 2 en met welk resultaat. Je maakt een verbinding met je praktijkervaring, theorie en toekomstig professioneel handelen. Je zet diverse reflectiemodellen in en je trekt hieruit conclusies voor je professionele ontwikkeling. Je werkt ook aan een schriftelijk onderdeel waarin je jouw visie op het vakgebied en de bijdrage van het vakgebied aan maatschappelijke vraagstukken beschrijft.</p> <p>Tenslotte vindt er een performance en een gesprek plaats, waarbij het ingebrachte materiaal dient als ingang voor het gesprek en een gesimuleerd sollicitatiegesprek plaatsvindt</p>				
Competenties	<p>8. Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke profilering en legitimering van CMV en daarbij positie bepalen in het maatschappelijk debat over de reikwijdte, plaats en functie van CMV.</p> <p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>				
Beoordelingscriteria	Competentie 8: 4 Competentie 9: 5 – 6 – 7 – 8 Competentie 11: 9				
Indicatoren / eisen aan de OWE	Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Integrale toets	1	N.v.t.	2	7,5
Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Aanbevolen literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				

Software	N.v.t.
Overig materiaal	N.v.t.
Activiteiten	Je krijgt hoorcolleges en werkcolleges ter ondersteuning van en ter voorbereiding op de integrale toets. Onderwerpen zijn onder andere ontwikkelingen in het beroep en binnen KSA, dilemma's binnen het beroep en je visie op het beroep. Tenslotte volg je ook bijeenkomsten in het kader van studieloopbaanbegeleiding.
Werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges en SLB-bijeenkomsten
Les- / Contacturen	1 lesdag per blok
Onderwijsperiode	1 tot en met 4
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

4.12 Onderwijseenheden, deeltijd, niveau 3, studiejaar 3⁶

In deze paragraaf zullen de verschillende onderwijseenheden die plaatsvinden op niveau 3, derde studiejaar, deeltijd worden toegelicht.

Wijzigingen voorbehouden

Titel OWE	U3.3b Kracht van Diversiteit
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 3 - deeltijd
Beroepstaak/taken	Kwaliteitsverbetering en Beleidsontwikkeling
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een beleidsadvies
Studiepunten, studielast	12,5 STP / 350 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Op niveau 2 heb je binnen de OWE Cultureel en Maatschappelijk Ondernemerschap gewerkt aan deze beroepstaak. Het draaide toen om een nieuwe organisatie. Op niveau 3 gaan we in deze OWE verder met deze beroepstaak en leggen we het accent op een bestaande organisatie.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Tentamens van deze beroepstaak op niveau 2 zijn behaald - Integrale Toets op niveau 2 is behaald - Je hebt 45 studiepunten op niveau 2 behaald (inclusief 7,5 studiepunten van de Integrale Toets)
Algemene omschrijving	<p>Als (ped)agogisch professional wordt van je verwacht dat je ook een bijdrage levert aan het reilen en zeilen van de organisatie. Dat houdt in dat je meewerkt aan het ontwikkelen van het beleid van de organisatie waarin je werkt en aan de kwaliteitsverbetering van de geboden hulp-/dienstverlening. Dat kan op verschillende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je levert je bijdragen aan het functioneren van je team, als teamleider, als voorzitter van de teamvergadering, als begeleider van stagiaires of vrijwilligers; • Je levert je bijdrage in gezamenlijke deskundigheidsbevordering, bv. intervisiebijeenkomsten met collega's; • Je levert vanuit jouw werkervaringen en vanuit praktijkonderzoek een bijdrage aan de discussie over het te voeren beleid van je team of, nog breder, van je organisatie; • Je levert een bijdrage aan kwaliteitsverbetering. Je evalueert systematisch of het afgesproken beleid wordt uitgevoerd én het gewenste effect heeft. Indien nodig doe je voorstellen voor verbetering en zorgt dat die worden uitgevoerd; • Je levert een bijdrage aan het beheer en de organisatorische voorwaarden om de hulp-/dienstverlening goed te laten verlopen: rapportages schrijven, dossiers bijhouden, middelen voor activiteiten beheren, werkafspraken met je cliënten en met je collega's maken enz.

⁶ Deze paragraaf is een verdere uitwerking van art. 6.1 van de Onderwijs- en examenregeling.

	<p>In deze onderwijseenheid leer je op niveau 3 als beroepskracht een bijdrage aan 'kwaliteit en beleid' van een organisatie te leveren door een beleidsadvies met beleidsaanbevelingen en implementatievoorstellen te schrijven. De organisatie waarvoor je het beleidsadvies gaat schrijven, wil, gezien de pluriformiteit in de samenleving, de diversiteit in de organisatie vergroten en optimaal benutten. De vraag, hoe iedere werknemer en iedere klant zich thuis voelt in de organisatie, staat dan centraal. Het gaat uiteindelijk om het primaire proces: de activiteiten van de beroepskrachten, het contact met de klant!</p> <p>Je schrijft beleidsaanbevelingen met implementatievoorstellen op basis van een organisatieanalyse. Ook ga je op een systematische wijze gegevens over de organisatie verzamelen met behulp van methoden van praktijkgericht onderzoek. Na analyse beschrijf je, onderbouwd met literatuur, op welke wijze je wat gaat veranderen in het primaire proces van de organisatie en wat er volgens jou nodig is op de andere organisatieniveaus om die veranderingen te kunnen bewerkstelligen.</p>				
Competenties	<p>5. (In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie.</p> <p>7. Beleidsmatig en strategisch handelen.</p> <p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>10. Een bijdrage leveren aan ontwikkeling van beroep en beroepsuitoefening van culturele en maatschappelijke vorming m.b.v. praktijkgericht onderzoek.</p>				
Beoordelingscriteria	<p>Competentie 5: 7 Competentie 7: 3 – 6 Competentie 9: 1 – 4 - 6 Competentie 10: 1 – 2 – 5</p> <p>Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Beleidsadvies	3	N.v.t.	2	12,5
	Metahandelen	1	N.v.t.	2	
	Integrale Toetsing	2	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	<ul style="list-style-type: none"> Dam, N.H.M. van & Marcus, J.A. (2005). <i>Een praktijkgerichte benadering van organisatie en management</i> (5^e druk). Groningen / Houten: Wolters-Noordhoff Fischer, T. & Julsing, M. (2007). <i>Onderzoek doen! Kwantitatief en kwalitatief onderzoek</i>. Groningen / Houten: Wolters-Noordhoff 				
Aanbevolen literatuur	-				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>Voor het werken aan de integrale opdracht ben je in wekelijkse bijeenkomsten bezig met het schrijven van je beleidsadvies met implementatievoorstellen. Inhoud en opzet daarvan bepaal je samen met je docent en medestudenten. Je krijgt feedback van je medestudenten en docent.</p> <p>Daarnaast volg je ondersteunend onderwijs, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> lessen over de sociaal-wetenschappelijke theorieën die je nodig hebt om de beroepstaak te kunnen uitvoeren, erop te reflecteren en je werkwijze en resultaten te verantwoorden. Het gaat dan vooral om 'concepten' die je nodig hebt voor het schrijven en verantwoorden van je beleidsadvies met implementatievoorstellen. vaardigheden: in dit onderdeel worden je in wekelijkse bijeenkomsten een aantal vaardigheidstrainingen aangeboden. Het gaat dan om het schrijven van beleidsteksten, overleg, onderhandeling en conflicthantering en onderzoeksvaardigheden. 				
Werkvormen	Werkcolleges en trainingen				
Les- / Contacturen	2 lessen per week in periode 1 en 4 lessen per week in periode 2				
Onderwijsperiode	1 en 2				
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.				

Titel OWE	U3.4a Leiding en begeleiding geven
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 3 - deeltijd
Beroepstaak/taken	Leiding en begeleiding geven
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een instructieprogramma
Studiepunten, studielast	15 STP / 420 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Aan deze beroepstaak heb je eerder nog niet gewerkt. Je gaat hier nu een start mee maken.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Integrale Toets op niveau 2 is behaald - Je hebt 45 studiepunten op niveau 2 behaald (inclusief 7,5 studiepunten van de Integrale Toets)
Algemene omschrijving	<p>Bij CMV komt deze beroepstaak voor in situaties waarin één of enkele beroepskrachten werken met vrijwilligers en stagiaires of in grotere organisaties als begeleider van lager opgeleide medewerkers. De CMV-er heeft in zo'n geval vaak een coördinerende of leidinggevende rol.</p> <p>In deze onderwijseenheid op niveau 3 ligt de nadruk op het begeleiden: het geven van individuele ondersteuning. Je voert twee vormen van begeleiding uit coaching/werkbegeleiding en instructie/training. Coaching en werkbegeleiding zijn gericht op het helpen van een individu om zijn eigen weg te zoeken en zijn potentiële kwaliteiten te ontwikkelen. Instructie en training zijn eveneens gericht op ontwikkeling, maar hebben meer elementen van overdragen van kennis en vaardigheden in zich.</p> <p>Door leiding- of begeleiding te geven draag je tevens bij aan het realiseren van de condities binnen de organisatie om een verantwoorde dienstverlening mogelijk te maken. Je draagt bij aan de kwaliteit van de medewerkers in de organisatie. Daarvoor is het wel nodig dat er in de organisatie voorwaarden (bijvoorbeeld tijd en deskundigheid) zijn om de begeleiding uit te kunnen voeren.</p> <p>Een dilemma bij begeleiden ligt vaak bij het vinden van goede balans tussen leiden en sturen door de begeleider en ruimte laten voor zelf ervaren en eigen verantwoordelijkheid van degene die begeleid wordt.</p> <p>Je werkt in deze onderwijseenheid aan de volgende opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een begeleidingstraject (coachen): voor een (vrijwillige) medewerker of een leerling-medewerker/stagiaire. • Ontwerp van een instructie-workshop/ training (voor o.a. vrijwilligers of leerlingen) • Analyse en waardering van leer- en begeleidingsvoorwaarden in een organisatie voor leren van werken en werkers. <p>Het begeleidingstraject voer je uit op je werk of stage of dat van degene die je begeleidt. Het ontwerp voor de training/-instructie maak je voor diezelfde organisatie op basis van een geconstateerde leervraag.</p>
Competenties	<p>6. Coördineren, coachen en instrueren.</p> <p>7. Beleidsmatig en strategisch handelen.</p> <p>8. Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke profilering en legitimering van CMV en daarbij positie bepalen in het maatschappelijk debat over de reikwijdte, plaats en functie van CMV.</p> <p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>
Beoordelingscriteria	Zie de beoordelingsformulieren voor de betreffende tentamens in de studiehandleiding van deze OWE voor de beoordelingscriteria die binnen deze OWE gebruikt worden.
Indicatoren / eisen aan de OWE	

Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Handelen	1	N.v.t.	2	15
	Product	3	N.v.t.	2	
	Integrale Toetsing	2	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Aanbevolen literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>Voor het werken aan de integrale opdracht (de beroepstaak, bestaande uit de deelopdrachten) neem je deel aan wekelijkse groepsbijeenkomsten onder begeleiding van een docent, waarin je samen de beroepstaak verkent, werkplannen en afspraken maakt. Ook is dit de plek waar je de resultaten aan elkaar en aan de docent presenteert en feedback krijgt.</p> <p>Verder volg je ondersteunend onderwijs, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lessen over de sociaal-wetenschappelijke theorieën die je nodig hebt om de beroepstaak te kunnen uitvoeren, erop te reflecteren en je werkwijze en resultaten te verantwoorden; dit kunnen groepslessen zijn (probleem gestuurd onderwijs), hoor- en responsiecolleges. • vaardigheidstraining, gericht op communiceren met de cliënt en diens gezin: luisteren, waarnemen en interpreteren, enz. en gericht op het begeleiding geven door middel van het inzetten van creatieve media en werkvormen. 				
Werkvormen	Werkcolleges en trainingen				
Les- / Contacturen	3 lessen per week				
Onderwijsperiode	1 en 2				
<i>Maximum aantal deelnemers</i>	N.v.t.				

Titel OWE	U3.5 Event met KSA in de praktijk
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 3 - deeltijd
Beroepstaak/taken	Ontwerpen, organiseren en uitvoeren van activiteiten
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een eventplan
Studiepunten, studielast	12,5 STP / 350 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Op niveau 2 ben je al met deze beroepstaak bezig geweest. Je hebt met name gewerkt aan een activiteitenprogramma. Op niveau 3 ga je je meer richten op een grootschalige activiteit.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Tentamens van deze beroepstaak op niveau 2 zijn behaald - Integrale Toets op niveau 2 is behaald - Je hebt 45 studiepunten op niveau 2 behaald (inclusief 7,5 studiepunten van de Integrale Toets)
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid leer je op niveau 3 een plan te maken voor een grootschalige activiteit, een evenement, een klein festival, een feest of een activiteitenkamp en deze activiteit ook daadwerkelijk in de praktijk uit te voeren.</p> <p>De CMV'er krijgt in het werkveld vaak te maken met het opzetten van grootschalige en eenmalige activiteiten. Soms gewoon omdat er iets te vieren valt, maar soms ook om mensen in een open en ongedwongen situatie bij elkaar te brengen in een ontmoeting. CMV'ers hebben vaak een cultureel maatschappelijk belang om bijeenkomsten als activiteitenkampen, feesten en vieringen op te zetten. Soms willen mensen uitdrukking geven aan de eigen cultuur, soms is een feest of activi-</p>

	<p>teitenkamp een goed instrument om mensen bij elkaar te krijgen en zo iets gezamenlijks te beleven. De wijze waarop mensen zich op festivals, feesten en evenementen kunnen uitdrukken is een uitdrukking van de eigen cultuur, maar bij uitstek ook een mogelijkheid om andere culturen te leren waarderen.</p> <p>De beroepskrachten CMV die deze activiteiten opzetten, werken vanuit een breed scala aan organisaties. Ze kunnen te maken hebben met veel verschillende doelgroepen. Als we het hebben over grootschalige activiteiten, of misschien beter gezegd "eenmalige" activiteiten, dan is er sprake van een "projectmatige aanpak". Bij projecten ben je beperkt in de tijd waarin een bepaald resultaat behaald moet zijn. Je hebt bovendien te maken met een opdrachtgever die eisen stelt aan het resultaat. Het kan dan lastig zijn om invulling te geven aan je eigen wensen en doelen. Die eisen kunnen te maken hebben met de cultureel en maatschappelijke doelen die nagestreefd worden, maar ook kunnen die eisen te maken hebben met commerciële - economische voorwaarden zoals aantallen mensen die bereikt moeten worden, de hoeveelheid winst of verlies en dergelijke.</p> <p>In de beroepstaak 'ontwerpen, organiseren en uitvoeren van een grootschalige activiteit' gaat het om activiteiten voor een grote groep mensen. Soms gaat het om het ontwikkelen van een nieuw idee, maar vaker om het voortbouwen op eerdere ontwerpen en deze op basis van evaluatiegegevens vernieuwd vorm te geven. Steeds zal er echter sprake zijn van een dialoog met betrokken partijen. Vooral met de opdrachtgever. Naast het ontwerpen ga je de activiteit ook zelf uitvoeren.</p> <p>Je werkt volgens de methode van 'projectmatig werken' aan een betekenisvolle invulling van een grootschalige activiteit. Volgens dezelfde methode ben je ook bezig de beheersmatige voorwaarden te organiseren. Je maakt plannen voor de promotie en het werven van deelnemers of vrijwilligers. Er zullen misschien vergunningen geregeld worden. Je maakt financiële plannen en je werkt draaiboeken uit. De plannen die je maakt leg je tussentijds voor aan de opdrachtgever, je docent en aan medestudenten in je onderwijsgroep. Je krijgt te horen of je op de goede weg zit en kunt bijsturen als dat nodig is. Na het maken van het plan ga je het ook daadwerkelijk uitvoeren.</p>				
Competenties	<p>2 Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie.</p> <p>3 Het - veelal in samenspraak met deelnemers - organiseren van programma's en activiteiten. Het op elkaar afstemmen van tijd en ruimte, doelen en middelen en het scheppen van adequate voorwaarden.</p> <p>4 Het uitvoeren van activiteiten en projecten, en daarbij groepen, individuen, organisaties en samenlevingsverbanden begeleiden</p> <p>5 (In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie.</p> <p>11 Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>				
Beoordelingscriteria Indicatoren / eisen aan de OWE	<p>Competentie 2: 2 – 6 – 8 Competentie 3: 1 – 3 – 7 – 8 Competentie 4: 1 – 3 – 5 – 7 Competentie 5: 1 – 4 – 6 – 9 Competentie 11: 1 – 4 – 7 – 9</p> <p>Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Eventplan	1	N.v.t.	2	12,5
	Handelen	1	N.v.t.	2	
	Integrale Toetsing	1	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				
Aanbevolen literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.				

Software	N.v.t.
Overig materiaal	N.v.t.
Activiteiten	<p>In het integrale onderdeel ben je bezig met het werken aan het plan en de uitvoering van dat plan. Als CMV-er zul je deze producten op een planmatige, systematische manier moeten aanpakken, en je daarover kunnen verantwoorden. In het integraal onderdeel wordt je gecoacht om de opdrachten goed uit te voeren. Deze coaching zal bestaan uit het geven van feedback op tussenproducten die je aan het maken bent. Soms zullen er ook opdrachten en leertaken gemaakt worden om te oefenen. Er worden afspraken gemaakt over de voortgangen de samenwerking.</p> <p>Voor de integrale opdracht heb je allerlei vaardigheden, kennis en inzichten nodig. Dit kun je ontwikkelen via het ondersteunend onderwijs. Hierin wordt aandacht besteed aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concepten/theorieën: er komen diverse concepten, modellen en theorieën aan de orde over projectmatig werken, imagineering en beheersmatige activiteiten (o.a. fondsenwerving en het maken van financiële overzichten) • Vaardigheden: tijdens de vaardigheidstrainingen wordt gewerkt aan het aanleren van verschillende vaardigheden die van belang zijn voor de invulling van je grootschalige evenement. In de training KSA ben je bezig om je erin te trainen om situaties te creëren die een beleving betekenisvol kunnen maken, om een ontmoeting een daadwerkelijke ontmoeting te laten zijn en om drempels te slechten om te komen tot participatie. Je traint je in animatiemogelijkheden die je vak bieden om weerstanden om deel te nemen te verkleinen en om mensen in een verrassende en andere dan de alledaagse situatie te plaatsen.
Werkvormen	Werkcolleges en trainingen
Les- / Contacturen	3 lessen per week
Onderwijsperiode	3 en 4
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

Titel OWE	U3.6 Individuele Participatie
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 3 - deeltijd
Beroepstaak/taken	Ondersteunen en verbinden van individuen, groepen en organisaties
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	Een bemiddelingsplan
Studiepunten, studielast	12,5 STP / 350 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	Aan deze beroepstaak heb je ook al op niveau 2 gewerkt. Toen lag de nadruk vooral op het 'ondersteunen'. Op niveau 3 is de situatie complexer, zal de externe sturing minder zijn en zal de nadruk meer op het verbinden komen te liggen.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	<ul style="list-style-type: none"> - Tentamens van deze beroepstaak op niveau 2 zijn behaald - Integrale Toets op niveau 2 is behaald - Je hebt 45 studiepunten op niveau 2 behaald (inclusief 7,5 studiepunten van de Integrale Toets)
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid leer je de beroepstaak op niveau 2. Je gaat een bemiddelingsplan voor een individu schrijven. Hiervoor zoek je zelf een klant en voer je gesprekken volgens de methode van trajectbegeleiding. Je schrijft een reflectieverslag waar je mede op grond van de feedback van medestudenten reflecteert op jouw professionele gespreksvoering.</p> <p>Onze complexe samenleving kent veel maatschappelijke problemen en risicofactoren voor de burger. Eenzaamheid, armoede, baanloosheid, arbeidsongeschiktheid en dakloosheid zijn het gevolg. Participeren aan de complexe samenleving is niet zo gemakkelijk en vraagt van burgers competenties. Sommige burgers kunnen hier hulp bij gebruiken in de vorm van bemiddeling naar maatschappelijke participatie en sociale activering. Je bemiddelt de klant naar deelname aan de samenleving. Meestal is dat een bemiddeling naar een zinvolle vrijetijdsbesteding van de klant. Doelstelling is het bevorderen van maatschappelijke participatie van individuen.</p>

	<p>Wat zijn tegenwoordig risico's om het contact met de samenleving te verliezen? Wat blijkt uit onderzoek naar overlevingsstrategieën van risicogroepen? Wat doen belangenorganisaties om mensen in te sluiten? Je oriënteert je op maatschappelijke achtergronden en op aanbod vanuit (belangen)organisaties voor maatschappelijke participatie.</p> <p>Je legt contact met een klant op je stageplaats of uit het eigen netwerk. Daarnaast voer je een intake-, tussen- of adviesgesprek met een individuele klant volgens de methode van trajectbegeleiding en probeer je de problematiek te achterhalen. Op grond daarvan maak je een bemiddelingsplan voor een klant. Je geeft hierin ook een beschrijving van de aandachtspunten voor de begeleiding in de individuele (sociale) activering naar maatschappelijke participatie.</p>				
Competenties	<p>1 Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren.</p> <p>2 Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele maatschappelijke participatie.</p> <p>4 Het uitvoeren van activiteiten en projecten, en daarbij groepen, individuen, organisaties en samenlevingsverbanden begeleiden.</p> <p>9 Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>11 Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>				
Beoordelingscriteria Indicatoren / eisen aan de OWE	<p>Competentie 1: 1 – 5 – 6 – 7 Competentie 2: 1 – 3 – 7 – 8 Competentie 4: 1 – 2 – 3 – 8 Competentie 9: 1 – 3 – 5 – 6 Competentie 11: 1 – 2 – 3</p> <p>Zie de bijlage 'Beoordelingscriteria' voor de toelichting op deze nummering.</p>				
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Gespreksvoering	1	N.v.t.	2	12,5
	Bemiddelingsplan	2	N.v.t.	2	
	Integrale toetsing	2	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	<ul style="list-style-type: none"> - Spies, H. (2005). <i>Maatschappelijke participatie. Handboek voor trajectbegeleiding</i>. Utrecht: STAB. - Wiertzema, K. & Jansen, P. (2011). <i>Basisprincipes van communicatie</i>. Amsterdam; Pearson Prentice Hall. 				
Aanbevolen literatuur	<ul style="list-style-type: none"> - Brinkman, J. (2009). <i>Voor de verandering. Een praktische inleiding in de agogische theorie</i>. Groningen: Noordhoff Uitgevers. - Machielse, A. (2003). <i>Niets doen, niemand kennen. De leefwereld van sociaalgeïsoleerde mensen</i>. 's-Gravenhage: Elsevier Overheid. - Penninx, C.C.M. & Scholten, C.A.M. (2005). <i>Werken aan maatschappelijke ondersteuning</i>. Utrecht: Lemma. - Regenmortel, T. van (2010). <i>Empowerment en participatie van kwetsbare burgers: ervaringskennis als kracht</i>. Amsterdam: SWP - Scheffers, M. (2010). <i>Sterk met een vitaal netwerk. Empowerment en de sociaal netwerk methodiek</i>. Bussum: Coutinho. - Tielemans, E. (2007). <i>Energize III: 100 energizers en leerspelen voor workshops, lessen en training van sociale competenties</i>. Amstelveen: Stichting Lions Quest Nederland. 				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	<p>In het integrale onderdeel werk je aan vijf deelopdrachten. Iedere lesweek is er een begeleide bijeenkomst.</p> <p>Voor de integrale opdracht heb je allerlei vaardigheden, kennis en inzichten nodig. Dit kun je ontwikkelen via het ondersteunend onderwijs. Hierin wordt aandacht</p>				

	<p>besteed aan concepten/theorieën over maatschappelijke achtergronden en ontwikkelingen van maatschappelijke participatie. Vervolgens wordt aandacht besteed aan individuele activering tot maatschappelijke en sociale participatie. Tot slot wordt stilgestaan bij de beroepstaak 'ondersteunen en verbinden', begeleiden en bemiddelen volgens het handboek en de taakafbakening met andere (verwante) beroepsgroepen in de bemiddeling en werkzaam met kansarme doelgroepen. Eventueel komen ook theorieën over gesprekstechnieken en de beroepshouding in dit onderdeel aan de orde. Evenals omgaan met (weerstand tegen) veranderingsprocessen bij de klant.</p> <p>Binnen de vaardigheidstraining ga je oefenen met methoden en gesprekstechnieken voor de verschillende fasen van de trajectbegeleiding. Daarnaast krijg je een training in het teken van 'empowerment'. Je leert de methode 'rots en water' kennen en van daaruit te handelen.</p>
Werkvormen	Werkcolleges en trainingen
Les- / Contacturen	3 lessen per week
Onderwijsperiode	3 en 4
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

Titel OWE	Begeleide Reflectie				
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming				
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 3 - deeltijd				
Beroepstaak/taken	-				
Centrale beroepstaak	-				
(Beroeps)Producten					
Studiepunten, studielast	7,5 STP / 210 SBU				
Samenhang	<p>Het derde studiejaar (N3) is een belangrijk jaar in je studie. Je maakt nog meer dan in de voorgaande jaren kennis met het beroep waarvoor je in opleiding bent. De veronderstelling is hierbij, dat je als student steeds zelfstandiger optreedt. Daarbij biedt de opleiding begeleide reflectie aan als leermiddel. Dit helpt je de werkervaringen zoveel mogelijk tot leerervaring een leeractiviteit te maken.</p>				
Ingangseisen m.b.t. tentamens	Integrale Toets op niveau 2 is behaald.				
Algemene omschrijving	<p>Een algemeen omschrijving van begeleide reflectie is: Het gedeelte van de opleiding waarin je als student op systematische wijze terugblijkt op je handelen, vergelijkt en corrigeert. We maken daarin onderscheid tussen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zelfreflectie (op je eigen gevoel, handelen, gedrag en keuzen), • Ethische reflectie (maatschappelijke verantwoordelijkheid, sociale codes, rechtvaardigheid) • Inhoudelijke reflectie (op het vak: theorie, methoden en technieken uit je opleiding als CMV-er) <p>Dit vindt plaats:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In een groep met studenten in dezelfde leerfase onderbegeleiding van een docent (begeleide reflectie) • door het leren van en door toelassen van beroepstaken in de beroepssituatie – werk/stage 				
Competenties	9 Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen. (op de achtergrond alle andere competenties)				
Beoordelingscriteria	Zie de beoordelingsformulieren voor de betreffende tentamens in de studiehandleiding van deze OWE voor de beoordelingscriteria die binnen deze OWE gebruikt worden.				
Indicatoren / eisen aan de OWE					
Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Eindverslag begeleide reflectie	1	N.v.t.	2	7,5

Verplichte literatuur	Zie de studiehandleiding van deze OWE voor meer informatie over de te gebruiken literatuur.
Aanbevolen literatuur	<p>Informatie over reflectie: M. Groen (2006). <i>Reflecteren: de basis</i>, Groningen/Houten: Wolters Noordhoff. L. Nijgh (2008). <i>Leren reflecteren</i>, Soest: Nelissen. W. Regouin (1997). <i>Supervisie Gids voor supervisanten</i>, Assen: van Gorcum.</p> <p>Informatie over teamfunctioneren: J. Remmerswaal (2008), <i>Groepsdynamica</i>, Soest: Nelissen. M. Vroemen (2001), <i>Werken in teams</i>, Den Haag: Ten Hagen en Stam.</p> <p>Informatie over (begeleide) intervisie: J. Hendriksen (2000), <i>Intervisie bij werkproblemen</i>, Baarn: Nelissen. J. Hendriksen (2002), <i>Werkboek Intervisie</i>, Baarn: Nelissen.</p> <p>Informatie over persoonlijke effectiviteit: Landelijk Opleidingsoverleg CMV (1999), <i>Alert en ondernemend</i>, D. Ofman (2004), <i>Bezieling en kwaliteit in organisaties</i>, Utrecht: Servire.</p> <p>Informatie over verhalen vertellen: J. Haaster (2006), <i>Kleine verhalen</i>, Bussum: Coutinho.</p>
Software	N.v.t.
Overig materiaal	N.v.t.
Activiteiten	Groepsbijeenkomsten (3 Studenten en een docent per groep)
Werkvormen	begeleide reflectie op praktijk- / werkervaring
Les- / Contacturen	1,5 lesuren per week
Onderwijsperiode	1 tot en met 4
Maximum aantal deelnemers	N.v.t.

4.13 Onderwijseenheden, dual, niveau 3, studiejaar 4⁷

In deze paragraaf zal de onderwijseenheid die naast de minor plaatsvindt op niveau 3, vierde studiejaar, dual worden toegelicht.

Wijzigingen voorbehouden

Titel OWE	U3.7 Onderzoek en Innovatie
Opleiding	Culturele en Maatschappelijke Vorming
Doelgroep	Studenten Culturele en Maatschappelijke Vorming – niveau 3 - dual
Beroepstaak/taken	Onderzoek en Innovatie
Centrale beroepstaak	-
(Beroeps)Producten	De (beroeps)producten worden in overleg met de opdrachtgever en projectbegeleider bepaald.
Studiepunten, studielast	30 STP / 840 SBU Zie voor de berekening van de studiebelastinguren de studiehandleiding behorende bij deze OWE.
Samenhang	De beroepstaak Onderzoek en Innovatie wordt alleen op niveau 3 als eigenstandige onderwijseenheid aangeboden. Dat wil zeggen dat het uitvoeren van een praktijkgericht onderzoek en bijbehorende praktijkontwikkeling alleen in deze onderwijseenheid als geïntegreerd geheel wordt geleerd. Op niveaus 1 en 2 van andere beroepstaken heb je echter al wel (deel)vaardigheden verworven met betrekking tot vaardigheden op het gebied van gegevensverzameling en gegevensanalyse. Daarnaast heb je verschillende aspecten van de analysevaardigheid en de kritische houding die je nodig hebt om praktijkgericht onderzoek te kunnen doen al geoefend in je werken aan de andere beroepstaken. Nieuw is dat je deze compe-

⁷ Deze paragraaf is een verdere uitwerking van art. 6.1 van de Onderwijs- en examenregeling.

	tenties nu gaat gebruiken met als doel een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de (eigen) praktijk en van het beroep.
Ingangseisen m.b.t. tentamens	Je dient minimaal 45 studiepunten op niveau 3 te hebben behaald.
Algemene omschrijving	<p>Als (ped)agogisch professional wordt van je verwacht dat je een bijdrage levert aan je eigen professionalisering en aan de professionalisering in het beroep. In dat kader ben je in staat naar aanleiding van een vraag van een organisatie uit het beroepveld een praktijkgericht onderzoek uit te voeren en op basis daarvan een innovatief product te ontwikkelen voor verbetering of vernieuwing van product/aanbod, methodiek/methode of beleid.</p> <p>In het werken aan deze beroepstaak doe je voor een opdrachtgever een praktijkonderzoek in de vorm van een opdracht die je in projectvorm uitvoert. Je betreft bij je project nadrukkelijk kennis en inzichten van de historische achtergronden van het beroep, de huidige maatschappelijke context daarvan en geanticipeerde toekomstige ontwikkelingen in het beroep. Op grond van het onderzoek lever je een advies voor implementatie aan de opdrachtgever. Dit geheel presenteert je aan een opdrachtgever en zo mogelijk andere (beginnend) beroepsbeoefenaren.</p>
Competenties	<p>9. Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.</p> <p>10. Een bijdrage leveren aan ontwikkeling van beroep en beroepsuitoefening van culturele en maatschappelijke vorming m.b.v. praktijkgericht onderzoek.</p> <p>11. Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.</p>
Beoordelingscriteria	<p>Om te slagen, moet je voldoen aan de volgende criteria:</p> <p><u>Handelen</u> Je houdt vernieuwingen op het eigen vakgebied bij en je plaatst je onderzoeksopdracht binnen ontwikkelingen en trends op je eigen vakgebied. Je vertaalt deze naar de situatie van de betrokken organisatie(s) en de overeengekomen projectopdracht en je ontwerpt zelfstandig op basis daarvan een product/dienst ter uitbreiding en innovatie van het beleid en/of (be)handelingsmethodes (methodieken) en/of het aanbod van activiteiten van de organisatie.</p> <p>Je presenteert schriftelijk en/of mondeling, op heldere en motiverende wijze, de onderzoeksresultaten en het innovatieve ontwerp ten overstaan van de betrokkenen. Je presenteert dit dusdanig dat het voor de organisatie een eerste aanzet geeft tot de implementatie ervan.</p> <p>Je maakt je keuzes aannemelijk en je geeft blijk van een eigen visie op het geheel die je onderbouwt met (wetenschappelijke) inzichten en theorieën. Je weet kritische vragen overtuigend te beantwoorden. In je communicatie ben je transparant. Je verkent de opvattingen, argumenten en belangen van verschillende partijen en je onderzoekt deze op bruikbaarheid.</p> <p>Je evalueert regelmatig met betrokken partijen of het product/dienst nog aansluit bij het gewenste proces en resultaat en zo nodig breng je verbeteringen aan.</p> <p>Je toont aan dat je op een professionele manier kunt samenwerken met de organisatie en andere instanties. Indien je in een (project)team functioneert, toon je tevens aan dat je aan het team effectief en efficiënt leiding kunt geven en verantwoord je in de teamsamenwerking het eigen handelen naar anderen. Je komt afspraken na en je levert een inhoudelijke bijdrage aan het onderzoek, ontwerp en de eerste aanzet tot de implementatie daarvan.</p> <p>Voor CMV geldt tevens dat je kunstzinnige en/of sportieve communicatiemiddelen en activerende werkvormen effectief inzet. Je maakt zichtbaar gebruik van de appelwaarden van deze kunstzinnige en/of sportieve middelen tijdens het hele proces van onderzoek doen, bij het ontwerp van product/dienst en de implementatie daarvan.</p> <p><u>Beroepsproducten</u> Een ontwerp van een nieuw dan wel vernieuwend product of een nieuwe of vernieuwende dienst ter uitbreiding en vernieuwing van het beleid en/of (be)handelingsmethodes (methodieken) en/of het aanbod van activiteiten van de</p>
Indicatoren / eisen aan de OWE	

	<p>organisatie. Dit ontwerp komt voort uit een onderzoek naar ontwikkelingen en trends in relatie tot de overeengekomen projectopdracht. Het ontwerp gaat vergezeld van een plan voor implementatie.</p> <p>Het onderzoek bestaat uit twee onderdelen: een zelf uitgevoerd praktijkonderzoek en een bronnenonderzoek. Daarbij is aantoonbaar gebruik gemaakt van diverse informatiebronnen zoals vakliteratuur, onderzoeksrapporten, beleidsnota's, deskundigen en/of audiovisueel materiaal. Relevante onderzoeksmethodische inzichten zijn aantoonbaar toegepast. De methoden van praktijk- en bronnenonderzoek, de verantwoording ervan en de onderzoeksresultaten zijn schriftelijk verantwoord. De resultaten en de conclusie(s) van het onderzoek zijn aantoonbaar ingezet in het ontwerp van het nieuw dan wel vernieuwend product/dienst.</p> <p>In het implementatieplan, dat in dialoog met de opdrachtgever is ontwikkeld, staat beschreven welke noodzakelijke organisatorische randvoorwaarden binnen de organisatie moeten worden uitgevoerd om het project succesvol te implementeren. Bij de implementatie hoort ook een gepaste wijze waarop het product aan de beroepspraktijk wordt overgedragen. In het implementatieplan is de wijze waarop uitvoering en effecten van het plan geëvalueerd kunnen worden verantwoord.</p> <p>Het onderzoek, ontwerp en implementatieplan zijn aantoonbaar verantwoord vanuit relevante (wetenschappelijke) inzichten en theorieën.</p> <p>In het onderzoek, ontwerp en implementatieplan is aantoonbaar gebruik gemaakt van kennis en inzichten in het beroep, de geschiedenis van het beroep en de huidige maatschappelijke context daarvan. Daarbij is tevens geanticipeerd op toekomstige ontwikkelingen in het beroep.</p> <p>Het ontwerp en implementatieplan voldoen aan van te voren gestelde kwaliteitscriteria die in samenspraak met de opdrachtgever zijn geformuleerd.</p> <p>Het onderzoek, ontwerp en implementatieplan zijn overzichtelijk beschreven, bevatten de noodzakelijke informatie en zijn opgesteld volgens de gebruikelijke formats en protocollen. Daarbij wordt op correcte wijze naar literatuur en andere bronnen verwezen. Uit de plannen en rapportages spreekt een kritische en objectieve houding ten aanzien van het hele proces.</p> <p>Het beroepsproduct heeft (potentiële) betekenis voor de ontwikkeling en profilering van het beroep.</p> <p>Voor CMV geldt tevens dat op basis van theorieën over kunstzinnige en/of sportieve middelen is beschreven en verantwoord welke methoden en werkvormen zijn ingezet om doelstellingen te realiseren.</p> <p><u>Metahandelen</u> In het onderzoek en in het ontwerpen van het beroepsproduct reflecteer je voortdurend op handelen van de beroepsbeoefenaar, waarmee je een bijdrage levert aan de ontwikkeling en profilering van het agogische beroep en van de agogische beroepsuitoefening.</p> <p>Je laat een reflectie zien op deze beroepstaak, de beroepsopdrachten en de door de opleiding vereiste competenties.</p> <p>Je evalueert opgedane ervaringen met betrekking tot het proces van onderzoeken en innoveren in concrete, begrijpelijk en persoonlijke bewoordingen. Je legt hierbij duidelijk een verband met de eisen uit de betreffende beroepscompetenties.</p> <p>Je verantwoordt deze ervaringen vanuit de betreffende beroepscompetenties en je verwijst terug naar gebruikte kennis/ vaardigheden en attitude. Je benoemt eigen sterke- en leerpunten.</p> <p>Je hebt aantoonbaar verantwoordelijkheid genomen voor je eigen leerproces.</p> <p>Om je metahandelen aan te tonen maak je gebruik van feedback van medestudenten, docenten en het werkveld. Je laat zien dat je voor jezelf uitdagende leerdoelen op een SMART-wijze hebt opgesteld en uitgevoerd op het gebied van theoretische kennis, houding en vaardigheden.</p>
--	--

Tentaminering	Deeltentamens/ toetsvorm	Weging	Compensatie- mogelijkheden	Frequentie	STP
	Presentatie	2	N.v.t.	2	30
	Metahandelen	2	N.v.t.	2	
	Eindrapport / Eindgesprek	2	N.v.t.	2	
Verplichte literatuur	<ul style="list-style-type: none"> - Heerink, M., Pinkster, S. & Bratti-Van der Werf, M. (2009). <i>Onderzoek in zorg en welzijn; een praktische inleiding</i>. Amsterdam: Pearson Education. - Klip, H. (2001). <i>Van idee tot uitwerking</i>. Bussum: Uitgeverij Coutinho. - Verhaar, J.(2004). <i>Projectmanagement 1. Een professionele aanpak van evenementen</i>. Amsterdam: Uitgeverij Boom. - Wulfen, G. van (2009). <i>Nieuwe producten bedenken</i>. (2^e editie). Amsterdam: Pearson Education. 				
Aanbevolen literatuur	-				
Software	N.v.t.				
Overig materiaal	N.v.t.				
Activiteiten	Wekelijks worden er werkcolleges gegeven in het kader van het ondersteunend onderwijs. Daarin gaat het vooral om: Onderzoek, Innovatie, Beroepsprofilering en de inzet van KSA. Verder heb je ongeveer één keer per 3 of 4 weken een overleg met je projectbegeleider.				
Werkvormen	Werkcolleges en trainingen				
Les- / Contacturen	In de eerste periode heb je ongeveer 8 tot 9 lessen in de week. In periode 2 is dit minder: 4 tot 8 lessen per week.				
Onderwijsperiode	1 en 2				
<i>Maximum aantal deelnemers</i>	N.v.t.				

5. Tentamens en integrale toetsen

Binnen de onderwijseenheden (OWE's) werk je aan de competenties die je in staat stellen de beroepstaken van je latere beroep uit te voeren. Tijdens de opleiding stellen we met tentamens en integrale toetsen vast of jouw competenties het gewenste niveau hebben bereikt.

Tentamens

Een tentamen hoort bij een onderwijseenheid en bestaat meestal uit een aantal deeltentamens. De (deel)tentamens vinden meestal aan het eind van een onderwijseenheid plaats en richten zich op je handelen, beroepsproducten en meta-handelen rond de beroepstaken die in de desbetreffende onderwijseenheid aan bod zijn gekomen. Met een (deel)tentamen wordt vastgesteld of je bepaalde competenties al dan niet op het gewenste niveau beheerst.

Integrale toetsen

De integrale toetsen gaan over je competentiebeheersing als geheel en strekken zich uit over meerdere beroepstaken. Bij een integrale toets toon je aan dat je de onderlinge samenhang van de beroepstaken (en de daaraan gerelateerde competenties) begrijpt en kan hanteren in je praktische handelen. In je opleiding krijg je vier keer te maken met een integrale toets: aan het eind van de propeuse (niveau 1), aan het eind van het tweede jaar (niveau 2), aan het eind van de stage op niveau 3 en aan het eind van je studie (niveau 3). De integrale toetsen worden door onafhankelijke examinatoren beoordeeld.

In de integrale toets wordt beoordeeld of je:

1. de competenties beheerst binnen de verschillende beroepstaken die in de opleiding centraal staan;
2. een goede inschatting kunt maken van je eigen niveau en of je jezelf verder kunt ontwikkelen;
3. een eigen beroepsidentiteit hebt gevormd.

De integrale toets bestaat uit;

- Een schriftelijke verantwoording van de competenties op het betreffende niveau;
- Een portfolio met bewijsmateriaal van gerealiseerde competenties op het betreffende niveau;
- Een gesprek met 2 onafhankelijke examinatoren;
- Een kennistoets (in ontwikkeling)

Per niveau zijn er één of meerdere onderdelen aan deze toets toegevoegd. Zie hiervoor het kopje 'cesuur' van dit hoofdstuk en de studiehandleidingen van Professionele Ontwikkeling op niveau 1 en op niveau 2 en de studiehandleiding Integrale Eindtoets.

Feedback

Gedurende je hele opleiding krijg je feedback van docenten, praktijkbegeleiders, medestudenten en collega's. Deze feedback geeft je een actueel beeld van de mate waarin je je competenties al hebt ontwikkeld en stelt je in staat je eigen ontwikkeling te sturen en je beter op de toetsmomenten voor te bereiden. Feedback krijg je onder meer tijdens de lessen op oefeningen, demonstraties, presentaties en producten en via diagnostische toetsen. Feedback levert inzicht, maar geen studiepunten op.

Studiepunten

De toekenning van studiepunten (stp) verloopt niet voor alle niveaus en opleidingsvarianten op dezelfde manier.

Voltijd: niveau 1 en 2; Deeltijd: niveau 1 en 2 en studiejaar 3

Als je alle deeltentamens of alle deoltoetsen van een onderwijseenheid hebt behaald (minimaal een 5,5) dan krijg je de studiepunten die bij deze onderwijseenheid horen.

Voltijd: niveau 3; Deeltijd studiejaar 4

Als je voor alle deeltentamens van een onderwijseenheid een voldoende beoordeling (minimaal een 5,5) hebt gekregen, dan wordt twee derde van de studiepunten voor deze onderwijseenheid (voorlopig) toegekend. Wanneer ook de integrale toets op niveau 3 voldoende is beoordeeld, dan krijg je alsnog het resterende één derde deel van de studiepunten toegekend en worden ook de studiepunten voor je deeltentamens definitief toegekend. Deze regeling is in afbouw.

Een voorbeeld: als je voor een onderwijseenheid van 15 studiepunten alle deeltentamens heb gehaald, dan krijg je voorlopig 10 studiepunten toegekend. De overige 5 studiepunten behaal je als je voor de integrale toets bent geslaagd

Cesuur

De cesuur is de grens tussen een voldoende en een onvoldoende. Hoe de cesuur bij de tentamens en integrale toetsen bepaald wordt, is hieronder toegelicht. Daarnaast worden er ook maatregelen getroffen om ongelijkheid in de beoordeling tegen te gaan. Ook deze zijn toegelicht.

Voor deeltentamens in de vorm van multiple choice (kennis)toetsen

Voor deeltentamens in de vorm van multiple choice (kennis)toetsen worden de vragen statistische beoordeeld op betrouwbaarheid. Vragen met voldoende betrouwbaarheid tellen mee in de berekening.

Voor (deel)tentamens in de vorm van een (schriftelijk) werkstuk, handelingsdemonstratie of praktijktoets

Voor elk deeltentamen in de vorm van een (schriftelijk) werkstuk, handelingsdemonstratie of praktijktoets zijn voor de te beoordelen competenties beoordelingscriteria vastgesteld en uitgewerkt in een beoordelingsformulier.

De cesuur is als volgt bepaald:

Een student krijgt een voldoende als alle daartoe aangewezen afzonderlijke competenties voldoende of hoger zijn beoordeeld.

Maatregelen om de kans op ongelijke beoordeling van tentamens te verminderen (= vergroten van betrouwbaarheid):

- Bevordering intersubjectiviteit bij beoordelen:
 - Instructie voor examinatoren bij de start van een onderwijseenheid;
 - Eenmaal per jaar gezamenlijke training examinatoren;
 - Minimaal eenmaal per jaar intervisie.
- Beginnende examinatoren volgen cursus didactiek (inclusief beoordelen);
- Eenmaal per jaar worden uitkomsten van evaluaties onder studenten met examinatoren besproken;

Voor Integrale Toetsen

Op niveau 1 en 2:

De Integrale Toetsen op niveau 1 en 2 van de opleiding bestaan uit:

- Een schriftelijke verantwoording van de competenties op het betreffende niveau;
- Een portfolio met bewijsmateriaal van gerealiseerde competenties op het betreffende niveau;
- Een gesprek met 2 onafhankelijke examinatoren;
- Een kennistoets (in ontwikkeling);

De cesuur is als volgt bepaald:

Een student krijgt een voldoende als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- De examiner heeft na het gesprek vastgesteld dat de student de competenties op het betreffende niveau overtuigend heeft aangetoond in de schriftelijke en mondelinge verantwoording en deze heeft onderbouwd met authentiek, actueel, relevant, en gevarieerd bewijsmateriaal.

Op niveau 3:

Op niveau 3 vinden er twee Integrale Toetsen plaats.

a. Nadat de stage op niveau 3 is afgesloten (alleen voor voltijd):

- Een schriftelijke verantwoording van de competenties op afstudeerniveau b (zie voor niveaubeschrijving [paragraaf 4.1](#));
- Een portfolio met bewijsmateriaal van gerealiseerde competenties op afstudeerniveau b;

- Een gesprek met 2 onafhankelijke examinatoren;
- b. Een Integrale Eindtoets als afsluiting van de opleiding:
- Een schriftelijke verantwoording van de competenties op eindniveau (startbekwame professional);
- Een portfolio met geselecteerd bewijsmateriaal van gerealiseerde competenties op eindniveau;
- Een verslag waarin jij jouw visie op het CMV op eindniveau beschrijft;
- Een visieverslag over CMV op eindniveau;
- In een gesprek met 2 onafhankelijke examinatoren ga je je bewijsmateriaal verdedigen en laat je zien dat de competenties op eindniveau beheerst;

Deze integrale Eindtoets is verder uitgewerkt in de Studiehandleiding Integrale Eindtoets.

De cesuur is als volgt bepaald:

Een student krijgt een voldoende voor de Integrale Toets na de stage op niveau 3 of een voldaan voor de Integrale Eindtoets als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Beide examinatoren hebben na het gesprek vastgesteld dat de student de competenties op eindniveau overtuigend heeft aangetoond in de schriftelijke en mondelinge verantwoording, en deze heeft onderbouwd met authentiek, actueel, relevant, en gevarieerd bewijsmateriaal.

Maatregelen om de kans op ongelijke beoordeling bij Integrale Toetsen te verminderen: (= vergroten van betrouwbaarheid):

- Bevordering intersubjectiviteit bij beoordelen:
 - Instructie voor examinatoren vooraf aan de afname van de integrale toetsen;
 - Eenmaal per jaar gezamenlijke training c.q. intervisie examinatoren;
 - Beginnende examinatoren op niveau 1 en 2 krijgen de eerste maal een ervaren co-examinator.
- Beginnende interne examinatoren volgen cursus didactiek (inclusief beoordelen);
- Eenmaal per jaar bespreken examinatoren de uitkomsten van evaluaties onder studenten;
- Externe examinatoren voeren nooit alleen beoordelingsgesprekken.

Extra voor Integrale Toets niveau 3:

- De Integrale Toets op niveau 3 wordt afgenomen door 2 onafhankelijke examinatoren, waarvan 1 externe.
- Minimaal 3 externe/onafhankelijke waarnemers wonen willekeurig gekozen Integrale Eindtoetsen - niveau 3 bij en rapporteren aan de examencommissie.

Tentamen- en examenregelingen

In paragraaf 7 van de onderwijs- en examenregeling van het Instituut voor Sociale Studies vind je meer informatie over je rechten plichten rond tentamens en examens.

Examen(advies)commissie

Het Instituut voor Sociale Studies heeft een examencommissie. Daarnaast heeft je eigen opleiding een examenadviescommissie die onder verantwoordelijkheid van de examencommissie een aantal taken uitvoert. Als student kun je o.a. bij de examen(advies)commissie terecht als je een verzoek hebt met betrekking tot een bepaald deeltentamen of integrale toets of als je bezwaar wilt aantekenen tegen de uitslag van een deeltentamen of integrale toets. In deel 2 van het Opleidingsstatuut kun je hierover meer lezen (Onderwijs- en examenregeling par. 8, Reglement examencommissie Instituut Sociale Studies (ISS) en Uitvoeringsregeling van het reglement examencommissie ISS. Meer praktische informatie over de examenadviescommissie van CMV vind je in [hoofdstuk 9](#) van dit deel van de studiegids.

6. Studieloopbaanbegeleiding

Studieloopbaanbegeleiding loopt als een rode draad door je leerproces en is deels ingebed in de leerlijn Professionele Ontwikkeling. Tijdens je opleiding krijg je elk studiejaar een studieloopbaanbegeleider (slb'er) toegewezen. Dit is een docent die je begeleidt tijdens een of meer studiejaar. De studieloopbaanbegeleiding vindt plaats in individuele gesprekken én in groepsbijeenkomsten. Leren reflecteren is een belangrijk (zelf)begeleidingsinstrument. Samen met de docent(en) reflecteer je in alle onderwijseenheden over de gang van zaken in de onderwijseenheid. In de studieloopbaanbegeleiding overdenk je alle onderdelen van de opleiding en het beroep.

Taken van de studieloopbaanbegeleider

Je studieloopbaanbegeleider fungeert als schakel tussen jouw onderwijsvraag, zoals vastgelegd in je Persoonlijk Ontwikkelplan (POP), en het aanbod van de opleiding (onderwijseenheden, toetsprogramma). Bij keuzemomenten stelt hij samen met jou het studiecontract op en accordeert dit vervolgens namens de opleiding. Hij houdt je leerproces in de gaten, helpt je bij het maken van keuzes en hij stimuleert of adviseert je wanneer zich tijdens je studie problemen voordoen.

De inhoud van het studieloopbaanprogramma staat nader uitgewerkt in de studenthandleiding Professionele Ontwikkeling/studieloopbaanbegeleiding.

Om je te begeleiden tijdens je leertraject zijn een aantal instrumenten ontwikkeld. We beschrijven de belangrijkste hier in het kort.

Portfolio

Het portfolio is een bewaarplaats van bestanden en documenten waarmee je jouw eigen individuele ontwikkeling (leerproces) zichtbaar maakt. Je kunt er mee aantonen op welk niveau je de competenties beheerst die je nodig hebt voor de uitvoering van de beroepstaken. In het portfolio verzamel je ook het bewijsmateriaal dat je wilt gebruiken voor tentamens en integrale toetsen. Het portfolio vervult verschillende functies bij:

- persoonlijke leerarchivering;
- de communicatie over en weer tussen jou en de opleiding over je planning, ontwikkeling en prestaties;
- de beoordeling van je leerresultaten.

Bij Culturele en Maatschappelijke Vorming maken we gebruik van het Digitale Portfolio (DPF).

Persoonlijk ontwikkelingsplan

In het Persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) beschrijf je de manier waarop je jouw eigen opleidingsprogramma wilt vormgeven. Dit doe je op basis van reflectie op eerder of elders verworven competenties en de competenties die je voor de betreffende major of minor nog moet ontwikkelen. Het POP is onderdeel van je portfolio en regelmatig onderwerp van gesprek met je studieloopbaanbegeleider. Je (her)schrijft je POP in ieder geval voorafgaand aan ieder studiecontract en je bespreekt dat vervolgens met je studieloopbaanbegeleider. Ook het commentaar van de studieloopbaanbegeleider op de kwaliteit van je POP voeg je toe aan je portfolio.

Studiecontract

In het studiecontract leg je met je studieloopbaanbegeleider vast op welke tentamens je je in het komende half jaar gaat voorbereiden.

7. Aanwezigheidsregeling

Leren is een actief proces. Om het onderwijsaanbod van de opleiding CMV optimaal te benutten is je aanwezigheid en je actieve deelname aan de lessen en subgroepbijeenkomsten een belangrijke voorwaarde. Je docenten en medestudenten moeten bovendien op je kunnen rekenen. Bij sommige onderdelen van het onderwijsprogramma en de toetsen ben je samen met anderen verantwoordelijk voor het eindproduct. Je moet je bijdrage daaraan kunnen aantonen. En: tijdens de opleiding ben je niet alleen bezig met theorie en vaardigheden, maar werk je ook aan je professionele beroepshouding. Een belangrijk aspect daarvan is dat je een volwaardige en betrouwbare collega kunt zijn. De opleiding CMV kent daarom een volledige aanwezigheidsplicht: we gaan er vanuit dat je *alle* lessen van het onderwijsprogramma actief volgt.

Aanwezigheidsplicht

Als je deelneemt aan een onderwijseenheid, verplicht je je tot 100% deelname aan de lessen en subgroepbijeenkomsten van die onderwijseenheid. De aanwezigheid in de lessen van een onderwijseenheid wordt meegenomen in de beoordeling voor de deeltentamens. Onder lessen verstaan we:

- bijeenkomsten integrale opdracht, inclusief eventuele startbijeenkomsten
- bijeenkomsten conceptuele ondersteuning, inclusief inleidende hoorcolleges. (alleen responsiecolleges zijn niet verplicht.)
- bijeenkomsten vaardighedenondersteuning vaardigheden/methodiek;
- bijeenkomsten vaardighedenondersteuning creatieve media.
- bijeenkomsten SLB

Voor je werk- of stage gelden de aanwezigheidsafspraken die in je werk- of stagecontract staan.

Waarom is aanwezigheid nodig?

Het onderwijsconcept van het instituut Sociale Studies is gebaseerd op de theorie van het sociaal constructivisme. Volgens die theorie is "leren" een actief proces. Je verzamelt actief kennis en verbindt die aan wat je al weet. Je ontwikkelt vaardigheden door actief en bewust te oefenen. Dit leerproces verloopt beter in een betekenisvolle context (de beroepstaak) en in wisselwerking met anderen. In je werk of stage zijn die anderen de deelnemers, je collega's en begeleiders. Op school zijn dat je docenten en medestudenten. De lessen en subgroepbijeenkomsten bieden jou gelegenheid voor de meest effectieve vormen van leren op de opleiding en ze bieden je docent de gelegenheid om jouw ontwikkeling goed te kunnen beoordelen.

Daarnaast dien je tijdens de opleiding een professionele houding te ontwikkelen. Dat laat je o.a. zien door je actief in te zetten en te houden aan afspraken, óók wat betreft deelname aan lessen en subgroepbijeenkomsten.

Handhaving

De docenten registreren de aanwezigheid van hun studenten. Je aanwezigheid en actieve inbreng tijdens de lessen worden meegenomen in de beoordeling van de (deel)tentamens van de onderwijseenheden. Zie voor meer informatie de studiehandleidingen van de verschillende OWE's.

Ben je teveel of zonder geldige redenen afwezig dan meldt je docent dit bij je studieloopbaanbegeleider. Deze neemt in zo'n geval contact met je op voor een gesprek over de ontwikkeling van je professionele houding. In de propedeuse weegt je studieloopbaanbegeleider de uitkomsten van zo'n gesprek mee in zijn studieadvies.

Overmacht

Er zijn incidentele overmachtsituaties denkbaar die het je onmogelijk maken aan deze verplichting te voldoen. Onder overmacht verstaan we omstandigheden die ook in je latere beroep een aanvaardbare reden vormen om een afspraak niet na te komen. Ziekte is daarvan de belangrijkste. In geval van overmacht verwachten we dat je daar professioneel mee omgaat. Dat wil zeggen dat je je op de eerste plaats tijdig - voor zover mogelijk dus vooraf - en correct, met opgaaf van redenen afmeldt bij de begeleider van de bijeenkomst die je moet missen. Daarnaast zorg je er zelf actief voor dat je via je medestudenten te weten komt welke afspraken er tijdens de gemiste bijeenkomst zijn gemaakt.

Bijzondere omstandigheden

Wanneer je kampt met bijzondere omstandigheden waardoor je onderwijsbijeenkomsten verzuimt (bijvoorbeeld chronische gezondheidsproblemen of een sterfgeval in de familie), dan overleg je met je studieloopbaanbegeleider over mogelijke regelingen en afspraken waarmee je toch met het gewenste resultaat kunt blijven functioneren in de lessen en subgroepen.

8. Minorenaanbod van het Instituut Sociale Studies

In hoofdstuk 4 heb je kunnen lezen uit welke onderwijsseenheden het majordeel van de opleiding CMV bestaat. Daarnaast moet je een minor volgen.

Een minor is een studieonderdeel dat je naar eigen keuze kunt invullen. Je kunt kiezen voor een minor die door de HAN wordt aangeboden of voor een vrije minor. Minoren geven je de gelegenheid je beroepscompetenties te verbreden of te verdiepen. Je kunt vanaf het 3^e studiejaar een minor volgen. Bij het maken van een keuze krijg je begeleiding van je studieloopbaanbegeleider. Voor een vrije minor heb je toestemming van de examencommissie nodig. De regels voor het volgen van een vrije minor zijn te vinden op HAN-insite//welke soorten minoren zijn er? Onder bepaalde voorwaarden mag je twee minoren volgen. In art. 3.7 van de Onderwijs- en examenregeling (zie deel 2 van het Opleidingsstatuut) kun je hierover meer lezen.

Het is belangrijk om je tijdig, te oriënteren op de minoren en de toelatingseisen. Vaak ben je in het eerste jaar van de hoofdfase al met deze oriëntatie bezig.

Minorenaanbod HAN

Het complete minoraanbod van de HAN tref je aan in de HAN-onderwijscatalogus (HAN-SIS en Insite). Per minor vind je daar onder meer informatie over de beroepstaak of -taken die in de minor centraal staan, de bijbehorende competenties en indicatoren, de onderwijsseenheden die als leerbron kunnen dienen en de eventuele toelatingseisen. Algemene toelatingseisen zijn dat je een verbredende minor vanaf niveau 2 kunt volgen en een verdiepende minor vanaf niveau 3.

Vrije minoren

Vrije minoren komen in drie vormen voor:

- Minoren die je bij een andere (onderwijs)instelling dan de HAN volgt.
- Minoren die je zelf samenstelt uit onderdelen van minoren of andere onderwijsseenheden van verschillende instituten van de HAN of (een) ander(e) (onderwijs)instelling(en).
- Op grond van je vooropleiding en/of werkervaring kun je soms vrijstelling krijgen voor een minor.

Wanneer je een vrije minor bij een andere onderwijsinstelling wilt volgen, kun je het minoraanbod van de betreffende onderwijsinstelling raadplegen. Voor het minoraanbod van de hogescholen die zijn aangesloten bij KiesOpMaat kun je daarvoor naar www.kiesopmaat.nl. Een vrije minor kun je eventueel ook in het buitenland volgen.

Zie voor meer informatie over de regelingen rond minoren de onderwijs- en examenregeling, van het Instituut voor Sociale Studies (paragraaf 3). De onderwijs- en examenregeling staat op HAN Insite. Ook meer praktische informatie over de minoren kun je op HAN Insite vinden.

8.1 Onderwijstabellen minoraanbod ISS (wijzigingen voorbehouden!)

ONDERWIJSTABELLEN MINOREN VOLTijd 2011-2012

MINORaanbod hoofdfase VERBREDEDE MINOREN							
<i>Minor - opleiding</i>	<i>Beroepstaken</i>	<i>Onderwijseenheden</i>	<i>Leer-bron⁸</i>	<i>SBU</i>	<i>Niveau</i>	<i>Periode</i>	<i>Semester</i>
Psychosociale hulpverlening MWD	Psychosociale en concrete en informatieve hulpverlening	Psychosociale hulpverlening 1: de intake	A en B	210	2	1	1
		Psychosociale hulpverlening: individu en systeem 2	A en B	420	2	2	
		Concrete en informatieve hulpverlening 2	A en B	210	2	1	
Professioneel opvoeden PED	Professioneel opvoeden	Professioneel opvoeden,	A en B	840	2	1 en 2	1

MINORaanbod hoofdfase VERDIEPENDE MINOREN							
<i>Minor- opleiding</i>	<i>Beroepstaken</i>	<i>Onderwijseenheden</i>	<i>Leer-bron</i>	<i>SBU</i>	<i>Niveau</i>	<i>Periode</i>	<i>Semester</i>
GGZ-agoog MWD	Agogische begeleiding in de psychiatrische hulpverlening	Individuele begeleiding in de psychiatrische hulpverlening	A en B	420	3+	1	1
		Groepsbegeleiding in de psychiatrische hulpverlening	A en B	420	3+	2	
Systeemgericht werken in de ambulante jeugdzorg SPH	Hulpverlening in een natuurlijke en geënsce-neerde context	Geïndiceerde jeugdzorg	A en B	420	3+	1 en 2	1
		Zorgaanbieders	A en B	420	3+	1 en 2	
Werken in gedwongen kader CTO	Hulpverlening aan cliënten in een 'gedwongen' kader, concrete en informatieve hulpverlening aan cliënten, procesmatige hulpverlening, signaleren t.b.v. risico's, recht en rapportage	Werken in gedwongen kader 1	A	420	3+	1	1
		Werken in gedwongen kader 2	A	420	3+	2	
Creativiteitsontwikkeling CMV	Ontwerpen en implementeren van een nieuw product, bijdragen aan een organisatie, agogisch gebruik maken van muzisch ludische media, bijdragen aan de eigen creatieve en professionele ontwikkeling en die van anderen	Creativiteitsontwikkeling	A en B	840	3	1 en 2	1
Huiselijk geweld CTO	Behandeling/begeleiding van slachtoffers en/of daders van huiselijk geweld, inclusief het systeem dat daarbij betrokken is	Analyse en indicatie	A	420	3+	1	1
		Behandel - of begeleidingsplan ontwerpen	A	420	3+	2	
Preventief werken met risicjongeren CMV	Het ondersteunen en begeleiden van 'risico' jongeren	De leefwereld van (risico)jongeren	A en B	420	3	1	1
		Het ontwerpen van een interventieprogramma	A en B	420	3	2	
Vaktherapeut in de GGZ CTO	Behandelproduct ontwerpen, schrijven, presenteren en uitvoeren	Behandelproduct voorbereiden	A en B	420	3+	1	1
		Behandelproduct schrijven, presenteren en uitvoeren	A en B	420	3+	2	

⁸ Leerbronnen: A = Binnenschools B = Buitenschools.

MINORaanbod hoofdfase VERDIEPENDE MINOREN							
Minor- opleiding	Beroepstaken	Onderwijseenheden	Leerbron	SBU	Niveau	Periode	Semester
CTO Verslavingskunde	Behandelplan ontwerpen, uitvoeren, casemanagement, kwaliteitszorg en bijdrage aan beleid(ontwikkeling)	Verslavingskunde	A	210	3+	1 en 2	1
		Training professionalisering	A	210	3+	1 en 2	
		Dubbel diagnose	A	210	3+	1 en 2	
		Training motiverende gespreksvoering	A	210	3+	1 en 2	
PED Mensen met een verstandelijke beperking	Ondersteunen van mensen met een verstandelijke beperking, hun ouders/verwanten in de maatschappelijke context	Ondersteunen van mensen met een verstandelijke beperking, hun ouders/verwanten in de maatschappelijke context	A en B	840	3	1 en 2	1
CTO Lichaam en geest: behandeling in beweging	Lichaam en geest	Lichaam en geest 1, theorie en voorbereiding behandelproduct	A en B	420	3	1	1
		Lichaam en geest 2, methodiek en presentatie behandelproduct	A en B	420	3	2	
PED Levensloopbegeleiding bij autisme	Werken met en voor cliënten met autisme Werken aan professionalisering	Interventies en houdingsaspecten in de ondersteuning van mensen met ASS	A en B	420	3+	1	1
		Ondersteuning bij transities in de levensloop	A en B	420	3+	2	
TP Tussen gevoel en verstand: Psychologisch interveniëren op cognities en gedrag	Psychologische Hulpverlening, Trainen, Begeleiden en Coachen	Psychologische Hulpverlening, Trainen, Begeleiden en Coachen	A en B	840	3+	1 en 2	1
SPH Intercultureel werken	Onderzoeken en ontwerpen van interculturele leersituaties binnen een welzijns- en onderwijsorganisatie	Actieonderzoek en advies interculturaal beleid	A en B	420	3	1	1
		Ontwerpen en begeleiden van een interculturele leeromgeving	A en B	420	3	2	

VERDIEPENDE MINOREN ENGELSTALIG ONDERWIJS

Minor	Professional requirement	Study unit	Learning resource	SBU	Level	Period	Semester
CMV Creativity and Art at Work	Designing and implementing a new product, contributing to an organisation, making agogic use of artistic-ludic media, contributing to one's own creative and professional development and those of others	Creativity development	A en B	840	3	1 en 2	1
		Introduction to development cooperation, preparation for professional assignment	A en B	210	3	1 en 2 3 en 4	1 2
CMV International Sustainable Development Cooperation	Multi-disciplinarily cooperating in an international context	Developing and executing and presenting a practice assignment/project plan in a developing country	A en B	630	3	1 en 2 3 en 4	1 2

ONDERWIJSTABELLEN MINOREN NEDERLANDSE DEELTIJD 2011-2012

MINORaanbod hoofdfase VERDIEPENDE MINOREN							
<i>Minor - opleiding</i>	<i>Beroepstaken</i>	<i>Onderwijseenheden</i>	<i>Leerbron</i>	<i>SBU</i>	<i>Niveau</i>	<i>Periode</i>	<i>Semester</i>
GGZ-agoog MWD	Agogische begeleiding in de psychiatrische hulpverlening	Individuele begeleiding in de psychiatrische hulpverlening	A en B	420	3+	3 en 4	2
		Groepsbegeleiding in de psychiatrische hulpverlening	A en B	420	3+	3 en 4	
Systeemgericht werken in de ambulante jeugdzorg SPH	Hulpverlening in een natuurlijke en geïntegreerde context	Geïndiceerde jeugdzorg	A en B	420	3+	3 en 4	2
		Zorgaanbieders	A en B	420	3+	3 en 4	
Werken in gedwongen kader CTO	Hulpverlening aan cliënten in een 'gedwongen' kader, concrete en informatieve hulpverlening aan cliënten, procesmatige hulpverlening, signaleren t.b.v. risico's, recht en rapportage	Werken in gedwongen kader 1	A en B	420	3+	3	2
		Werken in gedwongen kader 2	A en B	420	3+	4	
Creativiteitsontwikkeling CMV	Ontwerpen en uitvoeren van activiteiten, leiding en begeleiding geven, kwaliteitsverbetering en beleidsontwikkeling, onderzoek en innovatie	Creativiteitsontwikkeling	A en B	840	3	3 en 4	2
Vaktherapeut in de GGZ CTO	Behandelproduct ontwerpen, schrijven, presenteren en uitvoeren	Behandelproduct ontwerpen	A en B	420	3+	1	1
		Behandelproduct schrijven, presenteren en uitvoeren	A en B	420	3+	2	

UNTERRICHTSÜBERSICHTEN MINOREN DEUTSCHE TEILZEIT 2011-2012 Änderungen vorbehalten!

MINOREN-Angebot Hauptphase ERWEITERNDE MINOREN							
<i>Minor</i>	<i>Berufsaufgaben</i>	<i>Unterrichtseinheiten</i>	<i>Lernquellen</i>	<i>SBU</i>	<i>Niveau</i>	<i>Periode</i>	<i>Semester</i>
Kulturelle Sozialpädagogik Teilzeit CMV	Das projektartige Entwerfen von einem Stadtteilevent, zusammen mit den Beteiligten, welches beiträgt an der kulturellen und gesellschaftlichen Partizipation der Stadtteilbewohner. Kunst, Spielen und Sport haben hierbei eine zentrale Rolle.	Minor Kulturelle Sozialpädagogik	A und B	840	2	3 und 4	2

MINOREN-Angebot Hauptphase VERTIEFENDE MINOREN							
Minor	Berufsaufgaben	Unterrichtseinheiten	Lern- quellen	SBU	Niveau	Periode	Semester
Kreativitätsentwicklung CMV	Entwerfen und implementieren eines neuen Produktes, beitragen an eine Organisation, musische und spielerische Mittel einsetzen sowie beitragen an die eigene kreative Entwicklung und die der anderen.	Kreativitätsentwicklung	A und B	840	3	3 und 4	2
Menschen mit einer geistigen Behinderung PED	Unterstützung von Geistigbehinderten, deren Eltern/Verwandten in gesellschaftlichem Kontext.	Unterstützung von Geistigbehinderten, deren Eltern/Verwandten in gesellschaftlichem Kontext.	A und B	840	3	3 und 4	2
Internationale nachhaltige Entwicklungszusammenarbeit (DE) CMV	Multi-disziplinäre Zusammenarbeit in einem internationalen Kontext	Entwicklung, Durchführung und Präsentation eines auf die Praxis bezogenen Projektplanes in einem Entwicklungsland	A und B	630	3	3 und 4	2
		Einführung in die Entwicklungszusammenarbeit, Vorbereitung auf die Berufsaufgabe	A und B	210	3	3 und 4	

8.2 Toetstabelen minoraanbod ISS

TOETSTABELLEN VOLTijd PER MINOR 2011–2012

VERBREDEnde MINOREN

Minor: Psychosociale hulpverlening						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	2	Psychosociale hulpverlening 1: de intake	1, 2, 3, 5, 7, 9	Intakegesprek en verantwoording	1	7,5
H	2	Psychosociale hulpverlening: individu en systeem 2	1, 2, 3, 5, 7, 9	Analyse probleem en opstellen van een hulpverleningsplan	1	
				Toepassen methodieken	1	15
H	2	Concreet en informatieve hulpverlening 2	1, 2, 3, 5, 7, 9	Analyse probleem en opstellen van een schuldhulpverleningsplan	1	7,5
				Pleitbezorgingsgesprek	1	

Minor: Professioneel opvoeden						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	2	Opvoedingsondersteuning & ontwikkelingsstimulering Professioneel opvoeden, orthopedagogische hulpverlening	1, 2, 3, 9	Kennistoets Professioneel opvoeden – deel 1	1	30
				Kennistoets Professioneel opvoeden – deel 2	1	
				Verslag Professioneel handelen	1	
				Uitvoering groepsgerichte bijeenkomst	1	
				Gesprek met jeugdige of opvoeder	1	
				Verslag integrale opdracht	1	

VERDIEPENDE MINOREN

Minor: GGZ agoog						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Individuele begeleiding in de psychiatrische hulpverlening	1, 2, 3, 4, 5, 9	Portfolio assessment en logboekbeoordeling	1	15
H	3+	Groepsbegeleiding in de psychiatrische hulpverlening	1, 2, 3, 4, 5	Portfolio assessment en logboekbeoordeling	1	15

Minor: Systeemgericht werken in de ambulante jeugdzorg						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Geïndiceerde jeugdzorg	1, 2, 3, 5, 9, 10, 11	Handelingsplan	1	15
				Artikel (groepsbeoordeling)	1	
				Eigen gezinsonderzoek	1	
H	3+	Zorgaanbieders	1, 2, 3, 5, 9, 10, 11	Debat en artikel presentatie (groepsbeoordeling)	1	15
				Eindverslag vaardigheden trainingen	1	
				Handelingsplan	1	

Minor: Werken in gedwongen kader						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Werken in gedwongen kader 1	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11	Agressie: schriftelijke toets	1	15
				Psychopathologie: reflectieverslagen = schriftelijk materiaal	1	
				Observ / rapporteren: schriftelijke toets 60% / portfolio 40 %	1	
				volwassenen theorie: schriftelijke toets	1	
H	3+	Werken in gedwongen kader 2	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11	Agressie reflectieverslag	1	15
				Jeugd: theorie schriftelijke toets	1	
				Praktijk integratie: Groepsverslag 60% Presentatie 40 %	1	
				Recht: schriftelijke toets 60% Presentatie 40 %	1	

Minor: Creativiteitsontwikkeling						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3	Creativiteitsontwikkeling	1, 2, 3, 5, 6, 9, 11	Basistoets KSM/CTT	1	30
				Verdiepingstoets	Vink	
				Eindpresentatie	2	

Minor: Huiselijk geweld						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Analyse en indicatie	1, 2, 3, 5, 9, 10	Presentatie	1	15
				Reflectieverslag	1	
H	3+	Behandelplan of begeleidingsplan ontwerpen	1, 2, 3, 5, 9, 10	Performance	2	15
				Plan van aanpak	1	
				Reflectieverslag	1	

Minor: Preventief werken met risicojongeren						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3	De leefwereld van (risico)jongeren	1, 2, 3, 4, 5, 9, 11	Betoog	1	15
				Doelgroepanalyse		
H	3	Het ontwerpen van een interventieprogramma	1, 2, 3, 4, 5, 9, 11	Metahandelenverslag	1	15
				Ontwerp interventie	1	
				Presentatie ontwerp interventie	1	

Minor: Vaktherapeut in de GGZ						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Behandelproduct voorbereiden	1, 2, 3, 5, 8, 9	Ijk moment mediumtechnieken/werkvormen	1	15
				Voortgangsrapportage behandelproduct	1	
H	3+	Behandelproduct schrijven, presenteren en uitvoeren	1, 2, 3, 5, 8, 9	Mediumtechnieken/werkvormen	1	15
				Behandelproduct	1	
				Casus: ethische dilemma's	1	
				Reflectie professionalisering	1	

Minor: Verslavingskunde						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Verslavingskunde	1, 2, 3, 5, 8			7,5
				Kennis- en portfoliotoets	1	
H	3+	Training professionalisering	1, 3, 5	Verslag en presentatie	1	7,5
H	3+	Dubbeldiagnose	1, 3, 5	Kennistoets dubbeldiagnose	1	7,5
H	3+	Training motiverende gespreksvoering	1, 2	Kennistoets en performance assessment	1	7,5

Minor: Mensen met een verstandelijke beperking						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Ondersteunen van mensen met een verstandelijke beperking, hun ouders/verwanten in de maatschappelijke context	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11	Kennistoets	1	30
				Logboektoets 1	Vink	
				Performance Toets	1	
				Logboektoets 2	Vink	

Minor: Lichaam en geest: behandeling in beweging						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3	Lichaam en geest 1, theorie en voorbereiding behandelproduct	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10	Kennistoets theorie	1	15
				Voortgangsrapportage product	1	
				Certificaat Mindfulness	Vink	
H	3	Lichaam en geest 2, methodiek en presentatie behandelproduct	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10	Behandelproduct	1	15
				Eindpresentatie product	1	
				Certificaat vaardigheden	Vink	

Minor: Levensloopbegeleiding bij autisme						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Interventies en houdingsaspecten in de ondersteuning van mensen met ASS	1, 2, 3, 4, 9, 10	Kennistoets	1	15
				Portfolio	1 vink	
				Presentatie	1 vink	
H	3+	Ondersteuning bij transitie in de levensloop	1, 2, 3, 4, 9, 10	Transitieverlag	1	15
				Visieverslag	1	
				Portfolio	1 vink	

Minor: Tussen gevoel en verstand: Psychologisch interveniëren op cognities en gedrag						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Psychologische Hulpverlening, Trainen, Begeleiden en Coachen	1, 2, 3, 9, 10	Performancetoets - Handelingsdemonstratie interventie	1	30
				Product- Rapportage casestudy	1	
				Metahandelen - Portfolio + gesprek	1	

Minor: Intercultureel werken						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3	Actieonderzoek en advies intercultureel beleid	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11	Autobiografisch beeldverhaal eigen culturele bagage	2	15
				Rapportage actie-onderzoek en advies intercultureel beleid	2	
				Creatieve presentatie beleidsadvies intercultureel (leren) werken	1	
H	3	Ontwerpen en begeleiden van een interculturele leeromgeving	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11	Ontwerp interculturele leeractiviteiten	2	15
				Organisatie en begeleiding van een workshop intercultureel (leren) werken	2	
				POP en kritische reflectie eigen interculturele leerontwikkeling	1	

VERDIEPENDE MINOREN ENGELSTALIG ONDERWIJS VOLTijd

Minor: Creativity and Art at Work						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3	Creativity development	1, 2, 3, 5, 6, 9, 11	Basic test APM/CTT	1	30
				Sharing expertise	Vink	
				Presentation of the final product	2	

Minor: International Sustainable Development Cooperation						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3	Introduction to development cooperation, preparation for professional assignment	2, 6, 8, 9, 11	Group assignment orientation development cooperation	1	7,5
H	3			Preparation report individually	1	
H	3	Developing and executing and presenting a practice assignment/project plan in a developing country	2, 6, 8, 9, 11	Support activities for the organisation (group)	Vink	22,5
				Presentation Product for the HAN (individually)	1	
				Group product for the sending organisation	1	
				Digital Story (group)	1	
				Reflection report placement period individually	1	

**TOETSTABELLEN NEDERLANDSE DEELTIJD PER MINOR 2011 – 2012
(wijzigingen voorbehouden)**

VERDIEPENDE MINOREN

Minor: GGZ agoog						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Individuele begeleiding in de psychiatrische hulpverlening	1, 2, 3, 4, 5, 9	Portfolio assessment en logboekbeoordeling	1	15
H	3+	Groepsbegeleiding in de psychiatrische hulpverlening	1, 2, 3, 4, 5	Portfolio assessment en logboekbeoordeling	1	15

Minor: Systeemgericht werken in de ambulante jeugdzorg						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Geïndiceerde jeugdzorg	1, 2, 3, 5, 9, 10, 11	Handelingsplan Artikel (groepsbeoordeling) Eigen gezinsonderzoek	1 1 1	15
H	3+	Zorgaanbieders	1, 2, 3, 5, 9, 10, 11	presentatie Handelingsplan Ontwikkelingsverslag trainingen	1 1 1	15

Minor: Werken in gedwongen kader						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Werken in gedwongen kader 1	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11	Beroepsproduct 1: persoonlijk ontwikkelplan (POP) Beroepsproduct 2: rapportage / plan van aanpak Beroepsproduct 3: Zelfassessment	2 2 2	15
H	3+	Werken in gedwongen kader 2	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11	Beroepsproduct 4: performance assessment Beroepsproduct 5: presentatie Beroepsproduct 6: eindverslag/eindgesprek	2 2 Vink	15

Minor: Creativiteitsontwikkeling						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3	Creativiteitsontwikkeling	1, 2, 3, 5, 6, 9, 11	Basistoets KSM/CTT Verdiepingstoets Eindbeoordeling	1 1 1	30

Minor: Vaktherapeut in de GGZ						
Tentamen	Niv.	Omschrijving	Competenties	(Deel)tentamens	Weging	Stp
H	3+	Behandelproduct ontwerpen	1, 2, 3, 5, 8, 9	Ijk moment mediumtechnieken Voortgangsrapportage behandelproduct	1 1	15
H	3+	Behandelproduct schrijven, presenteren en uitvoeren	1, 2, 3, 5, 8, 9	Mediumtechnieken/werkvormen Behandelproduct Reflectie professionalisering	1 1 1	15

**TOETSTABELLEN DUITSE DEELTIJD PER MINOR 2011 – 2012
(wijzigingen voorbehouden)**

VERBREDENDE MINOREN DUITSTALIG ONDERWIJS

Minor: Kulturelle Sozialpädagogik						
Prüfung	Niv.	Umschreibung	Kompetenzen	Teilprüfungen	Gewichtung	Stp
H	2	Minor Kulturelle Sozialpädagogik	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11	Entwurf	1	30
				Durchführung	1	
				Verantwortung	1	
				Präsentation	1	

VERDIEPENDE MINOREN DUITSTALIG ONDERWIJS

Minor: Kreativitätsentwicklung						
Prüfung	Niv.	Umschreibung	Kompetenzen	Teilprüfungen	Gewichtung	Stp
H	3	Kreativitätsentwicklung	1, 2, 3, 5, 6, 9, 11	Basisprüfung KSM / KTT	1	30
				Endbeurteilung	2	
				Vertiefende Prüfung	Vink	

Minor: Menschen mit einer geistigen Behinderung						
Prüfung	Niv.	Umschreibung	Kompetenzen	Teilprüfungen	Gewichtung	Stp
H	3	Unterstützung von Geistigbehinderten, deren Eltern/Verwandten in gesellschaftlichem Kontext.	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11	Klientenzentrierte Intervention (VIB)	2	30
				Qualität und Planung Einrichtungsbezogene Konzepterstellung/Überarbeitung (Präsentation/Konzeption)	2	
				Themenzentrierte Inhaltsvermittlung und Präsentation	2	

Minor: Internationale nachhaltige Entwicklungszusammenarbeit (DE)						
Prüfung	Niv.	Umschreibung	Kompetenzen	Teilprüfungen	Gewichtung	Stp
H	3	Einführung in die Entwicklungszusammenarbeit, Vorbereitung auf die Berufsaufgabe	2, 6, 8, 9, 11	Berufsprodukt: Gruppenaufgabe Orientierung: gemeinsame Zusammenarbeitsvereinbarung unter dem Blickwinkel der Entwicklungsarbeit	2	7,5
				Vorbereitungsbericht individuell	2	
H	3	Entwicklung, Durchführung und Präsentation eines auf die Praxis bezogenen Projektplanes in einem Entwicklungsland	2, 6, 8, 9, 11	Berufsprodukt: Produktformat Inhalt digital (Gruppenarbeit)	1	22,5
				Handeln: Präsentation des Produkt für die HAN (individuell)	1	
				Handeln: Unterstützende Aktivitäten für die Organisation (Gruppe)	1	
				Metahandeln: Individueller Reflexionsbericht der Praxisperiode	1	

9. Praktische informatie

Secretariaat CMV

Kamer: C4.16

Telefoonnummer: 024-3530802

E-mailadres: Secretariaat.CMV@han.nl

Het secretariaat is te bereiken op maandag, woensdag en vrijdag van 9.00 – 17.00 uur en op dinsdag en donderdag van 9.00 – 13.00 uur.

Docenten CMV

De meest actuele contactinformatie kan je vinden op Insite, onder 'Onze Mensen'.

Examenadviescommissie CMV

Mocht je een vraag of verzoek hebben voor de Examenadviescommissie, dan geldt de volgende instructie:

1. We adviseren je om, voordat je het verzoek bij de examenadviescommissie in gaat dienen, een gesprek te hebben met je Studieloopbaanbegeleider (slb'er) over je verzoek / vraag. Het indienen van een verzoek kan echter ook zelfstandig. Een verzoek wordt altijd beoordeeld op grond van het OER. Alleen bij zwaarwegende redenen kan van het OER afgeweken worden. Neem het OER dus eerst zelf goed door, voordat je tot een verzoek komt.
2. Gebruik het formulier op de volgende pagina om je verzoek vorm te geven. Vul het formulier zo volledig mogelijk in:
 - Datum
 - Naam
 - Studentnummer
 - Onderwijsgroep
 - slb'er
 - Postadres
 - HAN studentmailadres
 - Telefoonnummer
 - Verzoek: kort, duidelijk, concreet en gemotiveerd.
 - Bij voorkeur een ondersteunend advies van je slb'er.
 - Je meest recente cijferlijst uit HAN-SIS.
 - Indien van toepassing voorzien van doktersverklaring of van een werkgeversverklaring; dus voorzien van relevante bijlagen die jouw verzoek ondersteunen.
3. Print dit verzoek uit en leg het in het postvak van Marion van de Wijdeven, secretaris van de Examenadviescommissie CMV (postvak 103).
4. Daarnaast stuur je je verzoek inclusief de nodige bijlagen in een e-mail naar examenadviescommissie.CMV@han.nl.

Als je verzoek in ontvangst is genomen, krijg je hiervan per email een bevestiging. Onvolledige en onduidelijke verzoeken worden teruggestuurd. De examenadviescommissie vergadert ongeveer een keer in de twee weken.

Integrale toetsing CMV

Voor informatie en vragen over de organisatie van de integrale toetsing bij CMV, kan je een e-mail sturen naar Integraletoeets.CMV@han.nl

Praktijkbureau CMV

Het Praktijkbureau verzorgt alle administratieve en organisatorische werkzaamheden rondom werkplekieren

Kamer: A4.12

Telefoonnummer: 024-3531619

E-mailadres: Praktijkbureau.CMV@han.nl

Het inloopuur voor studenten vindt plaats op maandag, woensdag en vrijdag van 11.30 – 13.00 uur.

Studie en stage in het buitenland

Heb je interesse om een deel van je studie en / of stage in het buitenland uit te voeren? Meer informatie hierover kan je verkrijgen bij Arend Slot: Arend.Slot@han.nl.

PR-commissie

De PR-commissie is verantwoordelijk voor de voorlichtingsactiviteiten van de opleidingen zoals open dagen, kennismakingsdagen en voorlichting op locatie. Heb je hier vragen over of wil je meewerken? Neem contact met de commissie op via Voorlichting.CMV@han.nl.

Introductiecommissie

De Introductiecommissie is verantwoordelijk voor de organisatie van de Introductie voor nieuwe eerstejaars studenten, voorafgaand aan het nieuwe studiejaar. Een groot deel van deze organisatie wordt door studenten van de opleiding zelf gedaan. Elk jaar start er weer een nieuwe groep studenten met deze klus. De commissie wordt geleid door twee docenten: Corin Smaal en Cyrille Scheepers.

Activiteitencommissie

De Activiteitencommissie heeft zich ten doel gesteld om activiteiten te organiseren waarmee de betrokkenheid bij de opleiding wordt vergroot. De commissie bestaat uit studenten en docenten. Het studentendeel van deze commissie wisselt per jaar of soms per activiteit. De docenten die deelnemen aan deze commissie zijn Corin Smaal, Elize van Heuveln en Anne-Mieke Zaat.

Alumni-commissie

De alumni (CMV-afgestudeerden) zijn voor de opleiding belangrijke partners. Ze vormen een kennisbron voor het onderwijs. Alumni worden regelmatig ingeschakeld als gastdocent en als supervisor bij examens. Alumni kunnen eveneens een bijdrage leveren als beoordelaar en ontwikkelaar van het curriculum door deel te nemen in beroepenveldcommissies e.d. Wil je meer weten? Stuur een e-mail naar Alumni.CMV@han.nl.

Lesdagen en lestijden

Specifieke informatie voor de deeltijd en duale opleiding CMV

Voor de deeltijd en duale opleiding van CMV vinden de onderwijsbijeenkomsten plaats op de vrijdag.

Bijlage 1: Body of Knowledge CMV

In onderstaand schema is de Body of Knowledge weergegeven zoals dat in het opleidingsprofiel Alert en Ondernemend 2.0 in 2099 is vastgesteld.

Kennisgebied	met het oog op
agogiek, andragologie	systematisch, methodisch, doelgericht handelen; sociaal, interactief, veranderingsgericht handelen; normatief handelen
bedrijfskunde	ondernemend en bedrijfsmatig handelen, financieel beleid, ondernemingsplan maken, marketing
bestuurskunde	sociaal beleid, actuele beleidsontwikkelingen, duurzaamheid, innovatie
communicatiewetenschappen	communicatieprocessen, beïnvloedingsmechanismen, invloed en gebruik van media
culturele antropologie	samenleven, diversiteit, identiteit
economie	economische ontwikkeling, ontwikkelingstheorieën, verdelingsvraagstukken, arbeid en inkomen
filosofie	zingeving, ethiek, politieke filosofie, levensbeschouwelijke oriëntatie, mensenrechten, duurzaamheid
kunst- en cultuurwetenschappen	kunstgeschiedenis/filosofie, cultuur(geschiedenis), kunstuitingen/beleving
onderzoekstheorie & -methode	praktijkgericht, handelingsgericht onderzoek, inzet wetenschappelijke kennis
onderwijskunde	vorming en ontwikkeling, (ontwikkelen en begeleiden van) leerprocessen, leertheorie
organisatiekunde	organisatievraagstukken, management, leidinggeven, beleidsmatig handelen, leiding geven
politicologie	staat, politiek systeem, macht, burgerschap, lokaal sociaal beleid
rechten	juridische kennis, procedures
(sociale) pedagogiek	opvoeden, ontwikkelingsvragen, socialisatie, binding
sociale psychologie	menselijke ontwikkeling, bindingen, emoties, groepsdynamica, leidinggeven, kennismangement
sociologie	maatschappijtheorie, sociale cohesie, sociaal kapitaal, macht
(sociale) geschiedenis	ontwikkeling van de maatschappij, sociale geschiedenis, verzorgingsstaat, geschiedenis welzijnswerk
vrijtijdswetenschappen	ontspanning & vermaak, vrijetijdsbesteding

Bijlage 2: Overzicht beoordelingscriteria CMV

Voorwaarden waar een geschreven product aan moet voldoen:

- Producten voldoen aan de richtlijnen die de docent als minimale eisen stelt bijvoorbeeld over omvang, inhoudsopgave, literatuurgebruik en methodieken. (zie hiervoor de studiehandleidingen)
- Schriftelijke rapportages hebben correcte verwijzingen (APA) bronnen.
- Schriftelijke rapportages zijn geordend, begrijpelijk en worden in correct Nederlands gepresenteerd.
- In de rapportages worden gemaakte keuzes, beweringen, omstandigheden en ideeën aantoonbaar onderbouwd met relevante literatuur en andere bronnen.
- Schriftelijke rapportages zijn opgenomen in Ephorus.

Voorwaarden waar een presentatie aan moet voldoen:

- Vanuit een representatieve houding wordt relevante informatie overgedragen aan toehoorders.
- Deze informatie wordt visueel uitnodigend, overzichtelijk en helder gepresenteerd. (opbouw, stijl, argumentatie)
- Er is een goede balans tussen vorm en inhoud.

SEGMENT 1 WERKEN MET EN NAMENS MENSEN

Competentie 1: Contact leggen met klanten en/in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met de klant analyseren.

(contact leggen, oriënteren en analyseren)

De student laat zien dat hij/zij:

1. op een stimulerende manier contacten aangaat met klanten.
2. op doelgroepen en individuen op passende wijze afstapt en hen zodanig aanspreekt, dat een goede basis voor contact wordt gelegd.
3. In kaart brengen, bij voorkeur samen met betrokkenen, naar nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden en perspectieven van de doelgroep.
4. praktijkgericht onderzoek op kan zetten en uitvoeren waardoor relevante gegevens over klanten en hun sociale omgeving zichtbaar worden en geschikt zijn voor een analyse en oriëntatie.
5. een analyse maakt van maatschappelijke, culturele en sociale omstandigheden waardoor belemmeringen en mogelijkheden zichtbaar worden.
6. gebruik maakt van bestaande theoretische en wetenschappelijke kennis van sociologische en maatschappelijke omstandigheden om zich op situaties te kunnen oriënteren.
7. effectief communicatiemiddelen inzet om vragen, problemen en ontwikkelingsmogelijkheden van de klant(en) in beeld te brengen.
8. op basis van contact, oriëntatie en onderzoek realistische conclusies trekt voor agogische dienstverlening.
9. in de eigen manier van communiceren en contactleggen het begrip normativiteit kan plaatsen en verantwoorden.

Competentie 2: Op basis van een analyse en waar van toepassing in dialoog met klanten formuleren van doelen, ontwerpen van projecten en activiteiten, gericht op culturele en maatschappelijke participatie.

(ontwerpen)

De student laat zien dat hij/zij:

1. programma's en activiteiten ontwerpt, gebaseerd op kennis van de context.
2. een programma of activiteit ontwerpt in een samenhangend concept dat gebaseerd is op een visie.
3. passende agogische en maatschappelijke doelen formuleert voor een ontwerp op basis van een analyse en geformuleerde kwaliteitseisen.
4. activiteiten ontwerpt op basis van de leefwereld, interesses en ontwikkelingsmogelijkheden van de doelgroep.
5. gebruikte methodieken en werkvormen communiceert en verantwoordt naar opdrachtgever, collega's en deelnemers.

6. de doelgroep en de organisatie actief betreft bij het ontwerpen van activiteiten en projecten.
7. met het ontwerp bijdraagt aan doelgerichte competentievergroting en/of culturele en maatschappelijke participatie.
8. bij het ontwerpen van een programma weet om te gaan met de spanning tussen eisen van de samenleving en de behoeften van de deelnemers.

**Competentie 3: Het – veelal in samenspraak met deelnemers – organiseren van programma's en activiteiten. Het afstemmen van tijd en ruimte, doelen en middelen op elkaar en het scheppen van adequate voorwaarden.
(organiseren)**

De student laat zien dat hij/zij:

1. een programma zodanig organiseert dat de gestelde doelen worden bereikt.
2. bij het organiseren tussen individuen, groepen en organisaties bemiddelt en / of ondersteunt om gezamenlijke doelen te bereiken.
3. zorg draagt voor de noodzakelijke voorwaarden en middelen zoals ruimte, materialen, menskracht en financiën.
4. de werving van deelnemers en vrijwilligers, promotie en P.R. doelgericht kiest, vormgeeft en organiseert.
5. draagvlak creëert bij opdrachtgever en deelnemers waardoor zij met begrip en interesse tegenover voorstellen staan.
6. gebruik maakt van netwerken en samenwerkingsverbanden aan kan gaan om maatschappelijke en culturele doelen te bereiken.
7. het programma overdraagbaar maakt voor collega's en de organisatie, zodat het door anderen uitgevoerd kan worden.
8. een evaluatierapport maakt op basis van doelen, plan en uitvoering met daaruit voortvloeiende voorstellen voor verbetering.
9. binnen de gegeven kaders een begroting op kan stellen en zo nodig fondsen werft en acquisitie verzorgt.

**Competentie 4: Het uitvoeren van activiteiten en projecten, en daarbij groepen, individuen, organisaties en samenlevingsverbanden begeleiden.
(uitvoeren en begeleiden)**

De student laat zien dat hij/zij:

1. bij het begeleiden van individuen en groepen op heldere en uitnodigende wijze informatie overdraagt.
2. op basis van kennis van verschillende begeleidingsstijlen een eigen begeleidingsstijl heeft en deze kan verantwoorden.
3. activiteiten doelgericht en methodisch uitvoert en de gehanteerde methode verantwoordt.
4. interactieprocessen tussen individuen en groepen stimuleert, beïnvloedt en begeleidt vanuit kennis en theorieën over groepsdynamica.
5. in groepsprocessen waar nodig improviseert en intervineert om de beoogde doelen te bereiken.
6. doelgericht en integer vanuit normen en waarden werkt en deze bespreekbaar kan maken met respect voor ieders eigenheid.
7. mensen weet uit te dagen, te stimuleren en te verbinden om deel te nemen aan activiteiten om gezamenlijke doelen te bereiken.
8. de begeleiding bewust afstemt op begeleidingsbehoeften (bijvoorbeeld verschillen in leerstijl, niveau, culturele en etnische achtergronden) van een individu of van een groep.

SEGMENT 2 WERKEN IN EN VANUIT DE ORGANISATIE

Competentie 5: In een al dan niet multidisciplinair teamverband) samenwerken met vrijwilligers, medewerkers en functionarissen zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie. (samenwerken)

De student laat zien dat hij/zij:

1. goed en betrouwbaar samenwerkt met collega's, vrijwilligers en externe functionarissen.
2. de basisprincipes van communicatie kent en toepast.
3. op een open manier communiceert met collega's en opdrachtgevers.
4. initiatieven neemt om de verschillende rollen en taken op zich te nemen waardoor het handelingsrepertoire wordt uitgebreid.
5. zich kan verantwoorden over het eigen handelen en rol binnen de samenwerking.
6. een aantoonbare inhoudelijke bijdrage levert aan het werken in teamverband waardoor gezamenlijke doelen worden bereikt.
7. op een open en constructieve manier met verschillen in opvattingen en conflicten kan omgaan.
8. initiatieven neemt in het oppakken van taken en gespreksvoering.
9. collegiale feedback geeft en feedback vraagt met het oog op adequaat handelen binnen de betreffende beroepssituatie.
10. gemaakte afspraken nakomt.

Competentie 6: Coördineren, coachen en instrueren van vrijwilligers, medewerkers en stagiaires (coördineren, coachen en instrueren)

De student laat zien dat hij/zij:

1. begeleidingsgesprekken kan voeren met medewerkers met als doel het vergroten van het reflectievermogen en competenties.
2. de methode van werkbegeleiding en leiding geven verantwoordt op basis van theorieën over vergadertechnieken, leidinggeven en groepsdynamica.
3. een (project)team resultaatgericht begeleidt op zowel taak als proces.
4. een effectief instructieprogramma kan opzetten en helder en stimulerend kan uitvoeren.
5. de werving, begeleiding, training en instructie van vrijwilligers zodanig opzet en uitvoert dat doelen worden bereikt en waarbij rekening is gehouden met begeleidingsbehoeften.
6. in de begeleiding een open houding heeft waardoor ruimte wordt gecreëerd voor het vergroten van zelfstandigheid van de medewerkers.

Competentie 7: Beleidsmatig en strategisch denken en handelen, het ontwikkelen van nieuwe initiatieven, het inspelen op nieuwe ontwikkelingen, het onderhouden van netwerken (Beleidsmatig en strategisch handelen)

De student laat zien dat hij/zij:

1. inzicht heeft in het beleid en de ontwikkeling van organisatie(s) en hierop aansluit met eigen initiatieven.
2. inzicht heeft in kwaliteitsdoelen van de organisatie en de instrumenten waarmee deze worden getoetst.
3. knelpunten en mogelijkheden signaleert in de kwaliteit van de dienstverlening (en deze bespreekt) op meerdere niveaus.
4. een actieve en inhoudelijke relevante bijdrage heeft in overlegsituaties.
5. kennis heeft van marketingmethoden en deze effectief weet in te zetten.
6. op basis van een analyse aanbevelingen doet tot bijstelling van de kwaliteit van de dienstverlening
7. verbindingen en bruggen slaat tussen eisen van de organisatie, behoeften van doelgroepen en wensen en eisen van de opdrachtgever.
8. inzicht heeft in professionele netwerken en samenwerking zoekt en onderhoudt met overheden en andere relevante organisaties.
9. een ondernemingsplan kan maken waarin actief wordt ingespeeld op kansen en bedreigingen.
10. een bijdrage levert aan innovaties en nieuwe ontwikkelingen.

SEGMENT 3 WERKEN AAN DE (EIGEN) BEROEPSONTWIKKELING

Competentie 8: Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke profilering en legitimering van CMV en daarbij positie bepalen in het maatschappelijk debat over de reikwijdte, plaats en functie van CMV.

(maatschappelijke profilering en legitimering van CMV)

De student laat zien dat hij/zij:

1. een heldere visie heeft over de reikwijdte, plaats en functie van CMV.
2. een onderlegde visie op het beroep kan inzetten bij het beantwoorden van maatschappelijke vraagstukken.
3. maatschappelijke vraagstukken analyseert en deze vertaalt naar de betekenis die deze hebben voor het beroep.
4. maatschappelijke interesse verwerft voor het beroep door de aandacht te vestigen op geslaagde activiteiten en projecten in de beroepspraktijk.
5. het belang van het beroep kan uitdragen tegenover opdrachtgevers en samenleving en inzicht heeft in de uitgangspunten die hieraan ten grondslag liggen.
6. binnen multidisciplinaire samenwerking het aandeel en de meerwaarde van het beroep zichtbaar weet te maken.

Competentie 9: Eigen professionaliteit blijvend ontwikkelen door reflectie op het eigen beroepsmatig handelen en actief zoeken naar nieuwe ontwikkelingen.

(eigen professionaliteit)

De student laat zien dat hij/zij:

1. op het eigen handelen, reflecteert en conclusies trekt voor toekomstige en/of vergelijkbare beroepssituaties.
2. de ontwikkeling van de eigen leer- en beroepshouding verwoordt.
3. de competenties vanuit een lerende houding stuurt, vergroot, verbreedt en verdiept.
4. transfer kan maken naar andere doelgroepen en beroepssituaties.
5. ervaringen en feedback analyseert vanuit de beroepscompetenties en eigen leerstijl, sterktes en leerpunten hierin herkent.
6. dilemma's in het handelen (h)erkent en gemaakte keuzes verantwoordt.
7. op de hoogte is van de belangrijkste discussies, vernieuwingen en trends in het CMV vakgebied en deze vertaalt naar de eigen concrete opdracht.
8. vakliteratuur bijhoudt en kennis heeft van relevante literatuur en onderzoek in het CMV vakgebied.
9. productief omgaat met eigen grenzen en mogelijkheden, deze grenzen herkent en er alternatieven voor ontwikkelt.

Competentie 10: Een bijdrage leveren aan ontwikkeling van beroep en beroepsuitoefening van culturele en maatschappelijke vorming m.b.v. praktijkgericht onderzoek.

(ontwikkeling van beroep en beroepsuitoefening)

De student laat zien dat hij/zij:

1. een inhoudelijke bijdrage levert aan de totstandkoming en uitvoering van praktijkgericht onderzoek.
2. in staat is de resultaten van onderzoek te gebruiken voor verbetering en ontwikkeling van de dienstverlening in de beroepspraktijk.
3. relevante ontwikkelingen en vernieuwingen in het vakgebied bijhoudt en actief verwerkt.
4. nieuwe ontwikkelingen en inzichten op terrein van het vakgebied en theorievorming hierover vertaalt naar de beroepspraktijk.
5. de relatie legt tussen landelijk en lokaal overheidsbeleid en ontwikkeling en vernieuwing in de beroepspraktijk.

SEGMENT 1, 2 EN 3

**Competentie 11: Adequaat en doelgericht inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten met klanten en met medewerkers en deze een plaats geven in het beleid van de organisatie, de ontwikkeling van het beroep en de eigen professionele ontwikkeling.
(inzetten van kunstzinnige en sportieve activiteiten)**

De student laat zien dat hij/zij:

1. kunstzinnige en sportieve activiteiten, werkvormen en methodieken zodanig inzet dat gestelde doelen worden bereikt.
2. inzicht heeft in de appelwaarden van spelmatige middelen binnen de verschillende stadia van methodisch werken.
3. activiteiten inzet en interventies verantwoordt op basis van theorieën over de werking van KSA en de keuze van het specifieke KSA medium in het bijzonder.
4. de balans bewaakt tussen vorm en inhoud, waarbij de interesses van de doelgroep en beoogde doelen samen opgaan.
5. bij het evalueren met klanten KSA inzet en de keuzes hierin verantwoordt.
6. draagvlak creëert bij deelnemers, collega's en opdrachtgevers in het werken met KSA.
7. op de hoogte is van ontwikkelingen en trends in het gebruik van KSA in het CMV werkveld.
8. KSA werkvormen en methodes inzet bij onderzoek en deze inzet verantwoordt.
9. uitnodigend, informatief en visueel aantrekkelijk KSA middelen weet in te zetten om een inhoudelijke boodschap over te brengen.
10. beleidsaanbevelingen doet over de bijdrage van KSA in de dienstverlening.